

MELKAHKA KAN

Oaralap en Pwuhk wet

Pwuhken *Melkahka kan*, iei pwuken koul oh kapakap kei en Pwuhk Sarawi. Aramas ekei me wiahda erein ahnsou reirehie, oh mehn Israel kan ahpw kihpene oh kin doadoahngki ni ahnsoun kaudok. Kedekedeo, koul oh kapakap pwukat ahpw patehngala Pwuhk Sarawi.

Audepen koul sarawi pwukat wekpeseng ni soangen ire tohto: mie melkahka kei mehn kapinga oh kaudokiong Koht; mie mehn pek sawas, kapakap en silasil, oh pekipek en komour; pekipek en mahk oh kalahngan; koulen kapingkalahnganki en Koht eh kupwuramwahu; pekipek en kalokolok ong imwintihti kan. Kapakap pwukat wiaw-ihier sang pein emen oh sang ni mwaren wehi pokon en Israel; audepen ekei kin kasalehda en emen eh pepehm, oh audepen meteikan kin kasalehda anahn de pepehm en wehi pokon.

Sises ketin doadoahngki melkahka kan, oh sounnting kan en Kadehde Kapw kin kalap katamanda. Eri, koul pwukat wiahla pwuhk kesempwal en kaudok ehu nan Mwomwohdisohn Kraiss sang nin tapio.

Audepe ni Oaralap

Audepen Pwuhk Wet Melkahka 150 me pwalpeseng wiahda ire limau, de pwuhk limau, iei me pahn sansal pah:

Melkahka 1—41

Melkahka 42—72

Melkahka 73—89

Melkahka 90—106

Melkahka 107—150

Pwuhk keieu

1

(Melkahka 1—41)

Pai mehlel

- ¹ Meid pai aramas akan
 me kin soikala kaweid en aramas suwed kan,
 me sohte kin men kalemengih me dipan akan,
 de patehng irail akan me sohte kin wauneki Koht;
- ² ahpw re kin perenki peikiong Kosonned en KAUN-O,
 oh medemedewe nan kapehdihr nin rahn oh nip-
 wong.
- ³ Re rasehng tuhke kan limwahn pihl akan,
 me kin materek nan rahk koaros,
 oh teh rail kan sohte kin mengila.
 Re kin pweida mwahu ni soahng koaros me re kin wia.
- ⁴ Ahpw aramas suwed akan sohte mwahn kin duwehte;
 re rasehng teh meng kan me kisinieng kin ipihpirseli.
- ⁵ Koht pahn ketin kaloke me dipan akan
 oh re pahn katohrohrsang sapwellime aramas akan.
- ⁶ KAUN-O pahn ketin kawekaweid oh sinsile me pwung
 kan,
 a aramas suwed akan pahn lekdekla kohkohahte.

2

Nanmwarki me Koht ketin Piladahr

- ¹ Dahme wehi kan koasoakoasone re en ketiwohkihla?
 Dahme aramas akan wiewiahki arail koasoandi so-katepe?
- ² Ar nanmwarki kan kahngohdilahr;
 ar kaun akan koasoakoasone nanpwungarail re en
 uhwong KAUN-O
 oh pil uhwong sapwellime nanmwarki me e ketin
 piladahr.

MELKAHKA KAN 2:33 MELKAHKA KAN 2:12

³ Re ahpw nda, “Kitail kasaledengkitaila sang pahn ara kosonned,
oh keseweisang kitail ara manaman.”

⁴ KAUN-O ahpw ketin kiparamat sang nan mwoale naneleng,
oh ketin kumwuski arail koasoandi kan.

⁵ Ih eri ketin engiengda oh mahseniong irail,
oh kamasangkinirailda sapwellime engieng.

⁶ E ketin mahsanih, “I kasapwiladahr nei nanmwarki pohn ei dohl sarawio Saion.”^a

⁷ Nanmwarkio ahpw mahsanih, “I pahn kasalehda dahme KAUN-O ketin mahsanih.
KAUN-O mahsanihong ie: ‘Kowe nei pwutak;
rahnwet I wialahr semomw.

⁸ Peki rehi, a I pahn kihong uhk wehi kan koaros;
oh ke pahn limankihla sampah pwon.

⁹ Ke pahn kauwehkiniraila sokon mete;
ke pahn kamwereirailpeseng duwehte omw kin pwalangpeseng dahl pleit.’”

¹⁰ Eri, kumwail nanmwarki kan, kumwail rong ie;
kumwail kaunen sampah kan, kumwail rong duwen met:

¹¹ Kumwail papah KAUN-O ni lammwin;
kumwail rerrer ¹² oh poaridihsang;
pwe e dehr ketin mwadang engiengda,
oh kumwail pahn mwadangete mehkihla.

^a 2:6: SAION: Lepin mahsen lepet “Saion” (iei ahd me tepin kohieng wasa me adanekei “Kahnimw en Depit,” en mehn Sepus kan wasahn mahwen kehlail me sapwellimen Nanmwarki Depit sounpei kan kalowehdi) mwuhr ahd wet pil kohieng dohl me Tehnpas Sarawio kokouda ie. 2:7: Wie. 13.33; Ipru 1.5; 5.5. 2:9: Kaud. 2.26-27; 12.5; 19.15.

Meid pai irail koaros me kin wiahki KAUN-O sileparail.

3

Kapakap en Peki Sawas en Nimenseng^b

¹ Maing KAUN, ei imwintihti kan me ngeder,
re inenen tohto me kin pelian ie!

² Re kin koasoakoasoia ie oh ndinda,
“Koht sohte pahn ketin sewese.”

³ Ahpw Maing KAUN, komwi me soundoarepei sang me
keper kan ahnsou koaros;
komwi me kin ketin kupwurehda I en kin powehdi,
komwi me kin ketin pwurehng kakehleiehda.

⁴ I patohwan likweriong KAUN-O, pwe en ketin sewese ie,
e ahpw ketin sapeng ie sang pohn sapwellime dohl
sarawi. ^c

⁵ I kin wendi oh memeir nipwong kan,
KAUN-O kin ketin sinsile ie.

⁶ I sohte kin masak kiden imwintihti kan
me kin kapiliepene sang wasa koaros.

⁷ Maing KAUN, komw ketido! Maing Koht, komw ketin
kapitiehla!

Komw kin ketin kaloke ei imwintihti kan koaros
oh ketikhsang irail manaman en kauweiehla.

⁸ Manaman en powehdi kin pwilisang rehn KAUN-O—
en ketin kupwuramwahwih sapwellime aramas
akan.

^b 3:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Depit wiahda melkahka wet mwurin eh tangasang sapwellime pwutak Apsalom. 3:: 2 Sam. 15.13–17.22. ^c 3:4: DOHL SARAWI: Tehk 2.6.

4

Kapakap en Peki Sawas en Ninsoutik^d

- ¹ Maing Koht, soundoarepei,
komw ketin sapeng ie ni ei kin kapakap.
Ni ei milahr nan apwal, komwi me ketin seweseiehda.
A met komw kupwurkalahngan oh karonge ei
pekipekot.
- ² Kumwail aramas akan, ia erein amwail pahn
mwamwahlikin ie?
Ia erein amwail pahn kin kesempwalki soahng me
sohte katepe kan
oh idawehn soahng me likamw akan?
- ³ Kumwail en tamataman me KAUN-O ketin piladahr en
sapwellimanikihla me pwung kan,
oh e ketin karonge ie ni ei kin likweriong.
- ⁴ Kumwail masak oh rerrer oh tokedihsang amwail kin wia
dihp;
kumwail medemedewe mwahu duwen met,
ni amwail kin wendi nenenewei nan amwail peht
kan.
- ⁵ Kumwail meirongkihong KAUN-O amwail mehn
meirong pwung,
oh likih ih.
- ⁶ Mie me tohto me kin kapakap nin duwe met:
“Maing KAUN, komw ketin kupwureiong kiht sap-
wellimomwi kapai kan.
Komw ketin kalahngan kupwurei kiht!”
- ⁷ Ahpw peren me komw ketikihongieier

^d 4:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 4:4: Ep. 4.26.

siksang mehlel peren me re pahn kin ahneki
sang ni reken ar wahn pilawa oh wain akan.

⁸ Ni ei kin wendi, I kin meirla ni popohl;
pwe komwi, Maing KAUN, me kin ketin sinsile ie.

5

Kapakap en Peki Silepei e

¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei pato kat
oh pil ei tungoal sengloal.

² Maing ei Koht oh ei nanmwarki,
komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!

Maing KAUN, I kin patohwan kapakapohng komwi;
³ komwi kin ketin karonge ngileiet nimenseng.
Ni dakadahn ketipin, I kin patohwan kapakap
oh kin kasikasik pasapengpe sang rehmwi.

⁴ Komwi Koht emen me sohte kin ketin kupwurperenki
wiewia sapwung kan;
komw sohte kin ketin mweidoing me suwed kan en
mihmi mwohn silangmwi.

⁵ Komw sohte kin ketin kupwurki aramas me aklapalap
akan;
komw kin ketin kalahdeki aramas suwed koaros.

⁶ Komw kin ketin kamwomwala aramas likamw akan
oh sohte ketin kupwurki me widingan oh sounkam
aramas akan.

⁷ Eri a, pwehki sapwellimomwi limpoak lapalap,
I kak patohdo nan tehnpasomwi;
I kak kaudok nan Tehnpasomwi sarawi
oh poaridi ong komwi ni wahu lapalap.

e 5:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ⁸ Maing KAUN, ei imwintihti kan me ngeder!
 Komw ketin kahlua ie pwe I en kak kapwaiada
 kupwuromwien;
 komw ketin kasalehiong ie alomwi pwe I en kak
 idawehn komwi.
- ⁹ I sohte kak likih dahme ei imwintihti kan ndinda;
 pwe ihte re men kauweiehla.
 Ar koasoi kan me lingan oh kansenamwahu,
 ahpw diren widing suwed.
- ¹⁰ Maing Koht, komw ketin kadeikada oh kaloke irail,
 ar koasoandi kan en pein kauweiraila.
 Komw ketin kasareirailsang mwohn silangmwi
 pwehki tohtohn diparail kan
 oh ar kin kahngohdiong komwi.
- ¹¹ Ahpw irail koaros me kin diar arail wasahn ruk rehmwi
 pahn kin pereperen;
 re kak kokoulki ar peren ahnsou koaros.
 Komw ketin sinsile irail kan me kin poakohng komwi;
 re kin nsenamwahu pwehki komwi.
- ¹² Maing KAUN, komw kin ketin kupwuramwahwih irail
 kan me kin peikiong komwi;
 sapwellimomwi limpoak rasehng mehnsansar ehu,
 me kin doandoare irail.

6

Kapakap en Pek Sawas ni Ahnsou Apwal f

- ¹ Maing KAUN, komw dehr ketin engieng pahi, oh an-
 giangih ie!
 Komw dehr ketin kaloke ie ni omwi engieng!

5:9: Rom 3.13. *f* 6:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.
 6:1: Mel. 38.1.

² Maing KAUN, I patohwan weikeklahr; komw ketin kupwure ie.

Komw ketin kakehleiehda; pwe I weikeklahr kowahlap;

³ oh paliwereiet oh ngeniet unsek milahr nan apwal laud.

Maing KAUN, ia erein omwi pahn ketin awiawih mwohn omwi pahn ketin sewese ie?

⁴ Maing KAUN, komw ketido oh doareiehla;

sang ni omwi kalahngan komw ketin kapitiesang mehla.

⁵ Nan sapwen me melahr akan sohte me kin tamanda mwaromwi;

sohte me kak kapinga komwi wasao.

⁶ I weikengkilahr ei nsensuwed laud;

nipwong koaros kiei lohs kin wisekesengkihla ei kin sengiseng;

ulungei pil kin wisekesengkihla pilen mesei.

⁷ I solahr kak kilang wasa;

meseiet mpwoskipesengier ei kin sengiseng,

pwehki ei imwintihti kan me kahrehda.

⁸ Kumwail aramas suwed kan, kumwail keiweisang ie!

KAUN-O kin ketin karonge ie ni ei kin sengiseng;

⁹ e kin ketin karonge ie ni ei kin likwerin pek sawas

oh e pahn ketin sapeng ei kapapak.

¹⁰ Ei imwintihti kan pahn pehmada kanamenek mwuledek en ar lohdi;

re pahn mwadangete pingida oh tangpeseng.

7

Kapakap en Peki Pwuhng 9

- ¹ Maing KAUN, ei Koht, I patohdo pahn kupwuwromwi pwe
komwi en ketin sinsile ie;
komw ketin kapitiehla oh doareiehla sang irail
koaros me kin pwakipwakah ie,
- ² pwe ma soh, re pahn duwehte laion me pahn waielahng
wasa me sohte emen kak doareiehla;
re ahpw pahn dapengiepeseng wasao.
- ³⁻⁴ Maing KAUN, ei Koht, ma I wiadahr sapwung ehu ong
emen,
ma I pangala kompoakepahi men
de ma I wiahiong ei imwintihti men mehkot suwed
ni sohte kahrepe;
ma I wiadahr ehu soahng pwukat—
- ⁵ eri ei imwintihti kan en pwakihiehla oh koliehdi,
pwe re en peleiepeseng oh kemeiehla
oh keseiediong nanpwel!
- ⁶ Maing KAUN, komw ketida nan omwi engieng!
Komw ketin uhwong sarlemei en ei imwintihti kan;
komw pein ketida oh sewese ie!
Pwuhng me komw kin ketin kupwurki,
- ⁷ komw ketin kapokonepene tohn wehi koaros
rehmwi,
oh ketin kaunirailda sang powe.
- ⁸ Komwi me sounkopwung en aramas koaros.
Maing KAUN, komw ketin kasalehda ei pwung ni
omwi pahn kadeikiehda;
komw mwahngih me sohte dipei.
- ⁹ Komwi Koht pwung men

me kin ketin wia kadeikpen at tungoal lamalam akan
oh at tungoal ineng kan.

Komw ketin katokehdi wiewia suwed en aramas suwed
kan
oh ketin katingih me mwahu kan.

¹⁰ Koht iei silepei,
e kin ketin doarehla irail kan me kin peikiong.

¹¹ Koht iei sounkopwung pwung men
oh e kin ketin kaloke aramas suwed kan ahnsou
koaros.

¹² Ma re sohte pahn wekidala koasoandi kan en ar mour,
Koht pahn ketin kakengihala sapwellime kedlahs.
E ketin kadangehr sapwellime kesik ketieu oh ketin
kaunopadahr en kadar;

¹³ e ketikidahr sapwellime tehtehn mahwen keper
kan
oh kainenehier sapwellime arep kisiniei kan.

¹⁴ Tehk duwen aramas suwed kan ar kin koasoakoasone
nan kapehdihr me suwed;
re kin koasoanehdi wiepen kahpwal oh kapwaiada ar
widing kan.

¹⁵ Ahpw nan lidip kan me re kin kaunopohng meteikan,
re kin pein pwupwudiong loale.

¹⁶ Eri, pein arail suwed kin kaloke irail
oh pein arail lemei kin kauweiraila.

¹⁷ I kin patohwan kapingkalahnganki ong KAUN-O sap-
wellime pwung;
I patohwan koulki koulen kaping ong KAUN-O, Wasa
Lapalap.

8

Lingan en Koht oh Kesempwal en Aramas^h

¹ Maing KAUN, at Kaun,

sapwellimomwi roson lapalap kin sansal wasa koaros
nin sampah!

Kapingpomwi kin leldawohng nanleng;

² seri kan oh seri pwelel kan pil kin kapinga komwi.

Komwi me ketin kauwadahr kelen mahwen ong sap-
wellimomwi imwintihti kan,
pwe en irehdi irail koaros me kin pelian komwi.

³ Ni ei kin kilengdawohng pahnlahng, iei wiepen nin
limomwi,

maram oh usu kan me komw ketin koasoanedier nan
dewerail—

⁴ dahkot aramas, me komwi kin ketin kupwukupwure;

aramas mwahl, me komwi kin ketin apwawhpwalih?

⁵ Komwi me ketin koasoanehdi aramas pwe komwihte me
re pahn patopato pah;

komwi me ketin kamwarehkinirailda lingan oh
wahu.

⁶ Komwi me ketin koasoanehdi pwe en kaunda wiepen nin

limomwi koaros,

komwi me pil kasapwiladahng pohnangin
mehkoaruhsie.

⁷ sihpw oh kou koaros, oh pil mahn lawalo kan;

⁸ menpihr kan oh mwahmw akan,

oh mehkoaros me kin aude nan madau.

⁹ Maing KAUN, at Kaun,

h 8: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 8:2: Mad. 21.16.

8:4: Soh 7.17-18; Mel. 144.3; Ipru 2.6-8. 8:5: Kupw. 2.23; Sir. 17.1-4.

8:6: 1 Kor. 15.27; Ep. 1.22; Ipru 2.8.

sapwellimomwi roson lapalap kin sansal wasa koaros
nin sampah!

9

*Kapakap en Kapingkalahngan pwehki Sapwellimen Koht
Pwuhngⁱ*

¹ Maing KAUN, I pahn patohwan kapinga komwi sang nan
kapehdi unsek;

I pahn patohwan koasoia wiewia kapwuriamwei
koaros me komw ketin wiadahr.

² I pahn kokoulki koulén perén pwehki komwi.

I pahn koulki koulén kaping ong komwi, Koht Wasa
Lapalap.

³ Ei imwintihti kan kin tangdoau ni omwi kin ketido;
re kin pwupwudi oh mehla.

⁴ Komw me kin ketin mehlel oh pwung ni omwi kadeik
kan,
komw ketin kadeikadahr ei pwung.

⁵ Komw ketin kalokeier me rotorot akan
oh ketin kamwomwalahr aramas suwed kan;
solahr me pahn taman irail.

⁶ At imwintihti kan sohralahr;
komwi me ketin kamwomwala ar kahnimw kan,
solahr me taman irail douluhl.

⁷ Ahpw KAUN-O iei nanmwarki poatopoa;
e ketin koasoanedier sapwellime mwoalen kopwung.

⁸ E ketin kakaun sampah ni pwung;
e kin ketin kapwung wehi kan ni kadeik pwung.

⁹ Rehn KAUN-O iei wasahn ruk ong me toutoulahr akan,

ⁱ 9:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

iei wasahn rukula ni ahnsou apwal.

¹⁰ Maing KAUN, irail kan me patohwan esei komwi pahn
kin likih komwi;
komw sohte kin ketin likidmeliehla mehmen me kin
patohdo rehmwi.

¹¹ Kumwail koulki koulén kaping ong KAUN-O, me kin
kakaun Saion!
Kumwail lohkihong wehi koaros dahme e ketin
wiadahr!

¹² Koht kin ketin tamataman irail kan me kin lokolok;
e sohte kin meliehla ngilen ar likwer,
oh kin ketin kaloke me kin wia sapwung ong irail.

¹³ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan ong ie!
Komw mahsaníh kalokolok kan me ei imwintihti kan
kin wiahiong ie!

Maing KAUN, komw ketin kapitíesang mehla,
¹⁴ pwe I en kak uh mwohn mehn Serusalem kan
oh koasoia mehkoaros me I kin kapikapingahki
komwi.

I pahn pereperen pwehki omwi ketin kapitíehla.

¹⁵ Aramas rotorot kan weiradahr pwoahr ehu oh re pwup-
wudiong loale;
re pein lohding nan ar lidip.

¹⁶ KAUN-O ketin kasalehda pein ih sang ni sapwellime
kadeik pwung kan,
oh aramas suwed kan lohdiér nan pein ar wiewia kan.

¹⁷ Mehla iei imwilahn aramas suwed kan koaros,
pil imwilahn irail koaros me kin soikala Koht.

¹⁸ Me semwehmwe kan sohte pahn kin lekdekla ahnsou
koaros;

arail koapworopwor sohte pahn ohla kohkohlahte.

- ¹⁹ Maing KAUN, komw ketidohla;
 komw dehr ketin mweidohng aramas akan en uh-
 wong komwi!
 Komw ketikihda me rotorot kan mwohn silangmwi
 oh ketin kadeikirailda.
- ²⁰ Maing KAUN, komw ketin kamasak irail;
 komw ketin kamarainihkin irail me irail aramas ekei
 me pahn mehla.

10

Kapakap en Peki Pwuhng

- ¹ Maing KAUN, dahme komw ketin dohkiweisang kiht?
 Dahme komw ketin karirihkilahr pein komwi ni at
 milahr nan apwal?
- ² Aramas suwed kan aklapalapalahr oh wie kalokaloke me
 semwehmwe kan;
 komw kaloweiraildi nan lidip me re wiahda.
- ³ Aramas suwed kin aksuweiki eh ineng suwed kan;
 aramas noahrok kin lahlahwe oh kin soikala KAUN-
 O.
- ⁴ Aramas suwed sohte kin nsenohki KAUN-O;
 nan eh aklapalap e kin lemeleme me sohte katepen
 Koht.
- ⁵ Aramas suwed kin pweida ni mehkoaros.
 E sohte kak dehdehki sapwellimen Koht kadeik kan;
 e kin mwamwahlki eh imwintihti kan.
- ⁶ E kin mengimengloalki ndinda, "I sohte kak sapwungala;
 I sohte kak mihla nan apwal."
- ⁷ Eh koasoi kan kin mi ni koasoi en lahlahwe, likamw oh
 kamasak;

e kin mwiadang ong lokaiahn kailok oh suwed.

⁸ E kin rukuruk nan kisin kahnimw kan,
awiwih me sohte dipe kan pwe en kemeirailla.

E kin lipoahroke irail kan me sohte ar mehkot;

⁹ e rukuruk wasa rir rasehng laion emen.

E kin awiwih me semwehmwe kan;

e ahpw kin kaloweiraildi nan eh lidip oh tangahkini-raildoai.

¹⁰ Me lelepek lohdiar kan engiengehr nanpwel;
kehlail en aramas suwedo kaloweiraildiar.

¹¹ Aramas suwed kin mengimengloalki ndinda, “Koht
sohte kin kupwurohki!

E ketin karirihalahr silangi oh sohte pahn mahsanih
ie.”

¹² Maing KAUN, komw ketin kaloke aramas suwed pwuko!
Komw ketin kupwukupwure irail kan me kin lokolok!

¹³ Ia duwen aramas suwed men e kak mwamwahliki Koht
oh nda, “Koht sohte pahn kalokei ie?”

¹⁴ Ahpw komw kin ketin mahsanih; komw kin ketin
kilelehdi apwal oh lokolok kan
oh kin ketin onopada ahnsou koaros pwe en sewese
me paisuwedlahr akan.

Aramas paisuwedlahr akan kin sohpeiong komwi;

komwi kin ketin sewese aramas semwehmwe kan
ahnsou koaros.

¹⁵ Komw ketin kauwehla manaman en aramas suwed kan;
kaloke kin irail sapwung kan me re wiadahr
re lao tokedihsang.

- ¹⁶ KAUN-O me nanmwarki poatopoa.
 Irail kan me kin kaudokiong koht teikan
 pahn kamwomwomwsang nan sapwellime wehi.
- ¹⁷ Maing KAUN, komw pahn ketin karonge kapakap en me
 tikitik kan;
 komw pahn ketin kakehlahda nan kapehdirail.
- ¹⁸ Komw pahn ketin karonge likwer en me toutoulahr
 akan oh me sepwoupwou kan;
 komw pahn ketin kadeikada ar pwung,
 pwe aramas me kin mour mwotomwot nin sampah
 wet en dehr kin kamasak irail kohkohlahte.

11

Koapworopworki KAUN-Oj

- ¹ I kin likih KAUN-O pwe ih me doarepei.
 Kumwail meid pweipwei ni amwail kin ndaiong ie,
 “Tenge pohn nahna kan rasehng mehnpihr me kin pihrla
 wasa ko,
² pwe aramas suwed kan kadangpesengehr nair kesik
 ketieu kan oh kainenehier neirail arep kan
 pwe re en kasikih aramas mwahu kan sang wasa
 rotorot kan.
- ³ Sohte mehkot aramas mwahu men kak wia
 ahnsou me mehkoaros ohlahr.”
- ⁴ KAUN-O kin ketiket nan tehnpese sarawi;
 mwoahle kin mi nanleng.
 E kin mamahsanih aramas akan wasa koaros
 oh mwahngih dahme re kin wiewia.
- ⁵ E kin ketin kasawih aramas mwahu oh me suwed kan
 koaros;

e kin ketin kalahdeki kowahlap me kin keid likin
sapwellime kosonned akan.

⁶ E kin ketin kamwerehdi kisiniei oh suwepel ^k okohk
pohn aramas suwed kan;

e kin ketin kalokehkin irail kisinieng mpwumpwul.

⁷ KAUN-O me pwung oh kin kupwurki wiewia mwahu kan;
me kin peikiong pahn kin momour mwohn silangi.

12

Kapakap en Peki Sawas^l

¹ Maing KAUN, komw ketin sewesei kiht!

Sohte aramas mwahu men me luhwehdi;
solahr me kak diar aramas mehleh kan.

² Irail koaros kin wiewie likamwpene nanpwungarail;

re kin widiwidingpene nanpwungarail ni
liksansalamwahu.

³ Maing KAUN, komw ketin katokehdi loh widingan
pwuko!

Komw ketin perehla au lemei pwuko me kin kakah-
ski,

⁴ “Se kin alehki mehkoaros me se anahne at koasoia kan.

Se pahn kin koasoia dahme se kin inengieng,
oh sohte me kak katokeikitedi.”

⁵ KAUN-O ketin mahsanih, “Ahpw met I pahn pwarodo,
pwe me semwehmwe kan toutoulahr

oh me wie lokolok kan weiweirengki ar medek.

I pahn kihong irail meleilei oh nsenamwahu me re kin
ngoangki.”

^k 11:6: SUWEPEL: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan. ^l 12::
TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

⁶ Kitail kak likih sapwellimen KAUN-O inou kan;
 pwe me mehleh rasehng silper
 me kamwakeldahr pak isuh nan kisiniei mwehl.

⁷⁻⁸ Aramas suwed kan kin mi wasa koaros,
 oh irail koaros kin kapinga dahme suwed.
 Maing KAUN, komw ketin doarei kiht ahnsou koaros,
 oh ketin sileikitasang soangen aramas pwukat.

13

Kapakap en Peki Sawas m

¹ Maing KAUN, ia erein omwi pahn ketin likidmelieiehla,
 e pahn kohkohlahte?

Ia erein omwi pahn ketin karirala sang ie silangmwi?

² Ia erein ei pahn patopato nan apwal?

Ia erein mohngiongih eh pahn wie toutouki nsen-
 suwed nin rahn oh nipwong?

Ia erein ei imwintihti kan ar pahn kin poweiehdi?

³ Maing KAUN, ei Koht, komw ketin mahsendohng ie oh
 sapeng ie.

Komw ketin kakehleiehda sapahl; komw dehr ketin
 mweidohng I en mehla.

⁴ Komw dehr mweidohng ei imwintihti kan en nda, “Kitail
 kalowedier!”

Komw dehr mweidohng re en kepitiki ei pwupwudi.

⁵ I kin koapworopworki sapwellimomwi limpoak
 poatopaat;

I kin peren, pwehki komwi pahn ketin doareiehla.

⁶ Maing KAUN, I pahn kouliong komwi,
 pwehki sapwellimomwi kalahngan ong ie.

MELKAHKA KAN 14:119MELKAHKA KAN 14:7

14

*Suwed en Aramas ⁿ
(Melkahka 53)*

¹ Me pweipwei kan kin mengimengloalki,
“Sohte katepen Koht!”

Irail koaros me suwedlahr,
pwe re kin wiahda mehkan me suwehdie.
sohte mehmen me kin wia me mwahu.

² KAUN-O kin ketin ireirong aramas akan sang nanleng
pwe en mahsanih ma mie me loalokong,
oh ma mie me kin kaudokiong ih.

³ Ahpw irail koaros sapwungalahr,
irail koaros me suwed.
Sohte mehmen rehrail me kin wia me mwahu,
sohte mwahn mehmen.

⁴ KAUN-O ahpw ketin keinemwe, “Ia duwe, re sohte ese?
Irail pwukat koaros me kin wia me suwed, re
soaloalokong?
Re kin momourki ar kin piri pirapa nei aramas akan,
oh re sohte kin kapakapohng ie.”

⁵ Ahpw re pahn masepwehkada,
pwehki Koht eh kin ketin ieiangih irail kan me kin
peikiong.

⁶ Me kin wia me suwed kan kin kapwuwihala koasoandien
aramas aktikitik kan,
ahpw KAUN-O iei sileparail.

⁷ Ia uwen ei kapakap pwe komourpen Israel
en pwarodo sang Saion.
Ia uwen peren me mehn Israel kan pahn wia

ⁿ 14:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.
3.10-12.

ni ahnsou me KAUN-O pahn pwurehng kapaiairailda!

15

Dahme Koht kin Kupwurki 0

¹ Maing KAUN, ihs me kak patohlong nan Tehnpasomwi?
Ihs me kak patohwan kaudok pohn Saion, sap-
wellimomwi dohl sarawio? p

² Aramas me kin peikiong Koht ni mehkoaros
oh kin wia me pwung ahnsou koaros,
me kin lokaia pwung oh mehleh,

³ oh sohte kin karaunmwahliah meteikan.

E sohte kin wia mehkot sapwung ong kompoakepah kan,
oh sohte kin ndindaseli mehn mpe kan.

⁴ E kin kailongki irail kan me Koht kin ketin soikala,
ahpw e kin wauneki irail kan me kin peikiong KAUN-
O.

E kin kapwaiada dahme e inouki ahnsou koaros,
mehnda ma e apwal.

⁵ E sohte kin ale wihnen nah mwohni me aramas pekih-
sang pwe re en doadoahngki;
oh e pil sohte pahn wia sounkadehde likamw ong
emen me sohte dipe pwe en ale pweine.

Eri, me kin kapwaiada mepwukat pahn pehm saledek sang
apwal kokkohlahte.

16

Kapakap en Koapworopwor q

¹ Maing Koht, komw ketin sinsile ie, pwe komwihte me I
kin koapworopworiki.

0 15:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. P 15:1: DOHL SARAWI: Tehk 2.6. q 16:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ² I kin patohwanohng KAUN-O, “Komwi me ei Kaun;
soahng mwahu koaros me mie rehi kin pwilidohsang
rehmwi.”
- ³ Ia uwen mwahu en sapwellimen KAUN-O aramas loalop-
woat kan!
I kin perenki mehlel ieiang irail.
- ⁴ Irail kan me kin pwahtiet idihdawehn koht teikan,
re kin katohtoweihla ar apwal akan.
I sohte pahn iang irail nan arail meirong kan;
I sohte pahn iang kaudokiong ar koht kan.
- ⁵ Maing KAUN, komwihte kelehpw me I ahneki,
oh komwi kin ketikihong ie mehkoaros me I kin
anahne;
oh komwi me kin ketin kolokol ei mour.
- ⁶ Meid kapwuriamei sapwellimomwi kisakis kan ong ie,
ia uwen ar mwahu!
- ⁷ I kin patohwan kapinga KAUN-O, pwehki eh kin ketin
kaweid ie,
oh ei pepehm pil kin katamankin ie nipwong.
- ⁸ I kin aririh KAUN-O ahnsou koaros;
e kin ketiket limwahi, oh sohte mehkot kak
kauweieihla.
- ⁹ Ihme kahrehda I kin diren kaping oh peren
oh I kin pehm saledek sang apwal,
- ¹⁰ pwe komw kin ketin sinsile ie sang manaman en mehla.
I kin loalopwoat ni ei kin papah komwi,
oh komwi sohte pahn ketin likidmelieieihla nan sap-
wen me melahr akan.

- ¹¹ Komw pahn ketin kasalehiong ie ahl me kin kowohng
 mour;
 omwi kin ketiket rehi kin kadirekiniehla peren
 oh kahrehiong ie peren poatopoa.

17

Kapakap en Aramas me Sohte Dipe ^r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei pekipeki pwuhng;
 komw ketin karonge ngilen ei likwer en pek sawas!
 Komw ketin karonge ei kapakap mehleh.
- ² Komw pahn ketin kadeikada ei pwung,
 pwehki omwi ketin mwahngih dahme pwung.
- ³ Komw mwahngih mohngiongiet.
 Komw ketin pasehr rehi nipwong
 oh ketin kasawihadahr loalei unsek,
 komw ahpw sohte diarada ineng suwed ehu rehi.
- I sohte kin koasoi suwed, ⁴ duwehte aramas teikan;
 I kapwaiadahr sapwellimomwi kosonned akan
 oh I sohte kin keid ni elen lemei.
- ⁵ I kin weweid nan alomwi ahnsou koaros
 oh sohte kin katihasang.
- ⁶ Maing ei Koht, I patohwan kapakapohng komwi, pwehki
 omwi kin ketin sapeng ie;
 eri komw ketin sohpeidothng ie oh karonge ei pato
 kat.
- ⁷ Komw ketin kasalehda sapwellimomwi limpoak kap-
 wuriamwei oh ketin doareiehla;
 pahn mwetehn limomwi I kin nekinekmwahu sang
 ei imwintihti kan.

^r 17:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit kapakap.

- ⁸ Komw ketin sinsile ie duwen omwi kin ketin sinsile pein silangmwien;
 komw ketin karirihiehla pahn mwetehn nin limomwi kan
⁹ sang mwekid en aramas suwed kan.

Imwintihti kamasepwehk kan kapiliepenehr.

- ¹⁰ Sohte mahk mie reh rail oh re kin lokaiahn pohnmwahso.
- ¹¹ Ahnsou wet re kapiliepenehr mwasamwasahn ahnsou koaros
 wasa I pahn sohpeila ie pwe re en kauweiehla.
- ¹² Re rasehng laion kei, me kin awiawih ie,
 pwe re en dapengiepeseng.
- ¹³ Maing KAUN, komw ketidohla! Komw ketin pelianda ei imwintihti kan oh kaloweiraildi!
- Komw ketin doare kin ie sang aramas suwed kan sapwellimomwi kedlahs;
¹⁴ doareiesang irail kan me kin ahneki mehkoaros me re inengieng nin sampah.
- Komw ketin kalokehkin irail kalokolok ko me komw ketin nekinekid ong irail;
 kalokolok kan en pil itarohng nair seri kan
 oh ekei en pil luhwehdi pwe en pil kohieng nein neirail seri kan.
- ¹⁵ Ahpw ngehi, I pahn patohwan komwi, pwehki ei sohte wiahda mehkot sapwung;
 oh ni ei pahn pirda, roson en sapwellimomwi lingaling pahn kadirehkiniehla peren.

18

En Depit eh Koulen Powehdi s
(2 Samuel 22.1-51)

¹ Maing KAUN, ia uwen ei poakohng komwi!
 Komwi me soundoarepei.

² KAUN-O me silepei;
 ih me kelepei kehlail.

Ei Koht me silepei,

I kin nekinek mwahu pahn kupwure.

E kin ketin pereiehla duwehte mehnsansar ehu;

e kin ketin doareiehla oh kin ketin nekinekid ie.

³ I kin likweriong KAUN-O,

e ahpw kin ketin doareiesang ei imwintihti kan.

Kapinga KAUN-O!

⁴ Keper en mehla kapiliepenehr;

iloak en meninkauwo koaduhpwalihiedier.

⁵ Keper en mehla lelieier,

oh sousou lidipiedier.

⁶ Nan ei apwal I ahpw likweriong KAUN-O;

I likwerih ei Koht pwe en ketin sewese ie.

E ahpw ketin karonge ngilei nan tehnpese;

e karongeier ei likwer en pek sawas.

⁷ Sampah eri rerada oh itikekda;

poahsoan en nahna kan ahpw mwekidida oh rerada,

pwehki Koht ketin engiengdahr.

⁸ Edinieie kusieisang nan sapwellime keinuhnu,

mpwulen kisinieie oh mwoalus sang nan doauase.

⁵ 18:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Lepin lokaia pwukat me Depit, ladun KAUN-O, koulkihong KAUN-O ni rahn me KAUN-O ketin kapitala ih sang rehn Sohl oh pil sang rehn eh imwintihti teikan.

- ⁹ E ketin ritingada pahnlahng oh ketidihdo
ket pohn depwek toantoal ehu.
- ¹⁰ E ketin pihrdi ket pohn sapwellime kerup ^t kei,
e ketin piharki pehnpihr en kisinieng.
- ¹¹ E ketin perehkihla pein ih rotorot;
depwek mosul kei, me diren pihl, kapilpene ih.
- ¹² Keteu aihs takai ^u oh kisiniei
kin mweremwerasang ni lioal me kin pipiripir mwowe
oh kin pwar depwek toantoal kan.
- ¹³ KAUN-O eri ketin kapitie laudida rasehng ngirisek en
nahnsapwe sang pahnlahng;
kapitien Wasa Lapalahpie ahpw sansalada.
- ¹⁴ E ahpw ketin kadar sapwellime arep ko oh katangape-
seng sapwellime imwintihti ko;
e ahpw ketin pwakihkiniraila pipiripir en sapwellime
lioal.
- ¹⁵ Nan kepin madau sansalada,
oh poahsoan en sampah kan iang pwarada,
Maing KAUN, ni omwi ketin angiangihada
sapwellimomwi imwintihti kan
oh kapitie laudida nan omwi engieng.
- ¹⁶ KAUN-O ahpw ketin kapadihdo lime sang nanleng oh
ketin koliehda;
oh ketin waikiehda sang nan kepin madau.
- ¹⁷ E ketin kepitiesang ei imwintihti kehlail kan,
oh sang irail koaros me kin kailongkin ie—
re me nohn kehlail sang ie.
- ¹⁸ Re mahweniong ie ni ahnsou me I mihla nan apwal,
ahpw KAUN-O ketin sileiehdi.

^t 18:10: KERUP: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.
KETEU AIHS TAKAI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

^u 18:12:

- 19 E ketin seweseiehda nan ei apwal;
e ketin doareiehla pwehki eh kupwurperenkin ie.
- 20 KAUN-O ketin katingih ie pwehki ei kin wia dahme
pwung;
e kin kupwuramwahwih ie pwehki eh sohte dipei.
- 21 I peikiong kosonned en KAUN-O;
I sohte sohpeisang ei Koht.
- 22 I kapwaiada sapwellime kosonned kan koaros;
I sohte kauwehla sapwellime mahsen kan.
- 23 E mwahngih duwen ei mwakelekel,
duwen ei kin kadohwansang ie wiewia sapwung kan.
- 24 Iei me e ketin katingih kin ie pwehki ei kin wia dahme
pwung,
pwe e ketin mwahngih duwen eh sohte dipei.
- 25 Maing KAUN, komw kin ketin loalopwoatohng irail kan
me kin loalopwoatohng komwi;
komw kin ketin kupwur mwahu ong irail kan me kin
mwahu.
- 26 Komw kin kupwur mwakelekel ong irail kan me kin
mwakelekel,
ahpw kin kupwur toutou ong me suwed kan.
- 27 Komw kin ketin doarehla me aktikitik kan,
oh kin ketin katikitikihala me aklapalap akan.
- 28 Maing KAUN, komw ketikihong ie marain;
komw ketin kasarehsang ei rotorot.
- 29 Komw ketin kakehleiehda pwe I en mahweniong ei
imwintihti kan
oh ketikihong ie manaman pwe I en kak powehdi
arail kelen mahwen kan.
- 30 Koht menet—ia uwen deilahn wiepen nin lime kan!
Ia uwen likilik en sapwellime mahsen kan!

E rasehng mehnsansar ehu

ong irail kan me kin rapahki sileparail reh.

³¹ KAUN-O kelehpw me Koht;

Koht kelehpw me soundoarepatail.

³² Ih Kohto me kin ketin kakehlaiehda,
me kin sinsile elei kan sang apwal akan.

³³ E ketikihong ie nehi kat en marahra duwehte tie;
e kin ketin sinsile ie pohn nahna kan.

³⁴ E ketin kaiahneiedahng ni mahwen,
pwe I en kak doadoahngki kesik ketieu me keieu
kehlail.

³⁵ Maing KAUN, komw kin ketin sinsile ie oh doandoare ie;
sapwellimomwi sawas me kalinganeiehla,
oh sapwellimomwi manaman me sinsile ie mwahu.

³⁶ Komwi me ketin sileiehdi pwe I en dehr lohdi,
oh I sohte mwahn pwupwudi.

³⁷ I patohwan pwakihier ei imwintihti kan oh koliraildi;
I sohte kin tokedi I lao kamwomwiraila.

³⁸ I keseiraildi, re ahpw sohla kak uhda;
re wonohnehr nanpwel mwohn meseiet.

³⁹ Komwi me ketin kakehleiehda pwe I en kak mahwen
oh ketikihong ie I en powehdi ei imwintihti kan.

⁴⁰ Komwi me ketin kupwurehda ei imwintihti kan pwe re
en kin tangasang ie;
I kamwomwala irail kan me kin kailongkin ie.

⁴¹ Re kin likwerih sawaseparail, ahpw sohte emen me kin
doareiraila;
re kin likweriong KAUN-O, ahpw e sohte kin ketin
sapeng irail.

⁴² I tiakirailpeseng, re ahpw duwehla pwelpar
me kisinieng kin ipirpeseng.

I kin sok pohrail rasehng ei kin sok nan pwelmatak en naniel akan.

⁴³ Komw ketin doareiesang nei aramas kahngohdi kan
oh ketin kupwureiehla pwe I en wiahla kaunen wehi
kan;

aramas ekei me I sohte ese, met wialahr ei ladu.

⁴⁴ Mehn liki kan kin poaridi mwohi;
ni ar kin rong ngilei, re kin peikiong.

⁴⁵ Re kin nan kapehd tikitikla
oh rerrer kohiesang nan arail kelen mahwen kan.

⁴⁶ KAUN-O ketin ieias! Kaping ong ei soundoar!
Kumwail lohkiseli roson en Koht me ketin
doareielahr.

⁴⁷ Ih me ketin kupwurehda I en powehdi ei imwintihti kan;
ih me ketin kalowediong wehi kan pahn ei manaman

⁴⁸ oh ketin doareiesang ei imwintihti kan.

Maing KAUN, komw me kin ketin kupwure ie pwe I en
powehdi ei imwintihti kan,
oh ketin silehsang ie aramas lemei kan.

⁴⁹ I pahn kapinga komwi nanpwungen wehi kan;
I pahn kokoukikhong komwi koulén kaping.

⁵⁰ Koht ketikihong sapwellime nanmwarkio en kin powe-
hdi;

e ketin kasalehda sapwellime limpoak poatopaat ong
me e ketin piladahro,

ong Depit oh kadaudoke kan kohkohahte.

19

Lingan en Koht nan Mehkoaros me Kapikipikda kan ^v

- ¹ Ia uwen sansal en pahnlahng eh kasalehda sapwellimen
Koht lingan!
Ia uwen eh kasalehda mwahu mehkan me eh ketin
wiahda!
- ² Rahn koaros lingano kin sansal poatopoaat;
pwohng koaros e kin duweduwehte.
- ³ Sohte koasoi de lokaia kin wiawi,
pil sohte ngihl ehu kin pwarada;
- ⁴ ahpw kalohk wet kin lelpeseng wasa koaros nin sampah.
Koht ketikihong ketipin dewe pahnlahng;
⁵ ketipin ahpw kin kohiesang nan dewe nimenseng,
rasehng ohl kamwohd emen me kin pereperen,
oh pil rasehng sounweirentang men me onopadahr
en weirentang.
- ⁶ E ahpw kin tapihada eh seiloak pahnlahng
sang ni palimese kolahng ni palikapi.
Sohte mehkot kak rirsang eh karakar.

Kosonned en KAUN-O

- ⁷ Kosonned en KAUN-O me unsek mehlel;
e kin pwurehng kakehlahda aramas.
Mahsen en KAUN-O me likilik,
e kin kaloalokongihala me soaloalokong kan.
- ⁸ Kosonned en KAUN-O me pwung;
oh irail kan me kin peikiong kin pereperen.
Sapwellime mahsen kan me uhdahn pwung
oh kin kamarainihada lamalam en aramas.
- ⁹ E mwahu ong aramas en wauneki KAUN-O;
pwe met pahn poatopoaat kohkohlahte.
Kopwung en KAUN-O me pwung,
e kin pahrek ahnsou koaros.
- ¹⁰ Sapwellime kopwung kan kesempwal sang kohl me
keieu kaselel;
oh pil mem sang sukehn loangelap.

- ¹¹ Sapwellimomwi mahsen kan kin kamarainih sapwellimomwi ladu menet;
I kin ale ketingpen ei kin peikiong sapwellimomwi mahsen kan.
- ¹² Sohte mehmen kak pein esehda eh sapwung kan;
Maing KAUN, komw ketin doareiesang soangen sapwung me sohte sansal akan!
- ¹³ Komw pil ketin sileiesang soangen dihp sansal akan;
komw dehr mweidohng re en kauniehda.
Eri, I ahpw pahn unsekla
oh saledeksang suwed en dihp.
- ¹⁴ Maing KAUN, komwi me silepei oh sounkomourpei,
komw ketin kupwurehla ei pato oh ei lamalam!

20

Kapakap en Peki Powehdi w

- ¹ KAUN-O en kin sapeng omwi kapakap ni ahnsoun omwi apwal!
Koht en Seikop en kin ketin sinsile komwi.
- ² En ketin kadarodohng komwi sawas sang nan Tehnpese oh kin ketin sewesei komwi sang pohn Nahna Saion.
- ³ En ketikihda omwi meirong kan koaros,
oh kupwurperenki omwi meirong en mahn akan koaros.
- ⁴ En ketikihong komwi dahme komw kin inengieng oh kupwure pwe omwi koasoandi kan koaros en pweida.
- ⁵ Eri iei duwen atail pahn ngisingiski atail perenkihda omwi powehdi
oh pil kapikapingahki atail Koht.

KAUN-O en ketin kupwurehla omwi pekipek kan koaros.

- ⁶ Met I patohwan eseier me KAUN-O ketikihongehr manaman en powehdi ong sapwellime nanmwarki me e ketin piladahro;
 e ketin sapeng ih sang nan sapwellime mwoahl sarawien nanleng
 oh sang ni sapwellime manaman e kin ketikihong pwe en powehdi nan mahwen tohto.
- ⁷ Ekei kin likihala wararail werennansapw en mahwen kan,
 ekei dakeparail oahs akan,
 ahpw kitail kin likih manaman en KAUN-O atail Koht.
- ⁸ Soangen aramas pwukat pahn dipekelekel oh pwupwudi,
 ahpw kitail pahn uhda oh uh tengeteng.
- ⁹ Maing KAUN, komw ketikihong at nanmwarki en powehdi;
 komw ketin sapeng kiht ni at kin patohwan likweri-ong komwi.

21

Kapingpen Powehdi x

- ¹ Maing KAUN, at tungoal nanmwarki kupwurpereperen, pwehki roson me komw ketikihong;
 e ketin pereperenki omwi ketin kupwurehda pwe en powehdi.
- ² Komw ketikihongehr anahn en kupwure;
 komw ketin sapengehr sapwellime pekipek.
- ³ Komw ketidohngehr reh oh ketikihongehr kupwuramwahu tohto

^x 21:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En Depit melkahka.

MELKAHKA KAN 21:43 MELKAHKA KAN 21:13

oh ketikidiongehr pohn tapwi nihn kohl ehu.

⁴ E patohwan peki rehmwi mour, a komw ahpw ketiki-hongehr,
mour werei oh poatopaat.

⁵ Lingan en mware me lapalap pwehki sapwellimomwi sawas;
komwi ketikihong ih ndand oh roson.

⁶ Sapwellimomwi kapai kan kin ieiang ih kokkohlahte,
oh omwi kin ketin ieiang ih kin kaparanda.

⁷ Nanmwarkio kin likih KAUN-O, Wasa Lapalap;
oh pwehki sapwellimen KAUN-O limpoak poatopaat
e pahn kin koapworopwor oh saledek ahnsou koaros.

⁸ Nanmwarkio pahn ketin kalowehdi sapwellime imwintihti kan koaros;
oh e pahn ketin salihedi koaros me kin kailongki.

⁹ E pahn ketin kamwomwiraila duwehte kisiniei mwehl
ni eh pahn ketin pwarada mwohn masarail kan.

KAUN-O pahn ketin kasohreiraila nan sapwellime engieng
oh kisiniei pahn kamwasikeiraila.

¹⁰ Sohte emen kadaudokarail pahn pitla.
nanmwarkio pahn kemehla irail koaros.

¹¹ Re kin wia ar koasoandi kan, koasoandi suwed en
uhwong ih,
ahpw re sohte pahn pweida.

¹² E pahn ketin kasikihkin irail sapwellime arep
oh pahn kahrehiong ar pweiekla oh tangdoai.

¹³ Maing KAUN, se patohwan kapinga komwi, pwehki
sapwellimomwi roson lapalap!

Se pahn koul oh kapinga sapwellimomwi manaman.

22

Kapakap en Pahtou oh Koulen Kaping y

- ¹ Ei Koht, ei Koht, dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
I likilikwerwohng sawasepei,
ahpw sawasepei saikinte pwarodo.
- ² Maing ei Koht, I kin likweriong komwi ni rahn,
komwi ahpw sohte kin ketin sapeng ie;
I pil kin likilikwer nipwong,
I ahpw sohte kin diar ei kommoal.
- ³ A komwi ketiket nan mwoalomwi nin duwen Me
Sarawio,
komwi me Israel kin kapikapinga.
- ⁴ At pahpa kahlap ako kin likih komwi;
re likihkomwihla, oh komw ahpw ketin doareiraila.
- ⁵ Re likweriong komwi, re ahpw pitla sang apwal;
re likihkomwihla oh ar likilik ahpw kin pweida.
- ⁶ I solahr mwomwen aramas; I wialahr kamwetel men,
me aramas koaros kin mwamwahliki oh wia kauwe!
- ⁷ Koaros me kin kilang ie kin kepitkin ie;
re kin kapwadehi lowarail oh itihtik moangarail.
- ⁸ Re kin nda, “Ke likiher KAUN-O;
a dahme e sohte ketin doarehkinuhkala?
Ma KAUN-O kupwurkinuhk,
a dahme e sohte ketin sewesehkinuhk?”
- ⁹ Komwi me ketin apwahpwalih ie ni ei ipwidi,
oh komwi me pil ketin sinsile ie ni ei seri pwelel.
- ¹⁰ I likih komwi sang ni ei ipwidi,
oh komwi kin wia ei Koht ahnsou koaros.

- ¹¹ Komw dehr ketin dohweisang ie!
Apwal laud kerendohr,
oh sohte me pahn sewese ie.
- ¹² Imwintihti ngeder, rasehng kouwol kei, kin kapikapil ie;
irail koaros kapikapil ie,
rasehng kouwol kommwad en Pasan.
- ¹³ Re sarapeseng duwehte laion kei,
me kin weriwerki ar men dapengieseng.
- ¹⁴ Solahr angi,
I rasehngehr pihl me wudeklahr nanpwl.
Tih kat koaros piselpesengehr;
mohngiongiet rasehng kirihs me peipesengehr nan
mesenedi.
- ¹⁵ Nan kepinwereiet ngalangeladahr duwelahr pwelpar,
oh loweiet pasdangehr pahn ngatangatei.
Komw ketin likidmelieielahr nan pwelpar pwe I en mehla.
- ¹⁶ Pwihn en aramas suwed ehu kapiliepenehr
rasehng pelin kidi ehu me kohkodohng ie;
re ngalispeseng pehi kat oh nehi kat.
- ¹⁷ Tih kat koaros sansaladahr.
Ei imwintihti kan kin kilikilang ie oh kangkakil ie.
- ¹⁸ Re usuhski ei likou kan,
oh nehkpeseng nanpwungarail.
- ¹⁹ Maing KAUN, komw dehr ketin dohweisang ie!
Komw ketin mwadangodo oh kapitiehla!
- ²⁰ Komw ketin doareiehla sang kedlahs;
doarehla ei mour sang kidi pwukat.
- ²¹ Komw ketin kapitiehla sang laion pwukat;

pwe sohte ei kehl rehn kouwol lawalo pwukat.

22 I pahn koasoiang nei aramas akan duwen wiepen nin limomwi kan;

I pahn kapinga komwi nan pokon en aramas akan:

23 “Kumwail ladu en KAUN-O kan, kumwail kapinga!
Kumwail kadaudok en Seikop kan, kumwail wauneki!
Kumwail mehn Israel kan, kumwail kaudokiong!

24 E sohte ketin likidmeliehla me semwehmwe kan de mwamwahliki arail lokolok kan;
e sohte kin ketin sohpeisang irail,
ahpw kin ketin kupwure irail ni ar kin likweriong.”

25 I pahn kapinga wiepen nin limomwi kan nan pokon laud akan;

I pahn kapwaiada meirong kan me I inoukidahr mwohn irail koaros me kin kaudokiong komwi.

26 Me semwehmwe kan pahn tungoale uwen me re anahne;
irail kan me patohdohng rehn KAUN-O pahn kapinga ih.

Re en paiauwahu kohkohlahte!

27 Tohn wehi kan koaros pahn tamanda KAUN-O.

Sang ni irepen sampah koaros re pahn sohpeiong;
keinek en sampah kan koaros pahn kaudokiong.

28 KAUN-O iei nanmwarki,
oh e kin kakaun wehi kan.

29 Me aklapalap koaros pahn poaridi mwowe;

me pahn mehla koaros pahn poaridi mwohn silangi.

30 Dih kan me pahn kohdo pahn papah;
aramas akan pahn padahkihong dih en mwuhr duwen KAUN-O.

- ³¹ Aramas akan me saikinte ipwidi pahn rong:
 “Kaun-o ketin kamouralahr sapwellime aramas akan!”

23

KAUN-O, Silepatai Y

- ¹ KAUN-O, iei silepei;
 solahr me I pahn anahne.
- ² E ketin kommoaleiehdi nan mohsen dihpw kaselel kei,
 oh kin ketin kahluwaielahng ni pihl mwakelekel.
- ³ E kin ketin kakehleiehda.
 E kin ketin kahluwa ie nan ahl me pwung,
 nin duwen eh ketin inoukidahr.
- ⁴ Maing KAUN, mehnda ma I weweidwei nan rotorot
 mosul,
 a I sohte pahn masak mehkot,
 pwe komw ketin ieiang ie!
 Sapwellimomwi irar oh lepin seipali ^a pahn kin sinsile ie.
- ⁵ Komw ketin kaunopadahng ie kamadipw ehu,
 wasa me ei imwintihti kan koaros kak kilang ie;
 komw ketin kasamwo ie oh kiediediong leh pohn moangei
 oh kadikadirehdohte ei tungoal kep.
- ⁶ I ese me sapwellimomwi kalahngan oh limpoak pahn
 ieiang iehte erein ei mour;
 oh I pahn patopatohte nan tehnpasomwi
 kohkohahte.

24

Nanmwarki Lapalap

^Y 23:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 23:2: Kaud. 7.17.

^a 23:4: IRAR OH LEPIN SEIPALI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

- ¹ KAUN-O me sapwellimaniki sampah oh audepe kan
koaros;
e ketin sapwellimaniki sampah oh mehkoaros me
momour loale.
- ² E ketin kauwada sampah pohngin pihl akan,
oh ketin poahsoanehdahsang ni kepin madau kan.
- ³ Ihs me warohng kohdalahng pohng dohlen KAUN-O?
Ihs me pahng kak pedolong nan Tehnpese sarawio?
- ⁴ Irail kan me makelekel ni ar wiewia kan oh pil ni ar
lamalam,
me sohte kin kaudokiong dikedik eni kan,
oh me sohte kin wia inou likamw.
- ⁵ KAUN-O pahng ketin kupwurahwahwihirailda oh
doareiraila;
Koht pahng ketin kalohkihda me sohte diparail.
- ⁶ Ih soangen aramas pwukat me kin patohdohng rehn
Koht,
me kin patohdohng mwohn silangin Koht en Seikop.
- ⁷ Kumwail ritingada wenihmw kan,
kumwail langahda wenihmw laud akan,
pwe nanmwarki lapalapo en ketilong!
- ⁸ Ihs me nanmwarki lapalap menet?
lei ih me KAUN-O, me roson oh manaman,
KAUN-O, me kin powehdi nan mahwen.
- ⁹ Kumwail ritingada wenihmw kan,
kumwail langahda wenihmw laud akan,
pwe nanmwarki lapalapo en ketilong!
- ¹⁰ Ihs nanmwarki lapalap menet?
lei ih me KAUN-O, Wasa Lapalahpie-iei ih me nanmwarki
lapalapo!

25

Kapakap en Peki Kaweid oh Silasil d

¹ Maing KAUN, I kin kapakapohng komwi;

² Maing ei Koht, komwi me I kin likih.

Komw ketin doareiesang kanamenekpen ei lohdi;

komw dehr mweidohng ei imwintihti kan re en
kepitkin ie!

³ Me kin likih komwi sohte kin lohdi,

ahpw me kin kahngohdiong komwi, iei irail me kin
lohdi.

⁴ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie,

oh kasalehiong ie sapwellimomwi ahl akan.

⁵ Komw ketin padahkihong ie duwen ei pahn momourki

sapwellimomwi mehleh,

pwe komwi me ei Koht, komwi me ketin doareiehla.
I kin likih komwi ahnsou koaros.

⁶ Maing KAUN, komw ketin tamanda sapwellimomwi

kalahngan oh limpoak poatopaat,

me komw ketin kasaledahr sang nin tepin kawa.

⁷ Komw ketin mahkikihong ie dipei oh ei sapwung kan en

ni ei pwulopwulo.

Maing KAUN, komw ketin tamankin ie

sapwellimomwi limpoak poatopaat oh kalahngan.

⁸ Pwehki KAUN-O eh pwung oh mwahu,

e kin ketin padahkihong me dipan akan ahl me re en
weweid ie.

⁹ E kin ketin kahluwa me aktikitik kan nan ahl pwung

oh kin ketin padahkihong irail kupwure.

d 25:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

- 10 Ni sapwellime limpoak oh loalopwoat e kin ketin kahluwa
irail koaros me kin kapwaiada sapwellime inou oh peikiong sapwellime kosonned akan.
- 11 Maing KAUN, komw ketin kapwaiada omwi inowo, oh ketin mahkikihong ie dipei kan,
pwe dipei kan me ngeder.
- 12 Irail kan me kin wauneki KAUN-O
pahn ese sang reh ahl me re pahn weweid ie.
- 13 Re pahn kin paianwahu ahnsou koaros,
oh nair seri kan pahn sapweniki sahpuwo.
- 14 KAUN-O kin ketin kompoakepahniko irail kan me kin peikiong,
oh e kin ketin katengehdi ong irail sapwellime inou.
- 15 I kin rapahki sawasepei rehn KAUN-O ahnsou koaros,
e ahpw kin ketin kapitiesang wasa keper.
- 16 Maing KAUN, komw ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalahngan ong ie,
pwe I kelehpwlahr oh I me luwet.
- 17 Komw ketin kamaiwihiehda sang nan ei pwunod akan
oh ketin doareiesang nan ei apwal akan koaros.
- 18 Komw ketin kupwurehla ei pahtou oh lokolok
oh ketin mahkikihong ie dipei kan koaros.
- 19 Komw mahsanah uwen ngeder en ei imwintihti kan;
oh uwen ar kin kailongkin ie!
- 20 Komw ketin sinsile ie oh doareiehla;
komw ketin sinsile ie pwe I en dehr lohdi.
I kin rapahki poadorepei sang rehmiwi.
- 21 Ei poadidi oh pwung en sinsile ie,
pwehki ei kin patohwan likih komwi.

²² Maing Koht, komw ketin doarehla sapwellimomwi aramas akan en Israel,
sang nan ar apwal akan koaros!

26

Kapakap en Aramas Mwahu^e

- ¹ Maing KAUN, komw ketin kalohkihda duwen eh sohte dipei,
pwehki ei kin wia dahme pwung
oh likih komwi mehlel.
- ² Maing KAUN, komw ketin sohng ie oh kasawih ie;
komw ketin kadeikada duwen ei ineng kan oh lamalam akan.
- ³ Sapwellimomwi limpoak poatopoaat me kin wia kaweidpei;
sapwellimomwi loalopwoat kin kahluwa ie ahnsou koaros.
- ⁴ I sohte kin patehng aramas sokatepe kan;
sohte ahiong me liksansalmwahu kan.
- ⁵ I kin tatki patehng aramas suwed kan
oh kin pohsehse aramas suwed kan.
- ⁶ Maing KAUN, I kin kamwakele pehi kat pwehn kasalehda me sohte dipei,
oh kin wia ei kaudok kapil sapwellimomwi pehi sarawi.
- ⁷ I kin koulki koulén kasapahlkalahngan
oh koasoia wiepen nin limomwi kapwuriamwei kan.
- ⁸ Maing KAUN, I patohwan poakohng wasa me komw kin ketiket ie,
wasa me sapwellimomwi lingan kin ket ie.

^e 26:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

- ⁹ Komw dehr ketin kauweiehla duwehte me dipan akan;
 komw dehr ketin kalokei ie duwehte sounkam aramas akan—
¹⁰ soangen aramas akan me kin wia me suwed ahnsou koaros
 oh kin ononop en widinge meteikan ahnsou koaros.
- ¹¹ A duwen ngehi, I kin wia dahme pwung;
 komw kupwurkalahngan ong ie oh doareiehla.
- ¹² I kin nekinekmwahu sang soahng keper koaros;
 I kin kapinga KAUN-O mwohn pokon en sapwellime aramas akan.

27

Kapakap en Kaping f

- ¹ KAUN-O me kamarainpei oh komourpei;
 I sohte pahn masak mehmen.
 KAUN-O kin ketin sile sang ie soahng keper kan koaros;
 I sohte pahn masak mehkot.
- ² Ma aramas suwed kan mahweniong ie, oh song re en kemeiehla,
 re kin dipekelekel oh pwupwudi.
- ³ Mehnda ma karis en sounpei unsek pahn kapiliepene,
 a I sohte pahn masepwehkada;
 mehnda ma ei imwintihti pahn mahweniong ie,
 a I pahn likilikihte Koht.
- ⁴ Mehteieu me I patohwan peki rehn KAUN-O;
 mehteieu me I kin anahne:
 I en kin mihmihte nan tehnpas en KAUN-O erein ei mour,
 pwe I en kin uduhdiahl sapwellime lingan,

f 27:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

oh I en peki sapwellime kaweid kan wasao.

⁵ E pahn ketin perepere ie ni ahsou apwal;
e pahn ketin sinsile ie nan Tehnpese,
oh ketikidahng ie pohn dohl ileile.

⁶ Eri, I ahpw pahn powehdi ei imwintihti kan me kapikapil
ie.
I pahn weriwerki ei peren ni ei pahn patohwan wia
ei meirong nan Tehnpese;
I pahn koul, I pahn kapinga KAUN-O.

⁷ Maing KAUN, komw ketin karonge ie ni ei pahn likwering
ong komwi!

Komw ketin kupwurkalahngan ong ie oh sapeng ie!

⁸ Ni omwi mahsanih, “Kumwail kohdo rehi,”
I ahpw sapeng, “Maing KAUN, I pahn patohwei.”

⁹ Komw dehr karirihweisang ie silangmwi!

Maing Koht ei sounkomour.

Komw dehr engieng pah;

komw dehr ketin soikala sapwellimomwi ladu
menet.

Komwi me sawasepei;

komw dehr ketin sohpeisang ie, komw dehr ketin
melieiehla.

¹⁰ Semei oh inei pil kak keseiehla,

ahpw KAUN-O pahn ketin apwahpwalih ie.

¹¹ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie
kupwuromwien,

oh ketin kahluwa ie nan ahl inen,
pwe ei imwintihti kan me ngeder.

¹² Komw dehr ketin likidmelieiehla rehn ei imwintihti
kan,
me kin pelian kin ie lokaia kamasepwehk oh lokaia
likamw.

¹³ Eri soh, I ese me I pahn momourte pwe I en kilang
sapwellimen KAUN-O kalahngan nan ei mour en
ahnsou wet.

¹⁴ Likh KAUN-O!

Ahneki pwoson, dehr nan kapehd tikitikla.

Likh KAUN-O!

28

Kapakap en Peki Sawas 9

¹ Maing KAUN, soundoarepei, I patohwan likweriong
komwi.

Komw ketin karonge ei likwer!

Ma komw sohte pahn ketin sapeng ie,

I pahn iangala irail kan me kin kohdihla nan sapwen
me melahr akan.

² Komw ketin karonge ie ni ei kin likweriong komwi pwe I
en peki sapwellimomwi sawas,
ni ei pahn patohwan kapalahng pehi kat ong Tehn-
pasomwi sarawio.

³ Komw dehr ketin kaloke ie duwehte aramas suwed kan,
irail kan me kin wia me suwed—
soangen aramas akan me kin lokaia kadek,
ahpw kailok me aude nan mohngiongirail kan.

⁴ Komw ketin kalokehkin irail soahng kan me re wiadahr,
oh suwed koaros me re dipkidahr.

Kalokehkin irail mehkan koaros me re wiadahr;
komw ketikihong irail dahme konehng irail!

⁵ Re sohte kin nsenohki wiepen nin limen KAUN-O
de dahme e ketin wiahda kan;

eri e pahn ketin kaloke irail
oh kamwomwirailla kohkohlahte.

- ⁶ Kumwail kapinga KAUN-O;
e ketin karongeier ei likwer en pek sawas.
- ⁷ KAUN-O kin ketin sinsile oh doandoare ie;
I kin likih.
E kin ketin sewese ie oh kaparanih ie;
I kin kapingahki ei koulen peren kan.
- ⁸ KAUN-O kin ketin sinsile sapwellime aramas akan;
e kin ketin doarehla oh kamourala sapwellime nan-
mwarki me pilipildahro.
- ⁹ Maing KAUN, komw ketin kamourala sapwellimomwi
aramas akan,
oh ketin kupwuramahwih sapwellimomwi kan.
Komwi en wiahla arail silepen sihpw,
oh ketin apwahpwalih irail kohkohlahte.

29

Kapitien KAUN-O nan Melimel^h

- ¹ Kapinga KAUN-O, kumwail sapwellimen Koht kan me
pato pahnlahng;
kumwail kapinga sapwellime lingan oh manaman.
- ² Kumwail kapinga mwar lingaling en KAUN-O;
kumwail poaridihsang Me Sarawio ni eh pahn ketin
pwarodo.
- ³ Kapitien KAUN-O peipeido sang pohn pihl akan;
Koht lingaling wie ngirisek rasehng nansapwe,
kapitie ikiparpesengehr pohn madau.
- ⁴ Kapitien KAUN-O me manaman.
Kapitien KAUN-O me diren roson.
- ⁵ Kapitien KAUN-O kin karaukehdi tuhke sidar kan,

^h 29:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 29:1: Mel. 96.7-9.

oh pil tuhke sidar kan en Lapanon.

⁶E ketin kalusseli nahna kan en Lapanon rasehng koupwul
kan
oh kalus nahna Ermon rasehng kouwol pwulopwul
men.

⁷Kapitien KAUN-O kin kahrehda lioal eh kin piripir.

⁸Kapitie kin kahrehda rerrer en nan sapwtehn;
e kin itikada sapwtehn en Kades.

⁹Kapitien KAUN-O kin itikada tuhke lap akan en nanwel,
oh kin kamwerehsang tehn tuhke kan,
nindokon aramas koaros me pato nan Tehnpaso kin
weriwerki, “Kaping ong Koht!”

¹⁰KAUN-O kin ketin kakaun pihl loal akan;
e kin ketin kakaun nin duwen nanmwarki men
kohkohlahte.

¹¹KAUN-O kin ketin kakehlahda sapwellime aramas akan
oh kupwuramwahwih kin irail popohl.

30

Kapakap en Kapingkalahngan ⁱ

¹Maing KAUN, I patohwan kapinga komwi pwehki omwi
ketin komourielahr,
oh omwi sohte ketin mweidohng ei imwintihti kan
en kepitkin ie.

²Maing KAUN, ei Koht, I patohwan likweriong komwi pwe
komwi en ketin sewese ie;
komwi ahpw ketin kakehleiehda;

³komw ketin doareiesang nan sousou.

Ni ei patopatolahngehr rehn me melahr akan,
komw ahpw ketin kasapahldohng ie ei mour.

ⁱ 30:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Koul wet wiawihda ni kasarawihalahn
Tehnpas Sarawio; en Depit Melkahka.

- ⁴ Kumwail sapwellime aramas loalopwoat kan koaros,
kumwail koul kapinga KAUN-O.
Kumwail tamanda dahme Me Sarawio ketin wiadahr,
kumwail eri kapingkalahngan ong!
- ⁵ Sapwellime engieng kin ahnsoute kis,
a sapwellime kalahngan kin poatopaat erein mour.
Pilenmas kin kak kereker nipwong,
ahpw peren kin leledo nimenseng.
- ⁶ Ni ei pehm me I saledek sang apwal I kin mengimen-
gloalki,
“I sohte mwahn kak lohdi.”
- ⁷ Maing KAUN, komw ketin kupwur mwahu ong ie;
komw ketin sinsile ie rasehng kelen mahwen pohn
nahna ehu.
A mwuhr komwi ahpw ketin karirihala pein komwi,
ngehi eri masepwehkada.
- ⁸ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi;
I patohwan pek sawas rehmwi:
- ⁹ “Dahme komw pahn paieki sang ei pahn mehla?
Kamwahu da me komw pahn ketikihsang ei pahn
mwerpeseng nan sousou?
Ia duwe, me melahr akan kak kapinga komwi?
Re kak lohkiseli sapwellimomwi kalahngan
poatopaat?”
- ¹⁰ Maing KAUN, komw ketin karonge ie oh kupwurkalah-
ngan ong ie!
Maing KAUN, komw ketin sewese ie!”
- ¹¹ Komw ketin wekidalahr ei nsensuwed ong ni kahlek en
peren;
komw ketikihsangehr ei nsensuwed
oh kapilkiniepenehr peren.

¹² Eri, I sohte pahn nennenla;
 I pahn koulkihong komwi koulen kaping.
 Maing KAUN, komwi me ei Koht;
 I pahn patohwan kapingkalahngan ong komwi
 kohkohahte.

31

Kapakap en Likh Koht^j

¹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe komwi
 en ketin sinsile ie;
 komw dehr ketin mweidohng ie I en lohdi.
 Komwi Koht pwung men;
 I peki komwi en ketin doareiehla!

² Komw ketin karonge ie! Komw ketin doare ie ahnsou
 wet!
 Komw ketin wiahla ei wasahn ruk pwe komwi en ketin
 sinsile ie;
 komw ketin wiahla kelepei, oh ketin doareiehla.

³ Komwi me ei wasahn ruk oh doarepei;
 komw kaweid ie oh kahluwa ie nin duwen me komw
 ketin inoukidahr.

⁴ Komw ketin sileiesang nan lidip me re wiahiongieier;
 komw ketin pereiesang nan keper.

⁵ I kin mweidohng pein ngehi nin limomwi kan.
 Maing KAUN, komw pahn ketin doareiehla,
 pwe komwi Koht loalopwoat emen.

⁶ Komwi kin ketin kalahdeki irail kan me kin kaudokiong
 koht likamw akan,
 a ngehi I kin likih komwi.

⁷ I pahn nsenamwahu oh pereperen
 pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoaat.

^j 31:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 31:5: Luk 23.46.

Komw kin ketin mahsanih ei lokolok;
komw pil ketin mwahngih ei apwal.

⁸ Komw sohte ketin mweidohng ei imwintihti kan en
koliehdi;
komw ketikihongieier saledek en patohseli wasa kan
me I anahne.

⁹ Maing KAUN, komw ketin kupwure ie,
pwe I milahr nan apwal;
nan poaren mesei kat tihwokilahr ei kin sengiseng;
I weikeklahr mehlel.

¹⁰ Solahr angi pwehki ei nsensuwed,
oh sengiseng kamwotelahr mouri.
I luwetkilahr ei apwal akan koaros,
pil tih kat wie luhluwetala.

¹¹ Ei imwintihti kan koaros, ahpw mehlel mehn mpei kan,
kin mwamwahlikin ie.
Irail kan me kin ese ie re masakielahr;
ni ar kin kilang ie nanial, re kin tangdoau.

¹² Aramas koaros manokeielahr, duwehte ngehi aramas
mehla men,
I rasehng mehkot mwahl me aramas keselahr.

¹³ I kin rong mwenginingin en ei imwintihti tohto;
kamasepwehk kin kapikapil ie!
Re wie lamalamki ar pahn uhwong ie,
re koasoakoasone duwen ar pahn kemeiehla.

¹⁴ Ahpw Maing KAUN, I kin likih komwi;
komwi me ei Koht!

¹⁵ I kin patopato ni epwelipen nin limomwi kan ahnsou
koaros;
komw ketin doareiehla sang rehn ei imwintihti kan,
oh pil sang irail kan me kin kaloke ie.

- ¹⁶ Komw ketin mahsanih sapwellimomwi ladu menet ni
kupwur kalahngan;
komw ketin doarehkiniehla sapwellimomwi limpoak
poatopaat.
- ¹⁷ Maing KAUN, I kin likweriong komwi;
komw dehr ketin mweidohng ie I en namenekla.
Aramas suwed kan en namenekla;
re en nennenla oh kohdilahng nan sapwen me
melahr akan.
- ¹⁸ Komw ketin katokehdi me likamw akan,
irail koaros me aklapalap oh kahngohdi,
me kin mwamwahliki me pwung kan.
- ¹⁹ Meid kapwuriamwei soangen mwahu kan
me komwi ketin nekinekidohng irail me kin wauneki
komwi!
Aramas koaros patohwan ese duwen omwi kupwur
mwahu,
ia uwen mwahu en omwi kin ketin sinsile irail kan
me kin likih komwi.
- ²⁰ Komw kin ketin karukihirailla mwohn silangmwi
sang koasoandien aramas akan;
komw kin ketin pereirailla wasa mwahu
sang lokaia suwed en ar imwintihti kan.
- ²¹ Kapinga KAUN-O!
Ia uwen kapwuriamwei en eh ketin kasalehda sapwellime
limpoak ong ie
ni ei imwintihti kan ar kapiliepene oh mahweniong
ie!
- ²² I masepwehkada, I ahpw lemeleme
me e ketin keseielahr sang mwohn silangi.
Ahpw soh, pwe e ketin karonge ei likwer,
ni ei patohwan peki sawasepei sang reh.

- ²³ Kumwail poakohng KAUN-O, kumwail koaros sapwellime aramas loalopwoat akan!
KAUN-O kin ketin sinsile me loalopwoat akan,
e ahpw kin ketin kaloke me aklapalap akan.
- ²⁴ Kumwail koaros me kin koapworopworki KAUN-O,
kumwail kehlail oh kommwad.

32

Wehkepen oh Mahkepen Dihp^k

- ¹ Meid pai aramas me kin ale lapwepen dipe kan,
me Koht kin ketin mahkikihong eh sapwung.
- ² Meid pai aramas me KAUN-O solahr ketin kapwukoahki
dipe kan;
oh me saledek sang soangen widing koaros.
- ³ Ni ei sohte kin wehkada dipei kan,
I kin tihwohla wie sengiseng sang nimenseng lel
nipwong.
- ⁴ Maing KAUN, komw kin ketin kaloke ie ni rahn oh
nipwong;
solahr angin nan kapehdiet,
e rasehngalahr pwoaiken nimenseng me kin sohrala
ni karakar en ketipin.
- ⁵ I ahpw wehkadahng komwi dipei kan,
oh sohte ekihla ei sapwung kan.
I lemedahr I en wehkadahng komwi ei ketihwo kan,
komwi ahpw ketin mahkikihong ie dipei kan koaros.
- ⁶ Eri, sapwellimomwi aramas loalopwoat kan koaros en
kapakapohng komwi ni ahnsou apwal;
ma lapalahn lapake en apwal ehu pahn wiawi,

^k 32:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul. 32:1: Rom 4.7-8.

e sohte pahn lel irail.

⁷ Komwi me ei wasahn ruk;
komwi pahn ketin doareiesang apwal.

I ahpw pahn koul oh kapinga sapwellimomwi komour,
pwehki komwi me ketin sinsile ie.

⁸ KAUN-O mahsanih, “I pahn padahkihong uhk ahl me ke
pahn weid ie;

I pahn kaweid uhk oh panawihiuk.

⁹ Ke dehr pweipwei duwehte oahs de ahs,
me konehngete kisin mete oh sahl en kohwong ni
ewe,
pwe en kin peik oh dukiong uhk.”

¹⁰ Aramas suwed kan pahn kin lokolok,
ahpw irail kan me kin likih KAUN-O
sapwellime limpoak poatopaat pahn sinsile irail.

¹¹ Kumwail me pwung kan, kumwail koaros nsenamwahu
oh pereperen
pwehki wiepen nin limen KAUN-O.

Kumwail koaros me kin peikiong, kumwail ngisingiski
amwail peren!

33

Koul en Kaping

¹ Kumwail koaros me pwung kan,
kumwail perenkihda wiepen nin limen KAUN-O;
kumwail kan me kin peikiong, kumwail kapinga
KAUN-O!

² Kumwail kapingahki KAUN-O noumwail keseng kan,
kumwail kouliong sang ni selen noumwail arp kan.

³ Kumwail tiakada apwoat koul kapwen.
koulki ni ngihl kaselel sang ni noumwail keseng kan
oh ngisingiski amwail peren!

- ⁴ Mahsen en KAUN-O me mehlel,
oh sapwellime pwuhng kin dehde ni wiepen nin lime
kan koaros.
- ⁵ KAUN-O kin ketin poakohng me pwung oh me mehlel,
oh sampah direkilahr sapwellime limpoak
poatopoot.
- ⁶ Nanleng wiawihkihda mahsen en KAUN-O,
eh mahsen me pil wiahda ketipin, maram oh usu kan.
- ⁷ Eh ketikipene pilen madau koaros wasahtehkis;
e ketin kelepen kepin madau kan nan imwen nahk
kan.
- ⁸ Kumwail tohn sampah koaros, kumwail kaudokiong
KAUN-O!
Kumwail aramas en sampah pwon, kumwail wauneki
KAUN-O!
- ⁹ Ni eh ketin mahsente, sampah ahpw kepikipikda;
ni eh ketin poahngok mehkoaros ahpw pwarada.
- ¹⁰ KAUN-O kin ketin kapwowiala koasoandien wehi kan;
e kin ketin kasohrehla lamalam en aramas akan.
- ¹¹ A sapwellime koasoandi kan kin mihmi poatopoot,
koasoandi kan en nan kupwure kin duweduwehte
erein dih koaros kohkohlakte.
- ¹² Meid pai wehi me eh Koht, iei KAUN-O;
meid pai aramas akan me e ketin piladahr pwe en
sapwellimanikihla!
- ¹³ KAUN-O kin ketin kaikairoir sang nanleng,
oh kin mahsanih aramas koaros.
- ¹⁴ Sang nan mwoale ileilehie e kin ketin ireirong
aramas koaros me kin kousoan nin sampah.
- ¹⁵ Ih me kin ketin wiahda audepen kapehdirail kan koaros,
oh kin mwahngih ar wiewia kan koaros.

- ¹⁶ Sohte nanmwarki men kin powehkihdi kehlail en sapwellime karis;
sohte sounpei men kin powehkihdi eh kommwad nan mahwen.
- ¹⁷ Oahs akan en nan mahwen pil sohte kateparail ong powehdi;
ar kehlail mehlel sohte kak doaireirailla.
- ¹⁸ KAUN-O kin ketin sinsile irail me kin peikiong,
irail kan me kin likih sapwellime limpoak poatopaat.
- ¹⁹ E kin ketin doaireirailla sang mehla;
e kin ketin komokomour irail ni ahsoun lehk.
- ²⁰ KAUN-O, me atail koapworopwor;
ih me silepatail oh sawasepatail.
- ²¹ Kitail kin pereperen pwehki ih;
kitail kin likih sapwellime mwar sarawi.
- ²² Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak poatopaat en ketiket reht,
ni at kin patohwan koapworopworkin komwi.

34

Kapingpen Kalahngan en Koht^l

- ¹ I pahn patohwan kapingkalahngan ong KAUN-O ahsou koaros;
I sohte pahn tokedihsang ei kapikapinga.
- ² I pahn kin patohwan kapingahki wiepen nin lime kan;
kumwail me toutoulahr akan, kumwail rong oh nse-namwahula!
- ³ Kumwail iang ie lohkiseli roson lapalap en KAUN-O;

33:16: Sudid 9.7; 1 Mak. 3.19. ^l 34:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin eh mweselsang rehn Apimelek mwurin eh mwomwehda me e iahkalahr, Apimelek eri kausala. 34:: 1 Sam. 21.13-15.

kitail wiakihteieu kapinga mware!

- ⁴ I kapakapohng KAUN-O, e ahpw ketin sapeng ie;
e ketin kasaledekihiehla sang nan ei masak koaros.
- ⁵ Me toutoulahr akan kin sohpeiong oh kin nsense-
namwahu;
re sohte pahn nsensuwedla.
- ⁶ Me sohte sawaseparail akan kin likweriong, oh e kin
ketin sapeng irail;
e kin ketin doareiraila sang ar apwal akan koaros.
- ⁷ Sapwellime tohnleng kin sinsile irail kan me kin wauneki
KAUN-O,
oh kin kapitirailsang soahng keper kan.
- ⁸ Kumwail pein rapahki ia uwen kalahngan en KAUN-O.
Meid pai irail kan me kin diar sileparail pahn kup-
wure.
- ⁹ Kumwail sapwellime aramas akan koaros, kumwail
wauneki KAUN-O,
irail koaros me kin peikiong pahn ahneki soahng
koaros me re anahne.
- ¹⁰ Laion kan pil kin duhpengkihla eh sohte mwenge,
ahpw irail kan me kin peikiong KAUN-O, sohte pahn
luhs sang mehkot mwahu.
- ¹¹ Kohdo, kumwail kompoakepahi pwulopwul kan, oh
rong ie,
pwe I pahn padahkihong kumwail duwen wauneki
KAUN-O.
- ¹² Kumwail men nsenamwahu nan amwail mour?
Kumwail anahne mour werei oh nsenamwahu?
- ¹³ Eri, kumwail dehr lokaia suwed,
oh dehr lokaia likamw.
- ¹⁴ Kumwail sohpeisang me suwed oh wiahda me mwahu;

kumwail nantihong kolokol popohl ni mohngiong unsek.

- ¹⁵ KAUN-O kin ketin sinsile me pwung kan
oh kin ketin karonge ar likwer kan.
- ¹⁶ E kin ketin pelian irail kan me kin wia me suwed,
eri re pahn manoknokla ni ar pahn mehla.
- ¹⁷ Me pwung kan kin likweriong KAUN-O oh e kin ketin
karonge irail;
e kin ketin kapitirailsang nan arail apwal akan
koaros.
- ¹⁸ KAUN-O kin ketiket mpen irail me nan kapehd tikitiki-
lahr;
oh kin ketin doarehla irail kan me kin sohla ar
koapworopwor.
- ¹⁹ Apwal tohto kin lelohng aramas mwahu men,
ahpw KAUN-O kin ketin doarehsang nan eh apwal
akan koaros;
- ²⁰ KAUN-O kin ketin sinsile,
sohte tih pwoat reh me timpeseng.
- ²¹ Mehkot suwed pahn kemehla aramas suwed kan;
irail kan me kin kailongki me pwung kan pahn ale
lokolok.
- ²² KAUN-O pahn ketin doarehla sapwellime aramas akan;
irail kan me kin patohla reh pwe en ketin sinsile irail
pahn mourla.

35

Kapakap en Peki Sawas m

- ¹ Maing KAUN, komw ketin uhwong irail kan me kin
uhwong ie,

- oh ketin angiangih irail kan me kin men peiong ie.
- ² Komw ketikihda sapwellimomwi mehnansar oh
tehtehn peien
oh ketido doareiehla.
- ³ Komw ketikihda sapwellimomwi ketieu oh sile en mah-
wen
oh uhwong irail kan me kin pwakipwakh ie.
Komwi en inoukihong ie me komwi pahn doareiehla.
- ⁴ Irail kan me kin nannantihong re en kemeiehla
re en lohdi oh namenekla!
Irail kan me kin koasoakoasone re en uhwong ie
re en sarohdi oh pingida!
- ⁵ Re en rasehng dipw meng me kisinieng kin ipirseli
nindokon tohnleng en KAUN-O eh pahn pwakihi-
railpeseng!
- ⁶ Alarail en rotala oh likekirisla,
nindokon tohnleng en KAUN-O eh pahn kamwom-
wirailla!
- ⁷ Re koasoanediong ie lidip ni so kahrepe
oh weirada pwoahr loal ehu pwe re en koliehdi.
- ⁸ Ahpw paisuwed en kamwomwmwomla pahn lel irail ni
arail sasairki;
re pahn pein lohdieng nan arail lidip
oh pwupwudi oh mwomla.
- ⁹ Eri, I pahn nsenamwahu pwehki KAUN-O;
I pahn pereperen pwehki eh ketin doareiehla.
- ¹⁰ I pahn patohwanohng KAUN-O sang loalei unsek,
“Maing, sohte emen me duwehte komwi.
Komw kin ketin silehsang me luwet akan me kehlail
kan,
me semwehmwe kan sang me kin kaloke irail akan.”

- 11 Aramas suwed kan kin karaunikamw ong ie
oh kadipahkin ie dihp toutou kei me I so mwahn ese.
- 12 Re kin dupungki ei wiewia mwahu me suwed,
ngehi eri kin nan kapehd tikitikla.
- 13 Ahpw ni ar soumwahuda, I pwuhriong nan likoun
nsensuwed;
oh pein kalokehkin ie kaisihsol;
I kin poaridi wia ei kapakap,
14 duwehte ei kin kapakapki kompoakepahi men de
riei men.
I kin kokohseli oh koskipene nsensuwed,
duwehte emen me kin nsensuwedki kapilsale-
hdalahn ine.
- 15 Ahpw nan ei apwal, re perenda
oh keidohng mpei pwe re en kapailokei ie;
mehn liki kan keme ie
oh sohte tokedihsang wokiwokih ie.
- 16 Re kangkakil ie masarail kan diren kailok,
duwehte aramas me kin kouruhrki me nehtuk men.
- 17 Maing KAUN, ia erein omwi pahn mamahsanihte?
Komw ketin kapitiesang ar tiahk suwed kan;
komw ketin doarehla ei mour sang laion pwukat.
- 18 I ahpw pahn kapingkalahngan ong komwi mwohn
pokon en sapwellimomwi aramas akan;
I pahn kapinga komwi mwohrail koaros.
- 19 Komw dehr mweidohng ei imwintihti kan, aramas
likamw pwukan,
en pereperenki ei lohdi.
Komw dehr mweidohng irail kan me kin kailongkin ie ni
so kahrepe,

re en perenki ei pahtoulahr.

- ²⁰ Re sohte kin mwomwen lokaia kadek;
 ahpw ihte re kin kinehda soangen likamw koaros
 duwen aramas akan me kin ngoangki meleilei oh
 popohl.
- ²¹ Re kedipa ie ni ngihl laud, ketihtihki,
 “Se kilang dahme ke wia!”
- ²² Ahpw komwi, Maing KAUN, komwi me ketin mahsani-
 her met.
 Eri, Maing KAUN, komw dehr ketin nennenla;
 komw dehr ketin dohweisang ie!
- ²³ Maing KAUN, komw ketida oh ketin doareiehla;
 ei Koht, komw ketida oh ketin sewese ie nan ei
 kopwung.
- ²⁴ Maing KAUN, komwi me pwung, komw ketin kalohki-
 hda duwen eh sohte dipei;
 komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan en
 kepitki ei apwal.
- ²⁵ Komw dehr ketin mweidohng re en ndinda,
 “Kitail piseksangehr!
 Ih me kitail mwauhki!”
- ²⁶ Eri, irail kan me kin kepitki ei lokolok;
 re en lohdi oh pingida.
 Irail kan me kin kahski dene re mwahu sang ie
 re en namenekla oh sarohdi.
- ²⁷ Ahpw irail kan me men kilang pwungla mwahu en ei
 kopwung
 re en ngisingiski arail peren oh kapwukapwurehiong
 koasoi pwoatet,
 “Ia uwen lapalap en KAUN-O!”

Eh kin ketin kupwurperenki pweidahn sapwellime ladu.”

- ²⁸ I ahpw pahn patohwan lohkiseli sapwellimomwi pwung,
oh pahn kin kapinga komwi sang nimenseng lel nipwong.

36

Suwed en Aramas ⁿ

- ¹ Dihp kin momour loalen aramas suwed;
aramas suwedo kin soikala Koht oh sohte kin wauneki.
² Pwehki eh kin wiahki pein ih mehkot,
e kin lemeleme me Koht sohte pahn diar dipe oh kalokehki.
³ Eh koaso kan me suwed oh diren likamw;
e solahr kin wia dahme mwahu oh pwung.
⁴ E kin wiahda koasoandi suwed kei nindokon eh kin wonohn nan dewe;
e sohte kin wia mehkot mwahu,
oh sohte suwed ehu e kin soikala.

Kupwurmwahu en Koht

- ⁵ Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak poatopaat kin leldalahng nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin kipe pahnlahng.
⁶ Sapwellimomwi pwung inenen ileile duwehte nahna kan;
sapwellimomwi kadeik loal duwehte loalen nan madau.
Komw kin ketin apwahpwalih aramas akan oh mahn akan.
⁷ Maing Koht, ia uwen kesempwal en sapwellimomwi limpoak poatopaat!

ⁿ 36:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit, sapwellimen KAUN-O ladu.
36:1: Rom 3.18.

- Se kin diar silasil pahn mwetehn nin limomwi kan.
- ⁸ Se kin kamadipwki kisin tungoal koaros me komw kin ketikihda;
komw kin ketin mweidohng kiht se en kin nimpil sang ni pilen sapwellimomwi kalahngan.
- ⁹ Komwi me poahsoan en mour koaros,
oh pwehki sapwellimomwi marain se kin kak patohwan marain.
- ¹⁰ Komwi ketin dadaurete sapwellimomwi limpoak ong irail kan me kin patohwan esei komwi oh ketin wia me mwahu ong me pwung kan.
- ¹¹ Komw dehr ketin mweidohng me aklapalap akan en mahweniong ie
de aramas suwed kan en kahrehda ei pahn sopohla.
- ¹² Kumwail kilang wasa me aramas suwed kan pwupwudiong ie.
Re wonohnehr wasao sohte kak pwourda.

37

Imwilahn Aramas Suwed oh Aramas Mwahu ^o

- ¹ Ke dehr pwunodki aramas suwed akan;
ke dehr pil peirinki paien irail me kin wiahda me sapwung.
- ² Re pahn mwardang sohrala duwehte dihpw me mengila;
re pahn mehla rasehng kisin tuhke me kin mengidi.
- ³ Likh KAUN-O, oh wiahda tiahk mwahu,
ke ahpw pahn koukousoan nan sahpwo oh sohte perki mehkot.
- ⁴ Rapahki omw peren rehn KAUN-O;

^o 37:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

oh e ahpw pahn ketikihong uhk dahme ke keieu
inengieng.

⁵ Mweidohng KAUN-O pein kowe;

likih, e ahpw pahn seweseiuk.

⁶ E pahn kupwurehda pwe omw wiewia pwung kan en
lingalingla duwehte ketipin.

⁷ Kanengamahiong oh awiawih dahme KAUN-O pahn
ketin wia;
ke dehr pwunodki paiauwahulahn meteikan
de pil irail me kin pweida nan ar koasoandi suwed
kan.

⁸ Ke dehr pwunod de lingeringer;

pwe met pahn kahrehiong uhk nan apwal.

⁹ Irail kan me kin likih KAUN-O pahn sapweniki sahpwo,
a aramas suwed kan pahn koakoahksang.

¹⁰ Ahnsou keren aramas suwed kan pahn sohrala;

ke pahn rapahkin irail, ke ahpw sohte pahn diar irail;

¹¹ a me aktikitik kan pahn sapwenikihla sahpwo
oh re pahn paiauwahu oh popohl.

¹² Aramas suwed kin wia koasoandi me kin uhwong ara-
mas mwahu

oh re kin kangkakil kin irail ar kailok.

¹³ Ahpw KAUN-O kin ketin kiparamatki aramas suwed kan,
pwe e mwahngih me re kereniongehr kamwomwla.

¹⁴ Aramas suwed kan kin ngapkipeseng nair kedlahs oh
kosepene nair ketieu,

- pwe re en kemehla me semwehmwe oh paisuwed
kan,
oh en kemehla irail kan me kin wia me mwahu;
15 ahpw re pahn mehkihla pein nair kedlahs akan,
oh nair kesik ketieu kan pahn timpeseng.
- 16 Mehnda ma en aramas mwahu men eh dipwisou me
tikitik,
ahpw e kesempwalasang en aramas suwed koaros ar
kepwehpwe,
17 pwehki KAUN-O pahn ketikihsang kehlail en aramas
suwed kan,
e ahpw pahn ketin sinsile me mwahu kan.
- 18 KAUN-O kin ketin apwalih irail me kin peikiong,
oh irail pahn sapwenikihla sahpwo kohkohlahte.
19 Re sohte pahn lokolok ni ahnsou apwal;
pwe ar dipwisou pahn itar ni ahnsoun lehk.
20 Ahpw aramas suwed akan pahn mehla;
imwintihti en KAUN-O kan pahn sohrala rasehng
wahn rohs en nanwel akan;
re pahn sohrala duwehte ediniei.
- 21 Aramas suwed akan kin pweipwand, ahpw sohte kin
kapwungala,
a aramas mwahu kan me sapan oh kadek.
22 Me KAUN-O kin ketin kupwuramwahwih, iei irail me
pahn koukousoan nan sahpwo,
a irail me rialahr pahn KAUN-O, pahn koakoahksang.
- 23 KAUN-O kin ketin kahluwa aramas akan nan ahl me re
en weweid ie
oh kin ketin sinsile irail kan me kin kaparanda
kupwure.

- ²⁴ Ma re pahn pwupwudi, re sohte pahn wonohnte nan-pwel,
pwe KAUN-O pahn ketin sewese kapwourirailda.
- ²⁵ Ni ei pwulopwul, oh met ni ei mahlahr,
I saikinte kilang aramas mwahu men me KAUN-O
ketin likidmeliehla,
de nah seri kan pekipeki ar tungoal kisin mwenge.
- ²⁶ Ahnsou koaros e kin kadek oh mweidohng aramas nah
mwohni pwe re en doadoahngki,
oh nah seri kan wia kapai ehu ong ih.
- ²⁷ Sohpeisang me suwed, oh wia me mwahu,
eri kadaudokomw kan ahpw pahn koukousoan nan
sahpwo kohkohlahte;
- ²⁸ pwe KAUN-O kin kupwurperenki dahme pwung
oh sohte kin likidmeliehla sapwellime aramas
loalopwoat akan.
E kin ketin sinsile irail ahnsou koaros,
a kadaudok en me suwed akan pahn koakoahksang.
- ²⁹ Me pwung kan pahn koukousoan nan sah pwo
oh re pahn sapwenikihla kohkohlahte.
- ³⁰ Koasoi en aramas mwahu me diren loalokong,
oh e kin lamalam pahrek ahnsou koaros.
- ³¹ Kosonned en eh Koht kin poad nan eh mohngiong
oh e sohte mwahn kin mweisang.
- ³² Aramas suwed kin mwasamwasahnte aramas mwahu
kan
oh kin song en kemeiraila;
- ³³ a KAUN-O sohte pahn mweidalahng irail pahn mana-
man en ar imwintihti kan

de ketin mweidohng re en pakadeikada nan mwoalen kopwung.

- ³⁴ Koapworopworki KAUN-O oh kapwaiada sapwellime kosonned akan;
e ahpw pahn ketin kawawihiukala ni eh pahn ketikihong uhk sahpwo,
oh ke pahn kilang me suwed akan ar pahn koakoahksang.
- ³⁵ I kilangadahr aramas suwed emen me inenen lemei,
me sikdahsang aramas koaros, rasehng sidar en Lepanon pwoat,
- ³⁶ a mwuhr, ni ei daulih wasao, e solahr mie;
I ahpw rapahkiseli, oh sohte diar.
- ³⁷ Tehk mwahu aramas mwahu, kilang aramas pwung;
aramas meleilei kin mie kadaudoke,
- ³⁸ a me dipan akan pahn mwomwla douluhl,
oh kadaudokarail kan pahn kamwommwomla.
- ³⁹ KAUN-O kin ketin doarehla aramas pwung kan
oh kin ketin apwalih irail ni ahnsou apwal.
- ⁴⁰ E kin ketin sewese irail oh kapitirailla;
e kin ketin doare irail sang rehn aramas suwed akan.
pwehki ar kin sohpeiong pwe re en diar sileparail.

38

Kapakap en Aramas me wie Lokolok p

- ¹ Maing KAUN, komw dehr ketin kaloke ie nan omwi engieng!
- ² Komw ketin kauwehkinielahr sapwellimomwi arep kan;

p 38:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koulen kedepwidae
pwoat.

komw ketin keseiedier.

- ³ I medengkilahr kowahlap omwi engieng pahi;
paliwereiet unsek soumwahulahr pwehki dipei kan.
- ⁴ I mwopwlahr nan ahd en dipei kan,
dipei kan katoutouwihielahr, I solahr kak wahda.
- ⁵ Pwehki ei pweipwei,
kahrehda ei ohla kan kenspesengehr oh pwohsuwed-
lahr.
- ⁶ I rihkosdiongehr nanpwel oh mwoahtohtalahr;
I kin nsensuwedki sang nimenseng lel nipwong.
- ⁷ I mwasingkilahr karakar en nan kapehdiet
oh kereniongehr I pahn mehla.
- ⁸ I weikeklahr oh mwoatohtalahr;
mohngiongiet mier nan apwal, oh I weiweirengki ei
medek.
- ⁹ Maing KAUN, komw mwahngih dahme I kin kasikasik;
komw karonge ngilen ei weirek koaros.
- ¹⁰ Mohngiongiet wie rerrer, solahr ei kehl,
oh nan mesei kat ediedlahr.
- ¹¹ Kompoakepahi oh mehn mpei kan solahr kin keidohng
mpei,
pwehki kens kan ni paliwereiet;
pil ei peneinei kan sohte kin men karanih ie.
- ¹² Irail kan me men kemeiehla kin kaunopada arail mehn
lidipih ie,
oh irail kan me men kauweiehla, re kin kasalowehkin
ie ar pahn kauweiehla;
re sohte kin tokedihsang ar kin koasoakoasone re en
uhwong ie.
- ¹³ I rasehng aramas salengepon men me sohte kak rong
wasa,

rasehng aramas lohteng men me sohte kak lokaia.

- ¹⁴ I rasehng aramas me sohte kin sapeng mehkot,
pwehki eh sohte kak rong wasa.
- ¹⁵ Ahpw, Maing KAUN, I kin likih komwi;
oh komwi, Maing KAUN, ei Koht, me pahn ketin
sapeng ie.
- ¹⁶ Komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan en
pereperenki ei apwal;
komw dehr ketin mweidohng irail en suweiki ei
paisuwedlahret!
- ¹⁷ I nektehn pwupwudi
oh ei medek me poatopaat.
- ¹⁸ I patohwan sakarkihda dipei kan;
me kadirehkinielahr pwunod mwuledek.
- ¹⁹ Ei imwintihti kan kehlail sang ie;
me ngeder me kailongkin ie ni so kahrepe.
- ²⁰ Irail kan me kin dupungki me suwed ei wiewia mwahu
kin uhwong ie pwehki ei kin song kapwaiada dahme
pwung.
- ²¹ Maing KAUN, komw dehr ketin likidmelieiehla;
Maing ei Koht, komw dehr ketin dohweisang ie!
- ²² Maing ei Kaun oh ei sounkomour, komw ketin sewese ie
met!

39

Sakaradahn Aramas emen me mi nan Lokolok 9

- ¹ I ahpw patohwan, “I pahn kin kanahieng ni ei wiewia kan
oh sohte pahn mweidohng loweiet en kahrehiong ie
nan dihp;

I sohte pahn nda mehkot

mpen aramas suwed kan.”

² I nennenlahte sohte nda mehkot,
mehndahte ma mehkot mwahu!

Ahpw ei lokolok wonlahte mwowe,

³ oh lapalahn pwunod ehu ahpw kadirehla ngeni.

Ni ei medemedewe, pwunod en nan kapehdiet lalaud-
lahte;

ni ei sohla pwerieng pwunod wet, I ahpw patohwan,

⁴ “Maing KAUN, ia erein ei pahn momour?

Iahd me I pahn mehla?

Komw mahsanihong ie iahd me ei mour pahn im-
wisekla.”

⁵ Ia uwen mwotomwot en ei mour!

Mwohn silangmwi ei mour likamwete sohte mehkot.

Mehlelete me mour en aramas rasehng tumwenieng,

⁶ de rasehng mwete ieu.

Mehkoaros me aramas kin wia sohte katepe;

e kin kihpene nah mwohni kan, ahpw e sehse ihs me
pahn nainekihla.

⁷ Eri a, ihs me I pahn koapworopworki, Maing ei Kaun?

Pwe komwihte me I patohwan koapworopworki.

⁸ Komw ketin kapitasang ie nan dipei kan,

oh dehr ketin mweidohng me pweipwei kan en
kepitkin ie.

⁹ I pahn nennenla, sohte patohwan mehkot,

pwe komwi me ketin kupwurehda I en patohwan ale
soangen kalokolok wet.

¹⁰ Komw dehr ketin pwurehng kaloke ie!

I nektehn mehkihla kalokolok sang nin limomwien.

¹¹ Komw ketin kalokehki aramas engieng en silangmwi,

oh ketin kamwomwala oh kasuwedihla rasehng loan-
genmwet mehkoaros me e kin poakohng.
Mehlelete me aramas sohte siksang tumwenieng!

- ¹² Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap,
komw ketin karonge ei likwer;
komw ketin sewese ie ni ei kin sengiseng.
Pwe ngehi mehnkeiru men mwohn silangmwi ni ahnsou
mwotomwot,
duwhte ei pahpa kahlap ako koaros.
- ¹³ Komw ketin kupwure ie I en kalapwukala ahnsou kis
ahneki peren
mwohn ei pahn patohsang met oh sohla mie.

40

Melkahkahn Kaping^r

- ¹ I awiawih sawasepei sang rehn KAUN-O;
e ahpw kapaikodohng ie karonge oh karongehda ei
likwer.
- ² E ahpw ketin waikiehda sang nan pwoahr keper ehu,
nan pwelmatak loal.
E ahpw ketikiniehdi pohn paipalap ehu
oh ketin koasoanehdi pwe I en soanamwahula.
- ³ E ahpw ketin padahkihong ie melkahka kapw pwoat,
melkahkahn kapinga atail Koht.
Me tohto me pahn kilang met, re pahn masakada
oh re pahn likihala KAUN-O.
- ⁴ Meid pai aramas me kin likih KAUN-O,
oh sohte kin sohpeiong dikedik en eni kan,
de iang irail kan me kin pwongih koht likamw akan.

^r 40:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

⁵ Maing KAUN, at Koht, ia uwen tohtohn soahng kapwuri-
amwei kan me komw ketin wiahiong kiht;
sohte emen mie me duwehte komwi!
Ia uwen tohtohn koasoandi kan me komw ketin
wiahiong kiht!

Ma I pahn song en kasalehda koaros—
re uhdahn pahn tohtohsang me I kak kasalehda!

⁶ Komw sohte ketin kupwurki meirong oh kisakis kan;
komw sohte kin kupwurohki mahn akan me pwonte
isihsla pohn pei sarawi kan
de meirong kan mehn kihsang dihp akan.

Ahpw komw ketikihong ie salengei kat pwe I en patohwan
rong komwi,

⁷ eri, I ahpw sapeng komwi, patohwan, “Iet ngehi,
maing;
sapwellimomwi kaweid kan ong ie mihmi nan
pwuken Kosonnedo.

⁸ Maing ei Koht, ia uwen ei kin ngoangki kapwaiada
kupwuromwien!
I kin kolokol sapwellimomwi padahk kan nan mohn-
giongiet.”

⁹ Maing KAUN, nan pokon en sapwellimomwi aramas
akan,
I lohkidahr rongamwahu en omwi komourkitalahr.
Komw mwahngih duwen ei sohte mwahn pahn
tokedihsang lohlohkiseli.

¹⁰ I sohte nekidoing pein ngehi rongamwahu en ko-
mouro;
pwe ahsou koaros I kin lohkiseli sapwellimomwi
loalopwoat oh sawas.

I sohte kin nennenla nan pokon en sapwellimomwi aramas akan,
 ahpw I kin patohwanda duwen sapwellimomwi limpoak poatopoaat oh loalopwoat.

¹¹ Maing KAUN, I patohwan ese duwen omwi sohte pahn ketin katokehdi sapwellimomwi kalahngan ong ie. Sapwellimomwi limpoak oh loalopwoat pahn sinsile iehte ahnsou koaros.

*Kapakap en Peki Sawas
 (Melkahka 70)*

¹² Suwed ngeder kapiliepenehr—
 me nohn ngeder oh soh kak wadawad!

Dipei kan salihiepenehr,
 oh I solahr kak kilang wasa;
 re tohtohsang pitenmoangei kat,
 oh loalei tikitikla.

¹³ Maing KAUN, komw ketin sewese ie ahnsou wet oh doareiehla.

¹⁴ Irail kan me kin songosong en kemeiehla
 re en lohdi oh pingida.

Irail kan me kin perenki ei apwal akan
 re en pwurala oh namenekla.

¹⁵ Irail kan me kin kouruhrkin ie,
 re en sarohkihdi ar lohdi.

¹⁶ Irail koaros me kin patohdo rehmwi
 re en nsenamwahu oh pereperen.

Irail koaros me kin kasapahlkalahngankihong komwi sapwellimomwi komour
 re en kin patopatohwan ahnsou koaros, “KAUN-O meid lapalap!”

¹⁷ Maing ei Kaun, ngehi me luwet oh semwehmwe,

ahpw komwi sohte ketin melieiehla.
 Komwi me ei sounkomour oh ei Koht—
 komw ketin mwadangodo oh sewesei!

41

*Kapakap en Aramas Soumwahu*⁵

- ¹ Meid pai irail kan me kin nsenohki apwalih me
 semwehmwe kan;
 KAUN-O pahn ketin sewese irail nan arail apwal.
- ² KAUN-O pahn ketin sinsile irail oh kolokol arail mour;
 e pahn ketin kaperenihirailda nan sahpwo;
 e sohte pahn ketin keseiraila pahn manaman en
 arail imwintihti kan.
- ³ KAUN-O pahn ketin sewese irail ni ar pahn soumwahu
 oh e pahn ketin kakehlairailda.
- ⁴ I ahpw patohwan, “Maing KAUN, I patohwan dipadahr
 ong komwi;
 komw ketin kupwur kalahngan ong ie oh ketin
 kakehlaiehda.”
- ⁵ Ei imwintihti kan kin koasoia soahng suwed kei duwen
 ngehi.
 Re mwahuki I en mehla oh manoknokla douluhl.
- ⁶ Irail kan me kin patohdo tuhwong ie re sohte kin mehlel
 ong ie;
 re kin pein kinehda koasoia suwed kan duwen ngehi
 oh kin kohseli koasoiaseli wasa koaros.
- ⁷ Koaros me kin kailongkin ie kin mwengininginkipene
 duwen ngehi,
 re kin medemedewe mehkot suwed ong ie.
- ⁸ Re kin nda, “Eh soumwahu laudlahr mehlel;
 e solahr pahn kak pwurehng mwahula.”

⁵ 41:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ⁹ Pil me uhdahn kompoakepahi mehleh, me I kin keieu likih,
me kin iang kang kenei mwenge,
e pil uhwongieier.
- ¹⁰ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan ong ie, oh ketin kakehlaiehda,
oh I ahpw pahn dupukohng ei imwintihti kan.
- ¹¹ Re sohte pahn poweiehdi,
oh I pahn ese me komw kupwurperenkin ie.
- ¹² Komw pahn ketin sewese ie, pwehki ei kin wia dahme pwung;
komw pahn kolokol ie mwohn silangmwi kohkohahte.
- ¹³ Kapinga KAUN-O, Koht en Israel!
Kapinga ih met oh pil kohkohahte!

Amen! Amen!

42

*Pwuhk keriau
(melkahka 42—72)*

Kapakap en me Kalipilipada Men ^t

- ¹ Duwen tie men eh kin ngoangki nim pihl lemlemwur sang ni piletik,
Maing Koht, iei duwen ei kin ngoangkin komwi.
- ² I kin anahne komwi, Koht ieias.
iahd me I pahn kak patohwan kaudok mwohn silangmwi?
- ³ Ni rahn oh nipwong I kin sengiseng,
oh ihte me I kin tungutungoale, pilen mesei;

41:9: Mad. 26.23; Mark 14.18; Luk 22.21; Sohn 13.18. 41:13: Mel. 106.48.

^t 42:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul.

ei imwintihti kan kin ideidek rehi ahnsou koaros,
 “Ia omw Kohten?”

⁴ Mohngiongiet kin okihla ni ei kin tamanda irair en mahs
 akan,
 ni ei kin iang pokon kan kohdalahng nan tehnpas en
 Koht
 oh kahluwa irail ni ar kin alialu kohla,
 pereperen, kokoul, oh ngisingiski ar kaping ong
 Koht.

⁵ Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
 Dahme I nohn pwunodkidahr?
 Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
 oh I pahn pwurehng kapinga,
 ei sounkomour oh ei Koht.

⁶⁻⁷ Mohngiongiet tihwolahr wasa me I kalipilipdohnget,
 I ahpw sohpeiong Koht.

E ketin koaduhpwalihkihdi ngeni iloak en nsensuwed,
 me pwilipwildohng ie rasehng lapake ieu,
 rasehng tenihr me ngiringirisek sang pohn Nahna
 Ermon oh Nahna Misar kohdilahng Sordan.

⁸ KAUN-O en ketin kasalehda sapwellime limpoak
 poatopaat ni rahn,
 pwe I en kokoul nipwong,
 oh kapakapohng Koht, me kin ketikihong ie mouri.

⁹ I patohwanohng Koht, ei soundoar,
 “Dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
 Dahme I kin wie lokolongki
 pahn manaman en ei imwintihti kan?”

¹⁰ I mwoatohtkilahr ei imwintihti kan ar kin kepweikengih
 ie,
 ni ar kin ideidek rehi,
 “Ia omw Kohten?”

¹¹ Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
 Dahme I nohn pwunodkidahr?
 Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
 oh I pahn pwurehng kapinga,
 ei sounkomour oh ei Koht.

43

Kapakap en me Kalipilipada Men

(Pouspen Melkahka 42)

¹ Maing Koht, komw ketin kadehdehda eh sohte dipei,
 oh ketin seweseiehda nan ei kopwung rehn me dipan
 akan;
 komw ketin kapitiesang rehn aramas likamw oh
 mwersuwed kan!

² Komwi me silepei;
 dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
 Dahme I kin wie lokolongki
 pahn manaman en ei imwintihti kan?

³ Komw ketin kadarodo sapwellimomwi marain oh mehlel
 pwe en kahluwa ie
 oh pwurehng kahrehiewohng ni sapwellimomwi
 dohl sarawi, ^u Saion,
 oh nan Tehnpasomwi, wasa komw kin ketiket ie.

⁴ Maing Koht, I ahpw pahn patohlahng ni sapwellimomwi
 pei sarawi;
 komwi me poahsoan en ei peren.
 I pahn koulén kaping ong komwi sang nin nei keseng
 arpet,
 Maing Koht, ei Koht.

⁵ Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
 Dahme I nohn pwunodkidahr?

^u 43:3: DOHL SARAWI: Tehk 2.6.

Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
 oh I pahn pwurehng kapinga,
 ei sounkomour oh ei Koht.

44

Kapakap en Silasil ^v

- ¹ Maing Koht, se patohwan rongkier pein salengat akan—
 at pahpa kahlap ako me padahkihongkitehr
 duwen soahng kapwuriamwei ko me komw ketin wiadahr
 rehrrail,
 ni mwehin kawao:
- ² duwen omwi pein ketin kasarehla me rotorot akan
 oh ketin koasoanehdi sapwellimomwi aramas akan
 nan sapwarail ko;
 duwen omwi ketin kaloke wehi teikan
 oh ketin kapaiamwahwihala sapwellimomwi wehi
 pilipilo.
- ³ Sapwellimomwi aramas akan sohte kalowehkihdi sah-
 pwo neirail kedlahs akan;
 re sohte powehdi ar imwintihti kan sang ni pein ar
 kehl;
 pwe sang ni roson oh manaman en nin limomwien,
 sang ni omwi kin ketin ieiang irail
 me kasalehda duwen omwi ketin poakohng irail.
- ⁴ Komwi me ei nanmwarki oh ei Koht;
 komwi me ketikihong sapwellimomwi aramas akan
 manaman en powehdi,
⁵ oh sang ni sapwellimomwi manaman se kin kalowe-
 hdi at imwintihti kan.
- ⁶ I sohte likih me nei kesik ketieu
 de nei kedlahs pahn doareiehla;
- ⁷ ahpw komwi me ketin doareikitasang at imwintihti kan

^v 44:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul.

- oh ketin kalowehdi irail kan me kin kailongkin kiht.
8 Se pahn kin kapinga komwi ahnsou koaros
oh patohwan kapingkalahngan ong komwi
kohkohlahte.
- 9 Ahpw met komw ketin soingkitalahr oh mweidalahr pwe
se en lohdi;
komw solahr kin ketin ieiang at tungoal karis kan.
- 10 Komwi me kupwurehda se en tangasang at imwintihti
kan,
oh re adihasang kiht at kepwe kan.
- 11 Komwi me ketin mweidohng pwe se en kamakamala
rasehng sihmpwul kei;
komwi me ketin kalipeikitalahng nan wehin liki kan.
- 12 Komw ketin netikihla sapwellimomwi aramas akan ni
pwei tikitik,
duwehte mehkot me sohte kesempwal.
- 13 Mehn mpat akan kilangehr dahme komw ketin
wiahiong kiht,
re ahpw kin kapailok oh kouruhrkin kiht.
- 14 Komw ketin wiahkinkitala mehn kepit nanpwungen
wehi kan;
re kin tuhtuwelengki ar kouruhrkin kiht.
- 15 I kin sansaro ahnsou koaros;
I namenengkilahr kowahlap
16 ei kin rongorong kepit oh lokaia kepweikeng
sang ei imwintihti kan oh irail kan me kin kailongkin
ie.
- 17 Mepwukat koaros re wiahiong kiht,
mehndahte ma se sohte manokeikomwihla
de kauwehla inowo me komw ketin wiahiong kiht.
- 18 Se sohte soaloalopwoat ong komwi;
se sohte kauwehla sapwelliomwi kosonned akan.

- 19 Komwi ahpw ketin keseikitala nanpwungen mahn
lawalo kan;
komw ketin keseikitala nan rotorot mosul.
- 20 Ma se patohwan tokedihsang at kaudokiong at Koht,
oh kapakap ong emen koht en liki,
21 komwi uhdahn pahn mwahngihada,
pwe komw kin mwahngih at lamalam rir kan.
- 22 Ahpw pwehki komwi me se kin patohwan mehkihla
ahnsou koaros,
oh wiahkihla sihmpwul kei me kin pakahrlahng ka-
makamala.
- 23 Maing ei Kaun, komw ketin ohpala wasa! Dahme komw
ketin seiseimwongki?
Komw ketida! Komw dehr ketin soingkitala
kohkohlahte!
- 24 Dahme komw ketin karirihkiweisang kiht silangmwien?
Komw dehr ketin meliehla at tungoal lokolok oh
apwal!
- 25 Se pwupwudiongehr nan pwehl;
se lohdiar oh wonohnehr nan pwelpar.
- 26 Komw ketido seweseikitada!
Pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat me
kamourkitala!

45

Koulen Kapwopwoud ong Nanmwarki men W

- 1 Pato kaselel kei kipedier nan mohngiongiet,
ni ei pahn wiahda ei koulen kaping ong nanmwarki.
Loweiet pahn rasehng nein sounnting pinsel
ni ei pahn koulki melkahka pwoatet.

W 45:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul; koulen limpoak.

- ² Komwi me keieu masamwahu nanpwungen ohl akan;
 sang ni doauasomwien mahsen lingan kin pwilip-
 wilsang.
 Koht kin ketin kupwuramwahwih komwi ahnsou
 koaros.
- ³ Nanmwarki roson, komw ketin kapwatahkinkomwihda
 sapwellimomwi kedlahs;
 komw meid diren roson oh lingan kowalahpie!
- ⁴ Ni roson lapalap komw ketin wonowohng omwi lingan
 en powehdi,
 pwe komwi me kin wia soundoarepen me pwung oh
 mehle!
 Omwi powehdi kowahlap pahn sang ni
 sapwellimomwi roson!
- ⁵ Sapwellimomwi arep keng kan
 pahn lelete pwar mohngiong en sapwellimomwi
 imwintihti kan;
 wehi kan kin poaridi pahn aluweluwomwi kan.
- ⁶ Wehio me Koht ketikihong komwi
 pahn kin poatopaat kohkohlahte.
 Komw kin ketin kakaun sapwellimomwi kan ni me pwung;
- ⁷ komw kin ketin poakohng dahme pwung oh kin
 ketin kalahdeki me suwed.
 Ihme kahrehda Koht, omwi Koht, ketin pilkomwidahr
 oh ketin kapwildier pohmwi peren
 laudsang me e ketikihong nanmwarki teikan.
- ⁸ Sapwellimomwi likou kan pwohmwahuki pwohn mir oh
 alos;
 sounkeseng kan kin kamwakamwait komwi nan
 tehnpas lingan akan me kapwatki aipori.

- ⁹ Sapwellimen nanmwarki serepein kan me wia erirpen
mwoalomwi,
oh sapwellimomwi likendo me uh ni pali maun,
kapwatki kohl kaselel.
- ¹⁰ Maing likend en nanmwarki, komw karonge mahs
dahme I pahn patohwan—
komw ketin meliehla sapwellimomwi kan oh
kisehmwi kan.
- ¹¹ Sapwellimomwi ligan me pahn kahrehiong nan-
mwarkio eh pahn inengieng komwi;
ih me omwi kaun, komwi uhdahn pahn kin peikiong.
- ¹² Mehn Dair kan pahn patohwandohng komwi ar kisakis
kan;
me kepwehpwe kan pahn kin song en alkenkenla
rehmwi.
- ¹³ Sapwellimen nanmwarki serepeino patopato nan tehnpaso—ia uwen eh kaselel!
Kohl me wia dereht en eh likou.
- ¹⁴ Ni eh kapwatkihda soangen kapwat kaselel pwukat, eh
ahpw pakahrlahng rehn nanmwarkio,
ni kapar en erir, iangahki pwihn en meipwon akan;
irail koaros pil pakahrlahng rehn nanmwarkio.
- ¹⁵ Re ahpw nsenamwahu oh pereperen
patohlong nan tehnpas en nanmwarki.
- ¹⁶ Maing ei nanmwarki, komw pahn ketin sapwelli-
manikihla pwutak tohto
me pahn wiliandi omwi pahpa kahlap ako nin duwen
nanmwarki kei,
oh komw pahn kasapwilirailda pwe re en kaunda
sampah pwon.

- ¹⁷ Ei koulet pahn kalaudehla kapingpen mwaromwi
kohkohlachte,
oh aramas koaros pahn pil kapinga komwi ni ahnsou
kan me pahn kohdo.

46

Koht kin Ketiket Rehtail ^x

- ¹ Koht me perehpatail oh atail kehl,
me kin ketin sewese kitail ni ahnsou apwal akan.
- ² Kitail eri sohte pahn masepwehk, mehnda ma sampah
pahn rerada
oh nahna kan pahn kihrla nan kepin madau;
- ³ mehnda ma iloak en nan madau kan pahn mwekidida oh
ngiringirisek,
oh nahna kan pil pahn itihtikengki mwekid en nan
madau.
- ⁴ Mie pillap pwoat me kin kaparanda kahnimw en Koht,
ong ni tehnpas sarawien Wasa Lapalahpie.
- ⁵ Koht kin ketiket nan kahnimwo, eri, e sohte pahn
mwomwla kohkohlachte;
e pahn ketido sewese nin sorahn.
- ⁶ Wehi kan kin masapwehkada, wehin nanmwarki kan kin
rerada;
Koht ketin poahngok, a sampah sohredi.
- ⁷ KAUN-O, Wasa Lapalap, kin ketiket rehtail;
Koht en Seikop, iei atail wasahn ruk.
- ⁸ Kumwail kohdo, oh kilang dahme KAUN-O ketin wiahda.
Kumwail kilang soahng kapwuriamwei kan me e
ketin wiahda nin sampah.
- ⁹ E kin ketin katokihedi mahwen wasa koaros nin sampah;

^x 46:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul.

e kin ketin katimpeseng arep kan, oh kauwehla kesik
ketieu kan,
e kin ketin isikala nein sounpei kan mehn sansar kan.

¹⁰ E kin mahsanih, “Kumwail katokihedi amwail mahwen
kan oh esehla me ngehi, iei Koht,
me lapalahpie rehn tohn wehi kan,
me lapalahpie nin sampah pwon.”

¹¹ KAUN-O, Wasa Lapalap, kin ketiket rehtail;
Koht en Seikop, iei atail wasahn ruk.

47

Kaun Lapalap y

¹ Kumwail tohn wehi koaros, kumwail lopwolopwki
amwail peren!

Kumwail kapingahki Koht amwail melkahkahn
peren!

² KAUN-O, Wasa Lapalahpie, me lammwin kowahlahpie;
nanmwarki lapalap emen ih, me kin kakaun sampah
pwon.

³ Ih me ketikihong kitail manaman en powehdi aramas
akan;
ih me ketin koasoanehdi pwe kitail en kin kaunda
wehi kan.

⁴ Ih me ketin pilohng kitail sahpw me kitail kin kousoan
ie,
sohso kesempwal en sapwellime aramas akan, me e
kin ketin loalloale.

⁵ Koht ketidalahng nan mwoale.
Ngilen peren oh sowih kan kadirehla wasa,
nindokon KAUN-O eh ketiket kohda.

⁶ Kumwail koul kapinga Koht;

kumwail koul kapinga atail nanmwarki!

⁷ Koht iei nanmwarkien sampah pwon;
kumwail koul kapikapinga!

⁸ Koht kin ketiket pohn mwoale sarawi;
e kin ketin kakaun wehi kan.

⁹ Kaunen wehi kan pokonpenehr
iangahki sapwellimen Koht en Eipraam aramas akan.
Ih me kehlailasang karis en sounpei kan koaros;
ih me ketin kakaun mehkoaros.

48

Saion, Kahnimw en Koht^Z

¹ KAUN-O me uhdahn lapalahpie oh warohng ale kaping
nan kahnimw en atail Koht, pohn sapwellime dohl
sarawi. ^a

² Saion, sapwellimen Koht nahna me ile oh kaselel;
kahnimw en nanmwarki lapalapo kin kaparanda
sampah pokon.

³ Koht ketin kasalehda me mie wasahn ruk reh
nan kelen kahnimw wet.

⁴ Nanmwarki kan ehupenehr
oh kamwakidadahr mahwen kapilpene Nahna Saion.

⁵ Ahpw ni ar mahsanihadahr duwen kahnimwo, re inenen
dahkihla;
re ahpw masepwehkada tangdoau.

⁶ Re masepwehkada oh rerrerki ar pwunod mwuledek,
rasehngala lih liseian men me nektehn pahn neitik,
⁷ re rasehngala sohpi akan me kin pwungupwun-
gudekseli nan madau ni ahnsou en melimel
kehlail.

^Z 48:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul
pwoat. ^a 48:1: DOHL SARAWI: Tehl 2.6. 48:2: Mad. 5.35.

⁸ Se patohwan rongehr dahme Koht ketin wiadahr,
 oh met se kilangehr
 nan kahnimw en at Koht, KAUN-O Wasa Lapalap;
 e pahn ketin sinsile kahnimwet kohkohahte.

⁹ Maing Koht, nan Tehnpasomwi,
 se kin patohwan medemedewe sapwellimomwi
 limpoak poatopaat.

¹⁰ Wasa koaros aramas akan kin kapikapinga komwi,
 oh kapingpomwi kipedier sampah pwon.

Komw kin ketin kakaunki ni me pwung;

¹¹ tohn Saion koaros en nsenamwahula!

Komw kin ketin kadeik ni me pwung;

kahnimw en Suda kan en pil iang pereperen!

¹² Kumwail sapwellimen Koht aramas akan, kumwail ka-
 par pidahki Saion, oh wadekada wasa kehlail kan
 en kahnimw wet;

¹³ kumwail tehk mwahu kehl kan oh kasawih kelen
 mahwen kan,

pwe kumwail en kak patohwanohng dih en mwuhr kan:

¹⁴ “Koht menet, iei atail Koht kohkohahte;

e pahn kin ketin kahluwa kitail erein ahnsou me
 pahn kohdo kan.”

49

Sapwung en Koapworopworki Kepwehn Sampah kan b

¹ Kumwail wehi koaros, kumwail rong met!

kumwail rong, tohn wasa koaros,

² me lapalap oh me tikitik kan,

me kepwehpwe oh me semwehmwe kan.

³ Ei lamalam pahn sansal;

b 49:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka.

I pahn koasoihda koasoi en loalokong kei.

⁴I pahn kanahieng tehk lepin kaks kei
oh kawehwehda nindokon ei kesekesengki nei arp.

⁵I sohte pahn masepwehk ni ahnsou keper
ni ahnsou me ei imwintihti kan pahn kapiliepene,

⁶oh aramas suwed me kin likih ar kepwe kan
oh aksuweiki uwen tohtohn ar dipwisou kan.

⁷Sohte me kak kapitala pein ih;
sohte me kak patohwanohng Koht pweinen eh mour,

⁸pwe pweinen mour me nohn laud kowahlap.

Me emen kak kihda sohte pahn itarohng

⁹kadohwaneweisang ih nan sousou,
pwe en kak momour poatopaat.

¹⁰Aramas emen sohte lipilipil kak kilang duwen me
loalokong kan ar pil kin iang mehla,
pil duwehte me pweipwei oh loalopwon akan.
Oh kadaudokarail kan kin sohsohki ar dipwisou kan.

¹¹Ar sousou kan, iei imwarail poatopaat;
wasa re kin mihmi ie kohkohlachte,
mehnda ma re sapweniki sahpw ehu mahso.

¹²Roson lapalap en aramas sohte kak doarehsang mehla;
e pahn mehla duwehte mahn akan.

¹³Kilang dahme kin wiawihong irail kan me kin koap-
woropworki pein irail,
oh imwilahn irail kan me kin nsenamwahuki ar
kepwe kan—

¹⁴e kileldier re en mehla duwehte sihpw kei,
oh Mehla me pahn wia sileparail.

Me pwung kan pahn poweiraildi

- nindokon paliwararail kan pahn wiepwella nan
sousedou
nan sapwen me melahr akan dohsang imwarail kan.
- ¹⁵ Ahpw Koht pahn ketin kapitiehla;
e pahn ketin doareiesang ni manaman en mehla.
- ¹⁶ Ke dehr perki ma aramas emen pahn kepwehpwehla,
ma eh kepwe kan pahn pil laudla;
- ¹⁷ e sohte pahn kak wa kohla ni eh pahn mehla;
e kepwe kan sohte pahn iang kohdihla nan sousou.
- ¹⁸ Mehnda ma aramas emen me kin nsenamwahuki eh
mour,
oh kin ale kaping pwehki eh pweidamwahu,
- ¹⁹ e uhdahn pahn iang patehng eh pahpa kahlap ako nan
sousedou,
wasa rotorot poatopaat kin mi ie kokkohlahte.
- ²⁰ Roson lapalap en aramas emen sohte kak doarehsang
mehla;
pwe e pahn mehla duwehte mahn akan.

50

Kaudok Mehlel c

- ¹ KAUN-O Koht, Wasa Lapalap, ketin poahngok
ong sampah pwon, sang palimese lel palikapi.
- ² Lingan en Koht kin dakerada wasa sang Saion,
kahnimwo me lingan unsek.
- ³ Atail Koht kin ketido, ahpw sohte ketin sopeimwekid;
mwowe kisiniei mwehl me wie mpwumpwul,
a melimel kehlail me kapilpene.
- ⁴ E ahpw ketin malipe lahng oh sampah pwe en wia
sounkadehdepen
e pahn ketin kapwung sapwellime aramas akan.

- ⁵ E ahpw mahsanih, “Kumwail kapokonedohng ie nei aramas loalopwoat akan, irail me wiadahr inou ong ie sang ni ar meirong kan.”
- ⁶ Nanleng kan kin kalohki me Koht me pwung, oh pein ih me wia sounkopwung.
- ⁷ “Kumwail, nei aramas akan, kumwail rong, pwe I pahn koasoi;
I pahn kadehdehiong uhk, Israel,
ngehi me Koht, omw Koht.
- ⁸ I sohte kapwungohng uhk pwehki omw meirong kan, omw meirong isih me ke kin wiahiong ie ahnsou koaros.
- ⁹ Ahpw I sohte anahne ale kouwol sang nan sapwomw kan, de kuht sang ni noumw pelin kuht kan.
- ¹⁰ Ngehi me naineki mahn en nanwel koaros oh pil kou kan me kin mihmiseli pohn dohl kid kan.
- ¹¹ Ngehi me pil naineki menpihr en nan wehwe koaros, oh soangen mahn mour koaros me kin mi nansapw.
- ¹² “Ma I men mwengehda, I sohte pahn peki rehmw kisin mwenge,
pwe sampah oh audepe kan koaros iei ahi.
- ¹³ Ia duwe, ke lemehiong me I kin kang uduk en kouwol kan,
de nim ntahn kuht kan?
- ¹⁴ Omw meirong ong Koht en kin mihmi ni kapingkalahngan,
oh ke en patohwanohng Wasa Lapalap soahng kaoros me ke inoukidahr.
- ¹⁵ Likwerih ie ni ahnsou apwal;
I pahn doareiukala,
oh ke pahn kapinga ie.”

- 16 Koht ketin mahsanihong aramas suwed, “Dahme ke papahngkihda ei kosonned akan?
 Dahme ke papahngkihda ei kosonned akan?
 Dahme ke kapakapahrengki duwen ei inowo?”
- 17 Ke suwediki I en kapwunguhkala;
 ke soikala ei kosonned akan.
- 18 Ni omw kin kilang lipirap emen, ke kin wiahkihla kompoakepahmw,
 oh ke kin werekiong aramas en kamwahl akan.
- 19 “Ahnsou koaros ke kin lokaia suwed;
 ke sohte kin peikasalki lokaia likamw.
- 20 Ke kin pein kedipahda riomw kan
 oh karaunmwahlih irail.
- 21 Ke wiadahr soahng pwukat koaros, ahpw I nennenlahte,
 ke ahpw kihkihong me I duwehte kowe.
 Eri met, I pahn kapwung ong uhk,
 oh kasalehiong uhk ni sansal.
- 22 “Kumwail me kin mwamwahlikin ie, kumwail rong ie,
 pwe ma soh, I pahn kamwomwkumwailla,
 oh sohte emen me pahn kak doareikumwailla.
- 23 Me kin meirongkihong ie kapingkalahngan, iei irail me
 kin waunekin ie;
 oh I uhdahn pahn doareirailla koaros me kin
 peikiong ie.”

51

Kapakap en Pek Mahk^d

- ¹ Maing Koht, komw ketin kupwure ie
 nin duwen sapwellimomwi limpoak poatopoa.

^d 51:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin soukohp
 Nadan eh mahseniong ni eh wiahda dipen kamwahl ong Padsipa. 51::
 2 Sam. 12.1-15.

Komw ketin lapwahda dipei kan

nin duwen sapwellimomwi kalahngan lapalap!

² Komw ketin widensang ei suwed koaros

oh ketin kamwakeleiehda sang nan dipei kan!

³ I ese duwen ei sapwung kan;

dipei kan kin sansal ong ie ahnsou koaros.

⁴ I dipadahr mwohmwihte—mwohmwihte kelep—

oh wiadahr sapwung mwohn silangmwi.

Eri, komwi me pwung, ni omwi ketin kapwungohng ie,

oh mwakelekel, ni omwi ketin kadeikiedahr.

⁵ Aramas suwed men ngehi sang ni ei ipwidi;

I kin mi pahn manaman en dihp, sang rahn me I ipwidi.

⁶ Komw kin ketin anahne mohngiong lelepek oh mehleh;

komw ketin audekihda ei lamalam sapwellimomwi kupwurokong.

⁷ Komw ketikihsang ie nan dipei, I ahpw pahn

mwakelekella;

komw ketin kamwakeleiehda, I ahpw pahn pwetep-wetala duwehte sinoh.

⁸ Komw ketin kupwurehkin ie peren oh nsenamwahu;

oh mehnda ma kakonei kat oh tih kat timpesengehr,

a I pahn pwurehng nsenamwahula.

⁹ Komw ketin sohpeiweisang dipei kan

oh ketin lapwahda dipei kan koaros.

¹⁰ Maing Koht, komw ketin wiahiong ie ehu mohngiong

mwakelekel,

oh ketikihong nan kapehdiet ehu ngehn kapw oh

loalopwoat.

¹¹ Komw dehr ketin keseiweisang mwohn silangmwi;

komw dehr ketikihsang ie ngenomwi sarawi.

¹² Komw ketin kasapahldohng ie nan peren me kin kohsang ni sapwellimomwi komour, oh ketin kupwurehkin ineng en peikiong komwi.

¹³ I ahpw pahn padahkihong me dipan akan sapwellimomwi kosonned akan, re ahpw pahn sapahldohng rehmwi.

¹⁴ Maing Koht ei sounkomour, komw ketin doarehla mouri,
I ahpw pahn nsenamwahuki lohkiseli sapwellimomwi pwung.

¹⁵ Maing ei Kaun, komw ketin sewese ie pwe I en pato, oh I ahpw pahn kapinga komwi.

¹⁶ Komwi sohte kin ketin anahne meirong,
ma komw ketin anahne, I pahn wiahiong komwi;
komw sohte kin kupwurperenki meirong isihs kan.

¹⁷ Ei meirong, Maing Koht, iei koluhla mehlel en nan kapehdi;
pwe komw sohte pahn ketin soikala koluhla mehlel oh peik en nan kapehd.

¹⁸ Maing Koht, komw ketin kupwure Saion, oh ketin sewese;
komw ketin kauwada sapahl kelen Serusalem.

¹⁹ Eri, komwi ahpw pahn kupwurperenkihda meirong me konehng
iangahki at meirong isihs kan;
oh kouwol kan ahpw pahn meirongla pohn sapwellimomwi pei sarawi.

52

Sapwellimen Koht Kadeik oh Kalahngan^e

- ¹ Loallap emen kowe, dahme ke kin aksuweiki omw tiahk suwed kan?
Sapwellimen Koht loalopwoat kin poatopoaete.
- ² Ke kin koasoanehdi ke en kauwehla meteikan;
lowomwen rasehng reise keng pwoat.
Ahnsou koaros ke kin kinehda likamw.
- ³ Ke kin kesempwalki tiahk suwed laud sang tiahk mwahu oh likamw laud sang mehlel.
- ⁴ Aramas likamw emen kowe! Ke kin mwahuki kauwehki meteikan omw lokaia kan.
- ⁵ Eri Koht pahn ketin kauweiukala kohkohlahte;
e pahn ketin kasapwiluhkedi oh adihasang uhk wasa ke kin kousoan ie;
e pahn ketikihsang uhk nan sapwen me momour kan.
- ⁶ Aramas pwung kan pahn kilang met oh masakada;
irail eri pahn kouruhrkin uhk oh nda,
- ⁷ “Kumwail kilang, iet aramas emen me sohte kin koapworopworki sawas en Koht,
ahpw e kin koapworopworki kiden eh kepwe oh kin repen mourki tiahk suwed oh likamw.”
- ⁸ A ngehi, I rasehng tuhke en olip pwoat me kin kekeirda nan tehnpas en Koht;
I kin likih sapwellime limpoak poatopoaet kohkohlahte.
- ⁹ Maing Koht, I pahn kin patohwan kapingkalahnganki ong komwi

^e 52:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul mwurin Doek, mehn Edom eh kohla rehn Sohl oh patohwanohng me Depit samwalahr ni imwen Ahimelek. 52:: 1 Sam. 22.9-10.

ahnsou koaros ni mehkoaros me komw ketin
wiadahr;
I pahn patohwan lohki mwohn sapwellimomwi ara-
mas akan duwen omwi kupwur mwahu.

53

Suwedlahn Aramas akan f
(*Melkahka 14*)

¹ Me pweipwei kan kin mengimengloalki,
“Sohte katepen Koht.”

Irail koaros me suwedlahr,
pwe re kin wiahda mehkan me suwehdie;
sohte mehmen me kin wia me mwahu.

² Koht kin ketin ireirong aramas akan sang nanleng
pwe en mahsanih ma mie me loalokong,
oh ma mie me kin kaudokiong ih.

³ Ahpw irail koaros sohpeisangehr;
irail koaros me suwed.
Sohte mehmen rehrail me kin wia me mwahu,
sohte mwahn mehmen.

⁴ Koht ahpw ketin keinemwe, “Ia duwe, re sohte ese?
Irail pwukat koaros me kin wia me suwed, re
soaloalokong?
Re kin momourki ar kin piripirapa nei aramas akan,
oh re sohte kin kapakapohng ie.”

⁵ Ahpw re pahn masepwehkada,
ni soangen masepwehk ieu me sohte kin lel irail sang
mahs kohdo,
pwe Koht pahn ketin kamwarakpeseng tihn imwin-
tihti kan en sapwellime aramas akan.

f 53:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul. 53:1: Rom 3.10-12.

Koht ketin soikiraila sang reh,
Israel eri pahn kaloweiraildi douluhl.

⁶ Ia uwen ei kapakap pwe komourpen Israel
en pwarodo sang Saion.

Ia uwen peren me mehn Israel kan pahn wia
ni ahnsou me Koht pahn pwurehng kapaairailda!

54

Kapakap en Silasil sang Imwintihti kan 9

¹ Maing Koht, komw ketin doarehkiniehla sapwelimomwi
manaman;
komw ketin kasaledekehkiniehla sapwellimomwi
manaman!

² Maing Koht, komw ketin karonge ei kapakap;
komw ketin karonge ei tungoal pato kat!

³ Aramas aklapalap ekei kohkohdohng peiong ie;
aramas lemei kan songosong en kemeiehla—
soangen aramas me sohte kin wauneki Koht.

⁴ Ahpw Koht iei sawasepei.
Kaun-o iei soundarepei.

⁵ Koht en ketin kupwure pwe ei imwintihti kan en loko-
longki pein ar wiewia suwed kan.
E pahn ketin kamwomwiraila pwehki ih me loalop-
woat.

⁶ Maing KAUN, I pahn patohwan perenki wiahiong komwi
ehu meirongen;
I pahn patohwan kapingkalahngankihong komwi
pwehki omwi kupwur mwahu.

9 54:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul, mwurin ohl ako sang Sip
ar kohla rehn Sohl oh patohwanohng me Depit wie rukuruk nan sapwarailo.

54:: 1 Sam. 23.19; 26.1.

⁷ Komwi me ketin kapitiehla sang nan ei apwal akan
koaros,
oh I patohwanehr duwen ei imwintihti kan ar lo-
hdier.

55

Kapakap en Emen me Kompoakepah Pangala ^h

- ¹ Maing Koht, komw ketin karonge ei kapakap;
komw dehr ketin sohpeisang ei pekipek!
- ² Komw ketin karonge ie oh sapeng ie;
I inenen weikengkilahr ei pwunod akan.
- ³ I masepwehngkidahr ngihl kamasepwehk en ei imwinti-
hti kan,
oh I ohkilahr tiahk kalok en aramas suwed kan.
Re kin kahrehiong ie apwal laud;
re kin lingeringer pahi oh kailongkin ie.
- ⁴ I masepwehkadahr kowahlap,
oh ahd en mehla katoutouwihielahr.
- ⁵ Masak kipeiedier oh I wie rerrerki;
I patohwan milahr nan masepwehk mwuledek.
- ⁶ I ahpw men ei pehnpihr en mie duwehte mwuroi.
I pahn pihrla oh diar wasahn ei kommoal.
- ⁷ I pahn pihrlahng wasa me doh
oh mihla nan sapwtehn.
- ⁸ I men mwiadang en diarada ei wasahn rukusang
kisinieng laud oh engin melimel.
- ⁹ Maing ei Kaun, komw ketin kapingada lokaia en ei
imwintihti kan!

I kilikilang tiahk en kamaramas oh moromor nan kahn-
imwo,

^h 55:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul.

- 10 ni rahn oh nipwong tiahk suwed kan kin
 kohkohseli pohn kelen kahnimwo,
 kadirehki dih p toutou oh kahpwal laud.
- 11 Wasa koaros mwomwlahr;
 naniel akan inenen diren widing oh kehnaudek.
- 12 Ma imwintihti men me kin kapweikengih ie,
 I pahn kanengamahiong;
 ma peliei men me kin mwamwahlikin ie,
 I kak rukusang.
- 13 Ahpw soh, pwe kowe me ei werek,
 iengei oh kompoakepahi mehlel.
- 14 Kita kin koasoakoasoipene ni limpoak mehlel;
 kita kin ehupene ni ata kin kaudok nan Tehnpas
 Sarawio.
- 15 Ei imwintihti kan en mehla mwohn ahnsoun arail
 mehla;
 re en mourte kohdihla nan sapwen me melahr akan!
 Mehkot suwed kin mihmi nan imwarail kan oh nan mohn-
 giongirail kan.
- 16 I ahpw patohwan likwerih KAUN-O Koht pwe en ketin
 sewese ie,
 eri e pahn ketin komouriehla.
- 17 Nimenseng, nin souwas oh nipwong
 kaulim oh sengloal en nan kapehdiet kin leldalahng
 mwohn silangi,
 eri e pahn ketin karonge ngileiet.
- 18 E pahn ketin doareiehla oh kapwureiehdo
 sang nan mahwen me I kin wia
 ong ei imwintihti ngedehrie.
- 19 Koht, me ketin kakaun sang mwohn tepin kawa,
 pahn ketin karonge ie oh ketin kaloweiraildi;
 pwe re sohte men wiliakapwala,

oh sohte kin masak.

²⁰ Ei werek en mahso kin pelianda kompoakepah kan;
e kauwehla eh inou kan.

²¹ Eh koasoi kan me iou,
ahpw nan kapehde diren kailok;
eh lokaia kan me kansenamwahu,
ahpw keng rasehng kedlahs.

²² Mweidohng KAUN-O omw kahpwal akan,
eri e pahn ketin doareiukala;
pwe e sohte kin ketin mweidohng me lelepek kan en
lohdi.

²³ Ahpw komwi, Maing Koht, pahn ketikilahng nan sousou
aramas loallap suwed oh aramas likamw pwukan
mwohn ar pahn lel ni elep en ar mour.
Ahpw ngehi, I pahn likih komwi.

56

Kapakap en Likih Koht ⁱ

¹ Maing Koht, komw ketin kupwurkalahngan ong ie,
pwe I patohwan milahr nan apwal laud;
ei imwintihti kan kin pwakipwakih ie ahnsou koaros.

² Rahn eh u pwon ei imwintihti kan kin pelipelian ie.
Me ngeder me kin men peiong ie.

³ Maing KAUN, Wasa Lapalap, ni ei kin masepwehkada,
I kin patohwan likih komwi.

⁴ I kin likih Koht oh I sohte kin masak mehkot;
I patohwan kapingahki mehkoaros me e ketin inouk-
ihda.
Dahme aramas kak wiahiong ie?

ⁱ 56:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin mehn Pilisdia
ko ar salihedi nan Kad. 56:: 1 Sam. 21.13-15.

- ⁵ Rahn ehu pwon ei imwintihti kan kin kihong ie nan apwal;
re kin medemedewe ahnsou koaros duwen ar pahn kauweiehla!
- ⁶ Re kin pokonpene wasa rir kan
oh mwasamwasahn mehkoaros me I kin wia,
raparapahki ahnsou me re pahn kemeiehla.
- ⁷ Maing Koht, komw ketin kaloke irail pwehki ar tiahk suwed;
komw ketin kalowehkihdi aramas pwuko omwi engieng!
- ⁸ Komw mwahngih uwen apwal laud me I patopato loale;
komw ketin kileledier uwen tohtohn pilen mesei.
E seu ntingdier nan sapwellimomwi pwuhk?
- ⁹ Ni rahn me I pahn patohwan likwerih komwi,
ei imwintihti kan pahn wekidekte tangdoau.
- I patohwan ese met: me Koht kin ketin uhpalikinie—
- ¹⁰ I kin patohwan kapikapinga sapwellimen KAUN-O inou kan.
- ¹¹ I kin likih, oh I sohte pahn masak mehkot.
Pwe dahme aramas kak wiahiong ie?
- ¹² Maing Koht, I pahn patohwan meirongkihong komwi dahme I inoukidahr;
I pahn patohwandahng komwi ei meirong en kasapahlkalahngan,
- ¹³ pwehki omwi ketin kapitiehla sang mehla
oh ketin doareiesang pahn manaman en ei imwintihti kan.
- Eri, I pahn patohwan weweid mwohn silangin Koht,
nan maraino me kin dakedaker me momour kan.

57

Kapakap en Peki Sawasj

- ¹ Komw ketin kupwure ie, Maing Koht, komw ketin kupwure ie,
pwe I patohdohng rapahki sawasepei rehmwi.
I kin diar silepei pahn mwetehn nin limomwi kan
lao I daulih soangen apwal koaros.
- ² I patohwan likwerih ei Koht, Wasa Lapalahpie,
ei Koht, me kin ketikihong ie ei anahn akan koaros.
- ³ E pahn ketin sapeng ie sang nanleng oh doareiehla;
e pahn ketin kalowehdi irail kan me katoutouwi-
hielahr.
Koht pahn ketin kasalehiong ie sapwellime limpoak
poatopoaht oh loalopwoat.
- ⁴ Ei imwintihti kan kin kapikapil ie,
duwehte laion kei me kin men kang aramas.
Ngihrail kan duwehte ketieu oh arep,
lowarail kan duwehte kedlahs keng.
- ⁵ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi
roson lapalap pahnlahng,
oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin sampah.
- ⁶ Ei imwintihti kan wiadahr lidip pwe re en kolkiniehd;
re katoutowihalahr ngeni kowahlap.
Re weirada pwoahr ehu mwohi,
ahpw re pein pwupwudiongehr loale.
- ⁷ Maing Koht, ni ei koapworopwor unsek,
I pahn koul oh kapinga komwi!

J 57:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, mwurin eh tangasang
Sohl nan pwoaren paipo. 57:: 1 Sam. 22.1; 24.3.

⁸ Ngeni, pirada!

Nei arp oh lair, kumwa pirada!

I pahn pangenda ketipin.

⁹ Maing ei Kaun, I pahn kapingkalahngan ong komwi nanpwungen wehi kan.

I pahn kapinga komwi nanpwungen aramas akan.

¹⁰ Sapwellimomwi limpoak poatopaat kipe wasa koaros nanleng;

sapwellimomwi loalopwoat kin leldawohng pahnlahng.

¹¹ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi roson lapalap pahnlahng,

oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin sampah.

58

Kapakap ong Koht pwe en ketin Kaloke Aramas Suwed kan

k

¹ Ia duwe, kumwail kaun akan, me pwung audepen amwail kopwung kan?

Kumwail kin wia kopwung en aramas koaros ni pwung pahrek?

² Pwe soh! Kumwail kin medemedewehte suwed me kumwail kak wiahda,

oh wiahda sapwung mwuledek kan nan sahpwet.

³ Aramas suwed kan kin sapwusapwung nan arail mour ahnsou koaros;

re kin wiahda likamw sangete ni rahn me re ipwidi.

⁴ Re diren pwoisin rasehng sineik kan;

re kin pinahla salengarail kan duwehte soangen sineik kopra me salengepon,

⁵ me sohte kin rong ngilen sounkemenda,

k 58:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

de koulen sounakmanaman.

- ⁶ Maing Koht, komw ketin kamwerehsang ngihn laion kommwad pwukat.
- ⁷ Re en sohrala rasehng pihl me kin sohrdiong pahnpwehl; re en tiatihdi ohla rasehng dipwen naniel akan.
- ⁸ Re en duwehla dendemwusi me kin mwerpeseng wiahla pwehl;
re en duwehte seri pwelel me ipwidi mehla sohte mwahn kilang marain.
- ⁹ Ni ar sasairki, re pahn palidi oh mengidi rasehng dihpw; oh engieng en Koht pahn ipirirailpeseng nindokon ar momour.
- ¹⁰ Aramas pwung kan pahn perenda ni ar pahn udiahl me dipan akan ar pahn lokolok;
re pahn ur nan ntahn aramas suwed akan.
- ¹¹ Aramas akan ahpw pahn nda, “Mehlelete me aramas pwung kan kin ale ketingparail;
mehlelete me mie Koht emen me kin kadeik sam-pah.”

59

Pekpen Silasil Mwahu^l

- ¹ Maing ei Koht, komw ketin doareiesang ei imwintihti kan;
komw ketin sileiesang me kin pelian ie.
- ² Komw ketin kapitiesang aramas loallap suwed pwuko;
komw ketin kapitiehla sang sounkam aramas pwuko!
- ³ Komw mahsanih! Re awiawih ie pwe re en kemeiehla;

^l 59:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin Sohl eh kadarala ohl ekei pwe re en sinsile imweo pwe re en kemeihla. 59:: 1 Sam. 19.11

aramas lemei kei irail me pokonpenehr pwehn uh-wong ie.

Maing KAUN, kaidehn pwehki ei dipadahr de wiadahr sapwung ehu,

⁴ de pwehki kisin sapwung kis me mie rehi,
me re mwadamwadangkipenehng nan dewerail.

⁵ Maing KAUN, Koht, Wasa Lapalap, komw ketida oh ketido sewese ie;

Maing Koht en Israel! Komw pein ketin mahsanih!
Komw ohpala wasa oh ketin kaloke me rotorot akan;
komw dehr ketin kupwurkalahngan ong me loallap suwed akan!

⁶ Re kin pwurodo nin soutik,
wie ngiringir duwehte kidi ni ar kin kohkohseli nan kahnimwo.

⁷ Komw karonge mahs ar lokaia kepweikeng oh kamasepwehk kan.

Lowarail kan duwehte kedlahs nan ewarail,
re ahpw kin lemeleme me sohte me kin rong irail.

⁸ Ahpw, Maing KAUN, komw kin ketin kiparamatkin irail;
komw kin ketin wiahki me rotorot akan mehkot mwahl.

⁹ I kin koapworopworki sapwellimomwi roson;
Maing Koht, komwi me ei wasahn ruk.

¹⁰ Ei Koht kin ketin loalloale ie oh pahn ketido rehi;
e pahn ketin kasalehiong ie lohdi en ei imwintihti kan.

¹¹ Maing Koht, komw dehr ketin kemeiraila, pwe nei aramas akan dehr manokehla.

Ahpw komw ketin katangahkinirailpeseng sapwellimomwi roson lapalap oh kaloweiraildi,

Maing ei Kaun, oh silepat.

¹² Dihp mi ni kilinawarail kan; arail koasoi kan koaros
diren dihp;
komw kupwure pwe arail koasoi kan en lidipihiraildi
nan ar pohnmwahso!

Pwehki ar kin lahlahwe oh lokaia likamw,
¹³ komw ketin angiangih irail oh kamwomwiraila;
komw kamwomwiraila douluhl.

Pwe aramas koaros en patohwan ese me Koht kin ketin
kakaun Israel,
oh sapwellime manaman kin kipe wasa koaros nin
sampah.

¹⁴ Ei imwintihti kan kin pwurodo nin soutik,
wie ngiringir rasehng kidi nindokon ar kin kokohseli
nan kahnimwo,
¹⁵ rasehng kidi me kin tangatangseli reperepen kisin
mwenge
oh kin wie ngiringir ma re sohte kin diar mehkot.

¹⁶ A I pahn koulki duwen sapwellimomwi roson;
nimenseng koaros I pahn kin kokoulki
sapwellimomwi limpoak poatopaat.

Komwi me ei wasahn ruk,
oh perehpei ni ahnsoun ei apwal.

¹⁷ I pahn kin kapinga komwi, ei soundoar.
Ei wasahn ruk iei rehn Koht,
Kohto me kin ketin poakohng ie.

60

Kapakap en Kasaledkla m

- ¹ Maing Koht, komw ketin soingkitalahr oh kaloweikit-dier;
komw ketin engieng paht —ahpw met komw pwurehng ketin sapahldohng kiht.
- ² Komw ketin kupwurehda pwe sampah en rerada, oh pwelen sampah en pwalpeseng;
komw ketin kamwahwihala ohla pwukat, pwe sah-pwo nektehn mwerpeseng douluhl.
- ³ Apwal tohto komw ketin mweidohng sapwellimomwi kan en lokolongki mwuledek;
se kin sansasseli rasehng ma se sakaula.
- ⁴ Komw ketin panawihir irail kan me kin wauneki komwi, pwe re en kak pitsang kauparail.
- ⁵ Komw ketin komourkinkitala sapwellimomwi manaman; komw ketin sapeng at tungoal kapakap, pwe irail kan me komw kin ketin loalloale re en kapitipitla.
- ⁶ Koht ahpw ketin poahngok sang nan mwoale sarawio, mahsanih,
“Ni manaman en powehdi I pahn pwalangpeseng Sekem
oh nehkpeseng Wahun Sukot rehn nei aramas akan.
- ⁷ Ngehi me ahneki Kilead, oh pil Manase;
Epraim iei ei lisoarop en mahwen
oh Suda ei sokon en nanmwarki.

m 60:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, mehn wia padahk, ni ahnsou me e mahweniong mehn Aram me kohsang Naharaim oh sang Sopa, oh Sohaph ahpw pwurula oh kemehla mehn Edom nen riekid nan Wahun Soahl. 60:: 2 Sam. 8.13; 1 Kron. 18.12.

- ⁸ Ahpw I pahn doadoahngki Mohap duwehte nei dahl en epwinek,
 I pahn kesehdiong pohn Edom ei suht,
 kilel en eh uhdahn ahi.
 Ia duwe tohn Pilisdia, re medemedewe me re pahn ngisingiski arail poweiehdi?"
- ⁹ Maing Koht, ihs me pahn kahreielahng nan kahnimw kehlailo?
 Ihs me pahn waielahng Edom?
- ¹⁰ Ia duwe, mehleh me komw ketin soingkitalahr?
 Komw sohte pahn ketin iang kahluwa at tungoal karis kan?
- ¹¹ Komw ketin sewesei kiht pelian at tungoal imwintihti kan;
 sawas en aramas me mwahl oh sokatepe.
- ¹² Ma Koht pahn ketin ieiang kitail, kitail pahn powehdi;
 ih me pahn ketin kalowehdi atail imwintihti kan.

61

Kapak en Silasil n

- ¹ Maing Koht, komw ketin karonge ei likwer;
 komw ketin karonge ei kapakap!
- ² Nan ei mwoatohtalahr solahr angi oh dohsangehr sapweio,
 I ahpw patohwan likweriong komwi.
- Komw ketikiwohng ie wasahn ruk mwahu,
³ pwe komwi me silepei,
 soundoarepei kehlail en pelian ei imwintihti kan.
- ⁴ Komw ketin mweidohng ie pwe I en kin patopatohte nan mwoalomwi sarawi erein ei mour;

pwe I en kin diar ei wasahn ruk oh meleilei pahn
mwetehn nin limomwi.

⁵ Maing Koht, komw ketin karongeier ei tungoal inou kan
oh ketikihongieier dahme en irail kan me kin
waunekin komwi.

⁶ Komw ketin kaireireila mour en nanmwarkio;
komw kupwure pwe en kin momour kohkohlachte!

⁷ Maing Koht, nanmwarkio en kin kakaun mwohn
silangmwi kohkohlachte;
komw ketin kasilehki sapwellimomwi limpoak
poatopoaat oh loalopwoat.

⁸ Eri, I pahn patohwan koulkihong komwi koulén kaping
ahnsou koaros,
ni ei pahn kin patohwan meirongkihong komwi rahn
koaros dahme I inoukidahr.

62

Sapwellimen Koht Epwel, iei ei Koapworopwor^o

¹ I awiawih ni kanengamah pwe Koht en ketin ko-
mouriehla;
ihete me I kin koapworopworki.

² Ihete me silepei oh sounkomourpei;
ih me soundoarepei;
sohte me kak poweiehdi.

³ Ia erein amwail pahn pelipelian aramas emen
me rasehng kehl ehu me kerengkpesengehr?

⁴ Ih me kumwail mwahuki en sikendihsang nan dewe me
wahun;
kumwail kin perenki lokaia likamw.

Kumwail kin wia koasoi en kapaia,

^o 62:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

ahpw nan mohngiongimwail kan kin keriahla.

- ⁵ Koht ohte me I kin likih;
ihete me I kin koapworopworki.
- ⁶ Ihete me silepei oh sounkomourpei;
ih me soundoarepei;
eri I sohte pahn lohdi.
- ⁷ Komourpei oh pil wauwi kin kohsang rehn Koht ohte;
ih me silepei kehlail;
ih me perehpei.
- ⁸ Kumwail nei aramams akan, kumwmail likih Koht ahn-
sou koaros.
Kumwail kasalehiong amwail apwal kan koaros,
pwe ih me atail wasahn ruk.
- ⁹ Aramas akan kin rasehng kisin mwahi kis;
sohte wadepen irail koaros, me laud akan oh me
tikitik kan.
Ma re pahn tenekda, sohte pahn toutouwihr;
re marahrsang angin esingek en aramas.
- ¹⁰ Kumwail dehr likih lemei;
pil dehr koapworopworki me kumwail pahn kepweh-
pwehkihla pirap;
mehnda ma kumwail pil kepwehpwehla,
a kumwail dehr koapworopworki.
- ¹¹ I rongehr pak kei Koht eh mahsanih
me ih me ketin sapwellimaniki manaman
- ¹² oh sapwellime limpoak me poatopaat.
Pein komwi, Maing ei Kaun, komwihte me kin katingih
aramas nin duwen ar wiewia kan.

63

Ngoangki mi Rehn Koht p

- ¹ Maing Koht, komwi me ei Koht,
oh I patohwan ngoangki mi rehmwi.
Paliwerei oh ngeni unsek kin inengieng komwi;
ngeniet kin anahne komwi kowahlap,
rasehng sahpw mengidi ehu me solahr pile.
- ² Komw mweidohng I en udiahl komwi nan mwoalomwi
sarawi;
komw mweidohng I en udiahl uwen sapwellimomwi
manaman oh lingan.
- ³ Sapwellimomwi limpoak poatopoaat me mwahusang
mour,
iei me I pahn patohwan kapingahkin komwi.
- ⁴ I pahn patohwan kapingkalahngan ong komwi erein ei
mour;
I pahn kapahdawohng komwi pehi kat ni ei pahn
kapakap.
- ⁵ Ngeniet pahn tungoal oh medla rasehng medla ni ka-
madipw laud,
oh I pahn koulkihong komwi koulen kaping kaperen.
- ⁶ Ni ei kin wendi nan kiei, I kin tamataman komwi;
erein pwohngo pwon, I kin medemedewe komwi,
⁷ pwehki omwi ketin wia sawasepei ahnsou koaros.
I kin kokoulki ei peren pahn mwetehn nin limomwi kan.
- ⁸ Ngeniet kin tengediong komwi,
oh limomwien kin apwahpwalih ie.
- ⁹ Irail kan me kin songosong kemeiehla
pahn kohdihla nan wasahn me melahr akan.
- ¹⁰ Re pahn kamakamala nan mahwen,

p 63:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, ni eh mihmi nan
sapwtehn en Sudia. 63:: 1 Sam. 23.14.

oh kidien wel kan pahn kangala paliwararail kan.

¹¹ Nanmwarkio pahn perenda;

pwe Koht kin ketikihong en powehdi.

Koaros me kin wiahda inou ni mwaren Koht pahn kapinga,

a ewen me likamw akan pahn pinapinla.

64

Kapakap en Silasil 9

¹ Maing Koht, I patohwan milahr nan apwal—komw ketin karonge ei kapakap!

I patohwan masakadahr ei imwintihti kan—komw ketin komouriehla!

² Komw ketin sileiesang koasoandien aramas suwed kan, sang mwekid suwed en aramas mwersuwed kan.

³ Re kin edehda lowarail kan oh keng rasehng kedlahs kei oh kin kadar lokaia samin rasehng arep.

⁴ Re inenen pitipitiong kaparaseli ar tiahk kanamenek kan en lokaia likamw; re kin kamwomwki aramas mwahu kan arail karaunlikamw.

⁵ Re kin ehukupene ar koasoandi suwed kan; re kin koasoiapene duwen wasa kan me re pahn koasoanehdi ie ar lidip kan.

Re kin nda, “Sohte me pahn kilangada.”

⁶ Re kin wiahda koasoandi suwed kan oh nda, “Kitail wiadahr koasoandi kaselel ehu en dihp koasukloal.”

Audepen mohngiong oh kapehd en aramas mehkot rir.

⁷ Ahpw Koht kin ketin kadar sapwellime arep pohn aramas akan oh re kin mwadang soahn.

- ⁸ E pahn ketin kamwomwiraila pwehki lokaia pwuko;
koaros me pahn udiahl irail pahn itikala moangarail
kan.
- ⁹ Irail koaros pahn masepwehkada;
re pahn medemedewe dahme Koht ketin wiadahr
oh koasoakoasoia wiepen nin lime kan.
- ¹⁰ Aramas pwung kan koaros ahpw pahn perenda
pwehki wiepen nin limen KAUN-O.
Re pahn diar reh arail wasahn ruk oh meleilei;
aramas mwahu kan koaros pahn kapikapinga.

65

Koulen Kaping oh Kasapahlkalahngan ^r

- ¹ Maing Koht, me pwung at pahn kapinga komwi nan
Saion
oh kapwaiada at inou ong komwi,
² pwehki omwi kin ketin sapeng pekipek kan.
Aramas koaros pahn pwarowei rehmwi
³ pwehki diparail kan.
Dipat kin kaloweikitedi,
komwi ahpw kin ketin mahkikihong kiht.
- ⁴ Meid pai irail kan me komwi ketin pilada,
me komwi ketikiniraildo pwe re en kin kousoan nan
mwoalomwi sarawi.
Se pahn nsenamwahukihla soahng mwahu kan en nan
tehnpasomwi sarawi,
kapai kan en Tehnpasomwi Sarawio.
- ⁵ Komw kin ketin sapeng kiht ni omwi mweidohng at pahn
powehdi,
oh komw kin ketin komour kin kiht sapwellimomwi
wiewia kapwuriamwei kan.

^r 65:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

Tohn wehi koaros nin sampah kin likih komwi,
pil tohn deke doh en nan madau kan.

⁶ Sapwellimomwi manaman me koasoanedier nahna kan
nan dewerail,
doadoahk wet kasaledahr sapwellimomwi manaman
lapalap.

⁷ Komw kin ketin kameleileidi ngirisek en madau kan
oh ngilen pwuki kan,
oh pil mwoarong en aramas akan.

⁸ Tohn sampah koaros kin lemmwikin komwi
pwehki doadoahk laud akan en nin limomwi.

Wiepen nin limomwi kan kin kahrehda peren oh
ngisingis,
sang ni palimese lel ni palikapi.

⁹ Komw ketin kasalehda omwi kupwure sampah ni omwi
kin ketin kalamwurehki keteu;
komw ketin audekihla wahnsahpw oh pwehl mwahu.

Komwi ketin audehda piletik kan;
komwi ketikihong sampah wahntuhke kan.

Met iei duwen wiepen nin limomwi kan:

¹⁰ komw kin ketin kamwurehdi keteu pohn wasa
deideida en poad wahnsahpw
oh kin ketin kalamwurehki nanpwel pwoaiken lahng;
komw kin ketin kamatarangkihla pwelen sahpw akan
keteu,
oh kin ketin kakairada kisin tuhke kan.

¹¹ Ia uwen lauden wahnsahpw me kin wosada sang ni
sapwellimomwi kalahngan!

Wasa koaros me komw ketin keid ie, iei wasa me
kepwe tohto kin mi ie.

¹² Pelinmen kan kin audehla nan mohs kan,
keilen dohl akan kin pereperen.

¹³ Pelin sihpw kan kin kipe nan mohs kan;

nan wahu kan direkihla wahn pilawa.
Soahng koaros kin ngisingis oh koulki ar peren!

66

Koulen Kapingkalahngan^s

- ¹ Aramas koaros en ngisingiski ar peren oh kapikapinga
Koht!
- ² Kumwail koulki lingan en mware;
kumwail kapingahki ih koulen kaping!
- ³ Kumwail patohwanohng Koht, “Maing, ia uwen kap-
wuriamwei en wiepen nin limomwi kan!
Sapwellimomwi manaman me lapalap mehlel
kahrehda imwintihti kan kin poaridi mwohmwi ni
lemmwin.
- ⁴ Aramas koaros nin sampah kin kaudokiong komwi;
re kin koulkihong komwi koulen kaping,
re kin koul kapikapinga mwaromwi.
- ⁵ Kumwail patohdo oh kadehde dahme Koht ketin
wiadahr,
wiepen nin lime kapwuriamwei kan nanpwungen
aramas akan.
- ⁶ E ketin wekidehngehr sehdo ni sahpw madekeng;
atail pahpa kahlap ako kotehla pihlo sapisapal pohn
pwehl.
- Se inenen perenkihda wiepen nin lime wasao.
- ⁷ E kin ketin kaunkihda wasa sapwellime manaman
kohkohlahte,
oh e kin ketin mwasamwasahn wehi kan.
Eri me kahngohdi kan re en dehr pelianda.
- ⁸ Kumwail wehi kan koaros, kumwail kapinga atail Koht;
ngilen amwail kaping en lelpeseng wasa koaros.

^s 66:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Koul pwoat. 66:6: Eks. 14.21; b Sos. 3.14-17.

- ⁹ Ih me ketin komokomour kitail
oh sohte ketin mweidohng kitail en pwupwudi.
- ¹⁰ Maing Koht, komw ketin songosong kiht;
duwehte silper eh kin mwakelekelkihla kisiniei,
iei duwen omwi kin ketin song kiht.
- ¹¹ Komw ketin mweidohngkitech se en lohdióng nan lidip
oh ketikihong wisik toutou pohn pwopwat akan.
- ¹² Komw ketin mweidohngkehr at imwintihti kan en
tiangkitedi;
se weweidier nan kisiniei oh nan lapake,
ahpw met komw ketin kahluwaikitodohng wasa
mwahu eh.
- ¹³ I pahn patohwanlahng nan tehnpasomwi ei meirong
isihs;
oh patohwanohng komwi dahme I inoukidahr.
- ¹⁴ I pahn patohwanohng komwi dahme I inoukihong
komwi
ni ahnsou me I patopato nan apwal laudo.
- ¹⁵ I pahn patohwando ekei sihpw en isihsla pohn pei
sarawio;
I pahn meirongkihong komwi kouwol oh kuht,
oh edin meirong wet pahn edidawohng pahnlahng.
- ¹⁶ Kumwail patohdo oh rong, kumwail koaros me kin
wauneki Koht,
I ahpw pahn koasoiáiong kumwail dahme e ketin
wiahiongieier.
- ¹⁷ I patohwan likweriong oh peki en ketin sewese ie;
I patohwan koul kapinga ih.
- ¹⁸ Ma I pohnsehsehla dipei kan,
Kaun-o sohte pahn ketin karonge ie.
- ¹⁹ Ahpw Koht ketin kupwureiehla;

e ketin karonge ei kapakap.

- ²⁰ I patohwan kapinga Koht,
pwehki e sohte ketin soikala ei kapakap
de katokehdi sapwellime limpoak poatopaat ong ie.

67

Koulen Kaping Kalahngan ^t

- ¹ Maing Koht, komw ketin kupwurei kiht, oh kupwuramwawihkitala;
komw ketin kupwur kalahngan oh mahsendohng kiht,
- ² pwe sampah pwon en marainkihla kupwuromwien;
oh wehi koaros en dehdehkihla sapwellimomwi manaman en komour.
- ³ Maing Koht, aramas akan en kapinga komwi,
aramas koaros en kapinga komwi!
- ⁴ Tohnwehi kan en nsenamwahu oh koulki ar peren,
pwehki omwi kin ketin kapwungkihla pwung mehlel aramas akan
oh kin ketin kaweid wehi koaros nin sampah.
- ⁵ Maing Koht, aramas akan en kapinga komwi;
aramas koaros en kapinga komwi!
- ⁶ Sapwatail kapwardahr audepe;
Koht, atail Koht, ketin kupwuramwawihkitailehr.
- ⁷ Koht ketin kupwuramwawihkitailehr;
aramas koaros wasa koaros en wauneki ih.

^t 67:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahka pwoat; koul pwoat.

68

En Wehi ehu eh Koulen Powehdi u

- ¹ Koht kin ketida oh ketin katangapeseng sapwellime
imwintihti kan.
Irail kan me kin kailongki, re kin lohdi oh tangdoau.
- ² Duwen ediniei eh kin ipirekpeseng nan kisinieng,
ih duwen eh kin ketin kasareirailpeseng;
oh duwen kirihis eh kin peipeseng limwahn kisiniei,
ih duwen aramas suwed akan pahn sohrala mwohn
silangi.
- ³ A aramas pwung kan pahn nsenamwahu oh pereperen
mwohn silangi;
re pahn ngisingiski ar peren.
- ⁴ Kumwail kouliong Koht, oh kapikapinga mware;
kumwail kaunopada elen ih me kin ket pohn dakepe
depwek kan.
Mware iei KAUN-O—kumwail pereperen mwohn
silangi!
- ⁵ Koht, me kin ketiket nan Tehnpese sarawi,
kin ketin apwalih me sepwoupwou kan oh ketin
sinsile lihdi kan.
- ⁶ E kin ketikihong me lekdeklahr akan ar wasahn kousoan
oh ketin kasaledekala me sensel kan ong saledek oh
nsenamwahu,
a me kahngohdi kan pahn kousoanla nan sapwtehn
madekeng.
- ⁷ Maing Koht, ni omwi ketin kahluwa sapwellimomwi
aramas akan,
oh ketin kotekote sapwteho,

^u 68:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

- ⁸ sampah rerada, oh keteu mweredihsang pahnlahng,
pwehki ketidohn Koht en Sainai, ^V
ketidohn Koht en Israel.
- ⁹ Komw ketin kamwerehdi keteu mosul
pwehn onehda sapahl sapwellimomwi sahpw me
madekenglahr;
- ¹⁰ sapwellimomwi aramas akan ahpw kauwada imwarail
kan wasao;
pwehki sapwellimomwi kupwur mwahu komw ketin
apwalih me semwehmwe kan.
- ¹¹ Kaun-o ketin poahngok,
oh lih ngeder me waseli poaron en poahngok wet:
- ¹² “Nanmwarki kan oh sapwellimarail karis kan tang-
doai!”
Lih akan nehkpeseng kepwe lohdi kan nan imwarail
kan:
- ¹³ dikedik en mwuroi me kidikidki silper,
me ringan en pehrail kan kin piripirki kohl.
(Dahme ekei kumwail mihmihkihte nan kelen sihpw akan
ni rahnen mahweno?)
- ¹⁴ Ni ahnsou me Koht, Wasa Lapalap, eh ketin katangape-
seng nanmwarki kan pohn Nahna Salmon,
e kupwurehda en ketin kamweringong wasao sinoh.
- ¹⁵ Ia uwen lapalap en nahna Pasan,
nahna me dohl tohto mi ie!
- ¹⁶ Dahme sang ni amwail kumwen nahna lapalap pwukan
kumwail kilikilengdo oh mwamwahliki
nahna ^W me Koht ketin kupwurehda en kin ketiket
ie?

^V 68:8: KOHT EN SAINAI: Ni mehn Israel ko ar kohsang Isip kolahng Kenan,
Koht ketin kasalehiong irail pein ih nin Nahna Sainai (tehk Eks. 19.16-25).
68:8: Eks. 19.18. ^W 68:16: NAHNA: Tehk 2.6.

KAUN-O pahn kin ketiket wasao kohkohlahte!

¹⁷ Kaun-o ketsang Sainai ketidohng wasa sarawio,
iangahki tehnwar en mahwen ngedehrie.

¹⁸ E ahpw ketidala powe wasa ile,
ketikidahla me lohdi ngeder;
e ketin aleier kisakis sang rehn me kahngohdi kan.

KAUN-O Koht eri pahn kin ketiket wasao.

¹⁹ Kapinga Kaun-o,
me kin ketiki atail tungoal wisik toutou kan rahn
koaros;
iei ih Kohto me kin ketin komourkitaila.

²⁰ Atail Koht iei Koht me kin komourkitaila;
ih me KAUN-O, atail Kaun,
me kin kapitkitaila sang mehla.

²¹ Koht uhdahn pahn ketin pwalangpeseng moangen sap-
wellime imwintihti kan,
moangen irail kan me kin keptakaila nan ar wiewia
suwed kan.

²² Kaun-o ketin mahsanih, “I pahn kapwurehdo omw
imwintihti kan sang Pasan;
I pahn kapwureiraildo sang nan kepin madau,

²³ pwe ke en kak ur nan ntahrail,
oh noumw kidi kan en kak tamwe ntahrail uwen me
re inengieng.”

²⁴ Maing Koht, sapwellimomwi kapar en powehdi me
sansal ong koaros,
kapar en Koht, ei nanmwarki, ong nan mwoale
sarawi.

²⁵ Sounkoul kan me tieng, sounkeseng kan me alu mwuhr,

nanpwung meipwon akan kesekesengki nair dampwurin kan.

²⁶ “Kumwail kapinga Koht nan pokon en sapwellime aramas akan;
kumwail kapinga KAUN-O, kumwail koaros me kisehn kadaudok en Seikop!”

²⁷ Keieu Pensamin, kadaudok me keieu tikitik, mwuri, kaunen Suda kan iangahki ar pwihn kan, kaunen Sepulon oh Napdali kan ahpw idawehni-raildo.

²⁸ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi manaman,
manamano me komw ketin doadoahngki reht

²⁹ sang nan Tehnpasomwi nan Serusalem,
wasa me nanmwarki kan kin patohwandohng komwi ar kisakis kan.

³⁰ Komw ketin angiangih Isip, mahn lawalo men en nanwel;

komw angiangih wehi ko, iei pelin kouwol iangahki wahrail kan,
re lao poaridi oh patohwan meirongkihong komwi neirail silper kan.

Komw ketin katangapeseng aramas pwukan me kin mwahuki mahwen!

³¹ Meninkeder kan pahn pekederdo sang Isip;
mehn Sudan kan pahn kapahda pehrail kan pwe re en kapakapohng Koht.

³² Kumwail wehi kan en sampah, kumwail kouliong Koht,
kumwail kokoul kapikapinga Kaun-o,

³³ me kin ketiket pahnlahng,
wasa ile pahnlahng en kawa ko.

Kumwail rong kapitie eh kumwukumwusek.

³⁴ Kumwail kalohki manaman en Koht;

sapwellime roson mi pohn Israel,
 sapwellime manaman mi pahnlahng.
 35 Meid lemmwin Koht ni eh kin ketsang nan mwoale
 sarawi—
 Koht en Israel!
 E kin ketikihong sapwellime aramas akan kehlail oh man-
 aman.
 Kapinga Koht!

69

Kapakap en Peki Sawas x

1 Maing ei Koht, komw ketin doareiehla!
 Pihl kodahr oh lelehr ni tepinwereiet;
 2 I kihrlahr nan pwelmatak loal,
 oh sohte wasa I en sok ie;
 I lelehr wasa loal,
 oh iloak kan nektehn kamwopwiehla.
 3 I mwoatohkilahr ei likilikwer en pek sawas,
 oh nan kepinwereiet medengkilahr.
 Pwoaren mesei kat mahlkidahr
 ei kilikilengwohng sapwellimomwi sawas.
 4 Irail kan me kin kailongkin ie ni sohte kahrepe
 re tohtohsang pitenmoangei kat.
 Ei imwintihti kan kin peliankin ie lokaia likamw;
 re inenen kehlail oh men kemeiehla.
 Re kin idingohng ie I en kapwurehwei mehkot me I sohte
 pirapahda.
 5 Maing Koht, dipei kan sohte kin rirsang komwi;
 komwi me ketin mwahngih ia uwen ei pweipwei.
 6 Maing KAUN, Wasa Lapalahpie,

x 69:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.
 15.25.

69:4: Mel. 35.19; Sohn

- komw dehr ketin mweidohng ie I en kanamenekihala
irail kan me kin likih komwi!
Maing Koht en Israel,
komw dehr ketin mweidohng ie I en kasarowehdi
irail kan me kin pwongih komwi!
- ⁷ Pwehki mwaromwi me I alehkiher kepweikeng sang
rehn aramas akan
oh direkilahr namenek mwuledek.
- ⁸ I rasehngalahr mehn liki men rehn riei kan,
oh mehn liki men nan ei peneinei.
- ⁹ Ei ngoangki lingan en Tehnpasomwi kin ngkengken
loalei rasehng kisiniei;
kepweikeng kan me kin wiawihong komwi, pil
lelohng ie.
- ¹⁰ I kin mpahikihla ei kaisihsol,
a aramas akan kin kapweikengih ie;
- ¹¹ I kin likawihada likoun nsensuwed,
a re kin kouruhrkin ie.
- ¹² Re kin lipahnedede ie naniel akan,
oh me sakaulahr akan kin kokoul kepikepitkin ie.
- ¹³ Ahpw Maing KAUN, I pahn patohwan kapakap ong
komwi;
Maing Koht, komw ketin sapeng ie ni ahnsou me
komwi kupwurki,
Komwi ketin sapeng ie pwehki sapwellimomwi limpoak
lapalap,
pwehki omwi ketin dadaurete sapwellimomwi inou
en komouriehla.
- ¹⁴ Komw ketin doareiehla pwe I kikihrila nan pwelmatak;
komw ketin sinsile ie sang ie imwintihti kan,
oh sang nan kepinpil loal wet.

- 15 Komw dehr ketin mweidohng ahden pihl en koaduhp-walihiehdi;
 komw dehr ketin mweidohng I en duhla nan lapake wet,
 de kihrla nan sousou.
- 16 Maing KAUN, komw ketin karonge ie sang ni kalahngan en sapwellimomwi limpoak poatopoa;
 komw ketin sohpeidohng ie sang ni sapwellimomwi kalahngan lapalap!
- 17 Komw dehr ketin karirasang silangmwi sapwellimomwi ladu menet;
 I patopatohier nan apwal laud—komw ketin sapeng ie ahnsou wet!
- 18 Komw ketido rehi oh ketin doareiehla;
 komw ketin kapitiesang ei imwintihti kan.
- 19 Komw ketin mwahngih duwen koasoi kepweikeng kan me I kin ale,
 duwen ei paisuwedlahr oh solahr wahupei;
 komw ketin mahsanih ei imwintihti kan koaros.
- 20 Lokaia kepweikeng kan kauwelahr mohngiongi, oh sohte mehkot kak sewese ie.
 I men emen en sewese ei nsensuwed, I ahpw sohte diar;
 I rapahki emen me pahn kansenamwahwihiehla, I ahpw sohte diar.
- 21 Ni ei duhpeklahr, re kihong ie pwoisin;
 ni ei men nimpildahr, re kihong ie pinike.
- 22 Arail kamadipw kan en wiahla kauparail;
 arail kamadipw kan en kahrehiong irail arail paisuwedla.
- 23 Komw ketin karotongehla masarail kan!

- Komw ketikihsang kehlail en tihnsewarail pwe re en kin luwet ahnsou koaros!
- ²⁴ Komw ketin angiangihirailda;
komw ketin mweidohng pwe angin omwi engieng en koanoairaildi.
- ²⁵ Arail wasahn kousoan kan en tehnlá;
oh imwarail impwal kan en sohla towe me mour.
- ²⁶ Re kaloke irail kan me komw ketin kalokeier;
oh koasoa duwen lokolok en irail ko me komw ketin kalokeier.
- ²⁷ Komw ketin kolokoleté kadehdepen diparail kan koaros;
dehr ketin mweidohng re en iang paieki sapwellimomwi komour.
- ²⁸ Adarail kan en irihrsang nan pwuken me momour kan;
re en dehr iang wadawadohng sapwellimomwi aramas akan.
- ²⁹ Ahpw iet pwe I patopatohier nan pwunod oh medek;
Maing Koht, komw ketin pwekiehda oh doareiehla.
- ³⁰ I pahn kapingahki Koht apwoat koulén;
I pahn lohkiseli sapwellime roson lapalap ni ei pahn kapikapinga.
- ³¹ Met pahn kaparanda kupwur en KAUN-O laudsang meirongkihong emen kouén,
laudsang meirong en emen lapalahn kouwolen.
- ³² Me toutoulahr akan ni ar pahn kilang irair wet, re pahn nsenamwahula;
irail me kin pwongih Koht, re pahn nan kapehd kehlailkihda.
- ³³ KAUN-O kin ketin karonge irail kan me kin mihmi nan anahn laud

oh sohte kin ketin likidmeliehla sapwellime kan me
kin sensel nan imweteng.

³⁴ Kumwail kapinga Koht, kumwail nanleng oh sampah,
madau kan oh audeparail kan koaros.

³⁵ E pahn ketin doarehla Serusalem

oh ketin onehda sapahl kahnimw kan en Suda.

Sapwellime aramas akan pahn kousoanla wasao oh sap-
wenikihla sahpw;

³⁶ kadaudok en sapwellime ladu kan ahpw pahn
sohsohkihla sahpw,

oh irail kan me kin poakohng Koht, re pahn
kousoanla wasao.

70

Kapakap en Peki Sawas Y

(Melkahka 40.13-17)

¹ Maing Koht, komw ketin komouriehla!

Maing KAUN, komw ketin sewese ie ahnsou wet!

² Irail kan me songosong en kemeiehla

re en lohdi oh pingida.

Irail kan me kin perenki ei apwal

re en pwurala oh namenekla.

³ Irail kan me kin kouruhrkin ie

re en sarokihdi ar lohdi.

⁴ Irail koaros me kin patohdo rehmwi

re en nsenamwahu oh pereperen.

Irail koaros me kin kasapahl kalahnganki ong komwi

sapwellimomwi komour

re en kin patopatohwan ahnsou koaros, “Meid la-
palap atail Koht!”

Y 70:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koulen kedepwidepw
pwoat.

⁵ Maing Koht, ngehi me luwet oh semwehmwe;
 komw ketidohng rehi mwadang.
 Komwi me ei sounkomour oh ei Kaun—
 komw ketin mwadangodo oh sewese ie!

71

Kapakap en Oh! Laud men

- ¹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe komwi
 en ketin sinsile ie;
 Komw dehr ketin mweidohng I en lohdi!
- ² Pwehki omwi pwung, komw ketin sewese ie oh kapi-
 tiehla.
 komw ketin karonge ie oh doareiehla!
- ³ Komw ketin wiahla ei paipalap kehlail
 ei wasahn silasil mwahu me pahn kapitiehla ahnsou
 koaros;
 pwe komwi me ei wasahn ruk oh doarepei.
- ⁴ Maing ei Koht, komw ketin kapitiesang aramas suwed
 kan,
 sang ni manaman en me lemei oh suwed kan.
- ⁵ Maing KAUN, Wasa Lapalap, komwihte me ei koap-
 woropwor;
 komwihte me I kin likih sang ni ei tikitik.
- ⁶ I likihkomwiher nan ei mour unsek;
 komw ketin sinsileieier sang ni ei ipwidi;
 I pahn kapinga komwi ahnsou koaros!
- ⁷ Mouri wialahr mehn kalamangi ong me ngeder,
 pwehki komwi me soundoarepei kehlail.
- ⁸ I kin kapikapinga komwi sang nimenseng lel nipwong
 oh kalohki sapwellimomwi lingan.
- ⁹ Komw dehr ketin likidmelieiehla ni ei likeilapalahr,
 komw pil dehr ketin keseiehla ni ei luwetalahr.

- ¹⁰ Ei imwintihti kan men kemeielahr;
re ndindapene oh koasoakoasone ar pahn pelian ie.
- ¹¹ Re ndinda, “Koht ketin likidmelielahr aramaso;
kitail pwakih oh koledi,
pwe sohte me pahn kapitala.”
- ¹² Maing Koht, komw dehr kin ketin dohweisang ie;
Maing ei Koht, komw ketin sewese ie ahnsou wet!
- ¹³ Irail akan me men mahweniong ie
en lohdi oh mwomwla.
Irail akan me men kauweiehla
en namenekla oh paisuwedla.
- ¹⁴ Ahnsou koaros I pahn kin koapworopworkin komwi;
I pahn kalaudehla ei kaping ong komwi kohkohahte.
- ¹⁵ I pahn lohkiseli sapwellimomwi kupwur mwahu;
I pahn koasoa duwen sapwellimomwi manaman en
komour sang nimenseng lel nipwong,
mehnda ma I sohte kin dehdehki duwe.
- ¹⁶ I pahn weweidwei nan roson en KAUN-O ei Koht;
I pahn kalohki sapwellimomwi kupwur mwahu, pwe
komwihte me sapwellimaniki.
- ¹⁷ Komw ketin padahkieier sang ni ei tikitik,
oh lel met I pil lohlohkiseli sapwellimomwi wiewia
kapwuriamwei kan.
- ¹⁸ A met ni ei mahlahr oh moangepwetalahr,
Maing Koht, komw dehr ketin likidmelieiehla!
Komw ketin ieiang ie nindokon ei pahn kalohki sap-
wellimomwi roson oh manaman
ong dih en mwuhr kan.
- ¹⁹ Maing Koht, sapwellimomwi pwung me ileilehie.
Komw ketin wiahda doadoahk kesempwahlle;
sohte emen me rasehng komwi.

- ²⁰ Komw ketikihongieier apwal oh lokolok,
 ahpw komwi pahn pwurehng ketin kakehlaiehda;
 komw pahn ketin nekidiehla sang mehla.
- ²¹ Komw pahn ketin kaileiehda kohkohahte;
 komw pahn ketin pwurehng kansenamwahwihiehla.
- ²² I uhdahn pahn kapingahkin komwi ngilen nei keseng
 arp;
 Maing ei Koht, I pahn kapinga sapwellimomwi
 loalopwoat.
 I pahn kesengki nei arp oh koulkihong komwi koul
 kaping,
 ong komwi Me Sarawien Israel.
- ²³ I pahn kin weriwerki ei peren nindokon ei pahn kesen-
 giong komwi;
 paliwereiet oh ngeni unsek pahn iang koul
 pwehki omwi ketin doareielahr.
- ²⁴ I pahn kalohkiseli sapwellimomwi pwung sang ni-
 menseng lel nipwong,
 pwehki irail kan me men kauweiehla
 re lohdiar oh nameneklahr.

72

Kapakapki Nanmwarki Z

- ¹ Maing Koht, komw ketin padahkih nanmwarkio pwe en
 wia kopwung nin duwen sapwellimomwi pwung;
 komw ketikihong sapwellimomwi pwung,
- ² pwe en kin kaunkihda sapwellimomwi aramas akan
 pwungen kosonned
 oh me toutoulahr akan pwung pahrek.
- ³ Paiamwahu oh popohl en keirda nan wehiet;

- oh pwungen kosonned en lelpeseng rehn tohn wehiet koaros.
- ⁴ Nanmwarkio en kin ketin kapwung me semwehmwe kan ni pwung pahrek;
en ketin sewese me paisuwedlahr akan
oh ketin kalowehdi me kin kaloke irail kan.
- ⁵ Sapwellimomwi aramas akan en kin kaudokiong komwi erein ketipin eh kin dakedaker wasa,
erein maram eh kin kamakamarainih wasa
kohkohlahte.
- ⁶ Nanmwarkio en rasehng keteu me kin mwerediong pohn pwehl,
rasehng pilen keteu me kin pwupwudiong nansapw.
- ⁷ Pwungen kosonned en kin pweidamwahu nan sapwellime mwehi,
oh paiamwahu oh popohl en kin poatopaat erein maram eh kin kamakamarainih wasa.
- ⁸ Irepen sapwellime wehi pahn sang ni eh u madau lellahng ni eh u,
sang Iupreitis lellahng ni irepen sampah.
- ⁹ Tohn nan sapwtehn kan pahn kin poaridi mwowe;
sapwellime imwintihti kan pahn kin poaridiong nappwel.
- ¹⁰ Nanmwarki kan en Spein oh en deke kan pahn kin kisikise;
nanmwarkien Sipa oh Sepa ^a pahn kin ketikidohng mehn meirong kan.
- ¹¹ Nanmwarki koaros pahn kin ketin poaridihsang;
wehi koaros pahn kin papah.

72:8: Sek. 9.10; Sir. 44.21. ^a 72:10: SIPA OH SEPA: Wehwehki Arepia oh Idiopia.

MELKAHKA KAN 72:12126MELKAHKA KAN 72:19

- ¹² E kin ketin kapitala me semwehmwe kan me kin likwe-
riong,
oh pil irail kan me paisuwedlahr oh me lekdekla kan.
- ¹³ E kin ketin kupwurkalahngan ong me luwet oh
semwehmwe kan;
e kin doarehla mouren me paisuwed kan.
- ¹⁴ E kin ketin kapitiraila sang nan arail kehnaudek oh
angkehlaile kan;
e kin ketin kesempwalki ar mour.
- ¹⁵ Nanmwarkio en rosorosontel!
En kin ketiki kohl sang Arepia;
aramas en kin kapakapki ahnsou koaros;
kupwuramwahu en Koht en kin ieiang met oh pil
kohkohahte!
- ¹⁶ Reken wahn pilawa en kin wiewiawihte nan wehiet;
wahnsahpw en kin kipehdi dohl akan,
rek oh wohkian duwehte wahnsahpw en Lapanon.
Kahnimw kan en direkihla aramas ngeder,
rasehng dihpw kan me kin keirda nansapw.
- ¹⁷ Mware en kin poatopaat kohkohahte;
oh en ndand erein ketipin eh kin dakedaker wasa.
Wehi koaros en kin peki rehn Koht en ketin kupwu-
ramwahwih irail
duwen eh ketin kupwuramwahwiher nanmwarkio.
- ¹⁸ Kitail kapinga KAUN-O, Koht en Israel!
Pwe ihete me kin ketin wiahda soahng kapwuriamwei
pwukat.
- ¹⁹ Kitail kapinga lingan en mware kohkohahte!
Sapwellime lingaling en kadirehla sampah pwon.

Amen! Amen!

²⁰ Met iei imwilahn kapakap akan en Depit, nein Sehsi.

Pwuhk kesiluh

73

(*Melkahka 73—89*)

Sapwellimen Koht Pwung ^b

- ¹ Mehleh Koht me ketin kalahngan ong Israel,
ong irail kan me nan kapehd mwakelekel.
- ² Kereniongehr ei koapworopwor pahn sohla;
oh ei pwoson tikitiklahr
- ³ pwehki ei peiriniong me aklapalap akan
ni ei kilang duwen me suwed akan ar kepwehpwe.
- ⁴ Soangen lokolok laud kan sohte kin lelohng irail;
re kin kehlail oh sohte kin soumwahu.
- ⁵ Re sohte kin diar apwal duwehte aramas teikan;
re sohte kin kedirepwki apwal en meteikan.
- ⁶ Re kin kapwatki aklapalap duwehte elin kapwat nin
tepin wararail
oh lemei me wia arail likou puhp;
- ⁷ mohngiongirail kan kin kapwilewei suwed tohr,
oh loalarail kin diren lamalam suwed.
- ⁸ Re kin kouruhrki meteikan oh koasokoasoiapene duwen
mehkan me suwed;
re me aklapalap oh kin koasoakoasoia duwen ar pahn
kauwe meteikan.
- ⁹ Re kin lahlahwe Koht nanleng
oh kin wia kosonned kehlail ong tohn sampah.
- ¹⁰ Eri, sapwellimen Koht aramas akan pil kin iangirailla
oh kamehlele mehan koaros me re kin nda.
- ¹¹ Re nda, “Koht sohte pahn mwahngih;
Wasa Lapalahpieo sohte pahn ketin diarada.”

^b 73:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap.

- 12 Iei duwen met iren me suwed akan.
Re kin paiamwahu oh kekeirda ahnsou koaros nan ar
pai.
- 13 Eri dah, sohte pahn katepen ei mour mwakelekel
oh sohte wiahda dihp?
- 14 Maing Koht, komw kin ketin kaloke ie rahn ehu pwon;
nimenseng koaros I kin ale lokolok sang rehmwi.
- 15 Ma I ndaier soahng pwukat,
eri, I sohte pahn mwomwehda me ngehi emen sap-
wellimomwi aramas.
- 16 I song en dehdehkihla irair apwal wet,
ahpw e inenen apwal ong ie
17 I lao patohlong nan Tehnpasomwio,
I ahpw dehdehkihla dahme pahn wiawihong aramas
suwed akan.
- 18 Komwi pahn ketikindiraildiong wasa likekiris kei
oh ketin sikeniraildi pwe re en mwomwla!
- 19 Re ahpw mwadangete mwomwla;
imwilahrail meid kamasepwehk.
- 20 Maing ei Kaun, re rasehng ouraman ehu me kin sohrala
nimenseng;
ni omwi ketin pirida, re solahr mie.
- 21 Ni ei lamalam eh suwedla
oh I pil nsensuwedla,
- 22 I pweipweila duwehla mahn emen;
I sohla patohwan wehwehkin komwi.
- 23 Eri soh, pwe I pahn patopatohte rehmwi,
oh komwi kin ketin kolokolete pehiet.
- 24 Komw kin ketin kahluwahkin ie sapwellimomwi
kaweid,

oh ni imwihla komw pahn ketin kasamwo ie nan
sapwellimomwi lingan.

- ²⁵ Sohte mehkot me ahi nanleng, pwe komwihte!
Dahme I pahn inangih nin sampah ma kaidehk
komwi?
- ²⁶ Ngeniet oh paliwereiet kak luwetala,
a Koht me kehlpei;
ihete me I kin anahne kokkohlahte.
- ²⁷ Mehlel, irail kan me kin mweisang komwi pahn sohrala;
komwi pahn ketin kesepwekehla irail kan me
soaloalopwoat ong komwi.
- ²⁸ A duwen ngehi, ia uwen kesempwal en ei karanih Koht,
pwe I en diar silepei rehn KAUN-O Koht, Wasa La-
palahpie
oh I en kalohki wiepen nin lime kan koaros!

74

Kapakap en Kapitala Wehi Pokon C

- ¹ Maing Koht, ia duwe, dahme komw ketin likid-
meliekinkitalahr nin duwe met?
Komw pahn ketin engieng pahn kiht sapwellimomwi
aramas akan kokkohlahte?
- ² Komw ketin tamanda sapwellimomwi aramas akan, me
komw ketin piladahng komwi kawao,
me komw ketin kasaledekala sang nan mour en lidu
pwehn wiahla sapwellimomwi kadaudok.
Komw ketin tamanda Nahna Saion wasa me komw ketiket
ieo.
- ³ Komw ketin mahsanah wasa ohla douluhl pwukat;
atail imwintihti kan kamwomwalahr mehkoaros nan
Tehnpaso.

- 4 Sapwellimomwi imwintihti kan kadekedekehr nan Tehnpasomwio;
re apiadahr ar pilaik wasao kilel en ar powedier.
- 5 Likamw irail sounpal tuhke kei
me pelepelehkidi tuhke kan nair sile kan.
- 6 Re pwalangkipesengehr dihd kan
neirail sile kan oh amma kan.
- 7 Re kauwelahr Tehnpasomwio oh isikadahr;
re kasaminelahr wasa sapwellimomwi kan kin kau-
dokiong komwi ieo.
- 8 Re inenen men kauweikitala douluhl;
re isikidier wasa sarawi koaros en nan sahpwet.
- 9 Atail sansal sarawi koaros sohralahr;
soukohp akan pil solahr mie,
sohte emen ese iaht me mwekid wet pahn ididi.
- 10 Maing Koht, ia erein at imwintihti kan pahn kouruhr
kin komwi?
Re kak mwamwahliki mwaromwi kokkohahte?
- 11 Dahme komw sohte men sewese kin kiht?
Dahme komw ketikihwei nin limomwi kan
mwirimwi?
- 12 Maing Koht, komwi me wiahier at nanmwarki sangete
nin tapio;
komw ketin kapitkitalahr ahnsou ngeder.
- 13 Sang ni sapwellimomwi roson lapalap, komw ketin
irepeseng sehdo
oh kasukalahr moangen kemisik kamasepwehk en
nan sehdo;
- 14 komw ketin tiakpesengehr moangen Lepaiadan d

74:13: Eks. 14.21. d 74:14: LEPAIADAN: Mahn kamasepwehk en kawa
men me kin wia kilel en pingping oh suwed.

- oh kamwengekihla paliwere mahn en nan sah-
pwtehn kan.
- ¹⁵ Komw ketin wiahda pihl akan en pwilipwilwei;
komw kamadadahr pillap akan.
- ¹⁶ Komw ketin kapikada rahn oh pwohng;
komw ketin koasoanehdi maram oh usu kan nan
dewerail.
- ¹⁷ Komw ketin koasoanehdi irair kei ong sampah;
komw ketin wiadahr ahnsou en karakar oh ahnsou
en lemlemwur.
- ¹⁸ Maing KAUN, komw pahn ketin taman me imwintihti
kan kin kouruhrkin komwi;
re me rotorot oh re kin kailongkin komwi.
- ¹⁹ Komw dehr ketin kesehla sapwellimomwi aramas luwet
akan rehn arail imwintihti lemei kan;
komw dehr ketin meliehla sapwellimomwi aramas
akan me mihmi nan lokolok!
- ²⁰ Komw ketin tamanda sapwellimomwi inou me komwi
ketin wiahiongkitehr.
Mie kamaramas wiewiawi nan wasa rotorot akan en
nan sahpwet.
- ²¹ Komw dehr mweidoing me toutoulahr akan en
namenekla;
komw mweidoing me semwehmwe oh me
paisuwedlahr akan en kapinga komwi.
- ²² Maing Koht, komwi ketida, oh doarehki pein kup-
wuwromwi!
Komw ketin taman me aramas rotorot akan kin
kouruhrkin komwi sang nimenseng lel nipwong.
- ²³ Komw dehr meliehla ngilen sapwellimomwi imwintihti
kan,

katairong en imwintihti kan me kin wiewiawi sohte tokedi.

75

Koht me Sounkopwung^e

- ¹ Maing Koht, se patohwan kapingkalahngan ong komwi,
se patohwan kapingkalahngan ong komwi!
Se patohwan kalohki roson lapalap en mwaromwi
oh se kin patohwan lohkiseli wiewia kapwuriamwei
kan me komw ketin wiadahr.
- ² Koht ketin mahsanih, “I koasoanedier ahnsoun ei kopwung,
oh I pahn wia kopwung ni me pwung.
- ³ Mehnda ma soahng koaros nin sampah pahn rerada
oh sampah pwon pahn itihtikek,
a I pahn katengehdi poahsoan en sampah pwe en teng.
- ⁴ I kin ndaiong aramas suwed akan re en dehr aklapalap
oh pohnmwahso;
⁵ I kin ndaiong irail re en tokedihsang arail aksuwei.”
- ⁶ Kopwung sohte kin kohdo sang ni palimese de palikapi,
de paliepeng de palieir;
- ⁷ Koht iei sounkopwung,
rehn Koht ekei kin pakadeikada oh kalokolok a ekei
kin kasaledekla.
- ⁸ KAUN-O kin ketiki kep ehu nin lime,
diren wain kehlaail en sapwellime engieng.
E kin ketikihong aramas suwed akan koaros pwe re en
nim;
re kin nimala koaros oh wekidedi.

^e 75:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; koul pwoat.

- ⁹ Ahpw I sohte pahn tokedihsang lohkiseli duwen Koht en Seikop
de kokoukikhong koulén kaping.
- ¹⁰ E pahn ketin kauwehla manaman en aramas suwed kan,
e ahpw pahn ketin kakehlakahla manaman en aramas pwung kan.

76

Koht me Soun Powehdi f

- ¹ Mehn Suda kan kin patohwan ese Koht;
mware me wahun mehlel nan wehin Israel.
- ² Mwoale kin mi Serusalem;
e kin ketiket pohn Nahna Saion.
- ³ Ih wasao me e ketin karihspehang nein imwintihti kan
neirail arep kan,
nair mehnsansar kan oh kedlahs kan, pil iangahki ar
tehtehn mahwen koaros.
- ⁴ Maing Koht, ia uwen omwi lingan!
Ia uwen lingaling, ni omwi kin ketin sapahllo sang
pohn nahna kan,
wasa komw kalowedier ie sapwellimomwi imwintihti kan.
- ⁵ Nair sounpei komwad akan pehdsangehr ar tehtehn
mahwen koaros
oh re memeirier met nan dewen me melahr akan;
sohte kisin katep kis mie ong ar kehlail oh koahiek kan.
- ⁶ Maing Koht en Seikop, ni omwi ketin kamasak kin irail
omwi engiang,
oahs kan oh me dake kan pwupwudiong nanpwel oh
mehla.

f 76:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; koul pwoat.

- ⁷ Ahpw, maing KAUN, aramas koaros kin lemmwiki komwi.
Sohte me kak uh mwohn silangmwi
ni ahnsoun omwi engieng.
- ⁸ Komw kin ketin kapwilodohng kiht audepen omwi kopwung sang nanleng;
eri sampah pwon kin masepwehkada oh nennenla,
- ⁹ ni omwi ketida pwehn kasalehda pwunglahn sapwellimomwi kopwung,
ong ni komourlahn me toutoulahr kan koaros en sampah.
- ¹⁰ En aramas lingeringer pahn kin wekidekiong ni kapingpomwi;
oh koaros me luhwehdi nan mahwen kan pahn ehupene wia kaudokiong komwi.
- ¹¹ Kumwail patohwanohng KAUN-O, amwail Koht, dahme kumwail inoukihong;
kumwail wehi keren kan, kumwail patohwandohng amwail kisakis kan.
Koht kin ketin kupwurki wiahiong aramas koaros en lemmwiki;
- ¹² e kin ketin katikala soupeidi aklapalap akan oh kin ketin kamasakada nanmwarki kan.

77

Koalalamwahu ni Ahnsoun Apwal Laud 9

- ¹ I patohwan likweriong Koht;
I patohwan likweriong, e ahpw ketin karonge ie.
- ² Ni ahnsou apwal I kin patohwan kapakap ong Kaun-o;
pwohng ehu pwon I kin kapahda pehi kat oh kapakap,

I ahpw sohte kin diar nsenamwahu.

³ Ni ei kin medemedewe duwen Koht, I kin sengloal;
ni ei kin medemedewe, I kin loaltikla.

⁴ Erein pwohng ehu pwon Koht sohte ketin mweidohng I
en meirla;
pwehki ei pwunod laud I sohte kak lokaia.

⁵ I ahpw medemedewe duwen rahn me samwalahr ako
oh katakatamandohng ie audepen sounpar me
samwalahr oko.

⁶ Ngehi eri mengimengloalki erein pwohngo
oh medemedewe, oh peipeidek loalei,

⁷ “Kakete Kaun-o en ketin soingkitaila kohkohlahte?
Kakete en solahr pwurehng kupwurperenkin kitail?”

⁸ E ketin katokehdihsangkitailahr sapwellime limpoak?
Sapwellime inowo solahr kehlail?

⁹ Dah? Koht ketin melielahr sapwellime kalahngan?
Engieng wilianlahr kalahngan en kupwure?”

¹⁰ Eri, I ahpw patohwan, “Iet dahme kauweielahr—
solahr sapwellimen Koht manaman.”

¹¹ Maing KAUN, I pahn patohwan tamanda wiepen nin
limomwi lapalap akan;

I pahn tamataman soahng kapwuriamwei kan me
komw wiadahr kawao.

¹² I pahn medemedewe duwen mehkoaros me komw ketin
wiadahr;

I pahn medemedewe duwen sapwellimomwi wiewia
manaman akan.

¹³ Maing Koht, mehkoaros me komw kin ketin wia me
sarawi.

Sohte emen Koht mie me lapalap duwehte komwi.

¹⁴ Komwi Kohto me kin ketin wiahda manaman akan;

komw kin ketin kasalehiong wehi kan
sapwellimomwi manaman.

¹⁵ Sang ni sapwellimomwi manaman lapalap komw ketin
kamourala sapwellimomwi aramas akan,
iei kadaudok en Seikop oh Sosep.

¹⁶ Maing Koht, ni pihl akan ar patohwan komwi, re
masepwehkada,
oh nan kepin madau rerada.

¹⁷ Depwek kan kamwrehdi keteu;
nansapwe ngiringirsek sang pahnlahng,
oh lioal piri pir wasa koaros nan wehwe.

¹⁸ Sapwellimomwi nansapwe ngiringirsek,
oh sampah marainkipeseng sapwellimomwi lioal;
sampah itihtikek oh rerrer.

¹⁹ Komw ketiketseli pohn iloak en madau kan;
oh ketin kotekote pohn madau,
ahpw lipwen aluweluwomwi kan sohte sansal.

²⁰ Komw ketin kahluwa sapwellimomwi aramas akan
rasehng silepen sihpw men
pahn kaweid oh epwelpen Moses oh Aaron.

78

Koht oh Sapwellime Aramas akan h

¹ Nei aramas akan, kumwail rong ei padahk,
oh rong mwahu dahme I pahn nda.

² I pahn koasoi ahda karasaras kaselel kei
oh kawehwehda soahng rir kei en ahnsou samwalahr
ako,

³ soangen ire kei me kitail rongehr oh eseier,
soahng kei me atail pahpa ako koasoi aiongkitailehr.

h 78:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap koul. 78:2: Mad. 13.35.

- ⁴ Kitail sohte pahn ekihsang neitail seri kan;
kitail pahn kawehwehiong dih en mwuhr
duwen manaman en KAUN-O oh wiepen nin lime
lapalap akan
oh soahng kapwuriamwei kan me e ketin wiadahr.
- ⁵ E ketikihong sapwellime aramas en Israel kosonned akan
oh kosonned kei ong kadaudok en Seikop.
E ketin kaweidki atail pahpa kahlap oko
re en padahkihong nair seri kan sapwellime
kosonned akan,
- ⁶ pwe dih en mwuhr en wehwehki
oh uhd padahkihong nair seri kan.
- ⁷ Ih duwen met ar pahn pil likihala Koht
oh sohte manokehla dahme e ketin wiahda
ahpw re pahn kin kapwaiada sapwellime kosonned
akan ahnsou koaros.
- ⁸ Re sohte pahn duwehte ar pahpa kahlap ako
me kahngohdi oh sapeik,
me ar likih Koht sohte mwahn kehlail
oh re sohte kin loalopwoatohng.
- ⁹ Mehn Epraim kan me weuwa nair kesik ketieu oh arep
kan,
re tangdoau ni rahn en mahweno.
- ¹⁰ Re sohte kapwaiada ar inou ong Koht;
re sohte men kapwaiada sapwellime kosonned akan.
- ¹¹ Re manokehla dahme e ketin wiadahro,
manaman ko me e ketin wiahda mwohn masarail ko.
- ¹² Nindokon ar pahpa kahlap ako ar uduhdiahl, Koht ketin
wiahda manaman kei
nan wasa patapat en Soan, nan wehin Isip.

- 13 E ketin pwalangpeseng sehdo ni pali riau oh
 kahluwairail nan ngalangal;
 oh ketin kawuhdi pali riau en sehdo rasehng dihd
 riau.
- 14 Ni rahn e ketin kahluwa irail pahn mwetehn depwek
 ehu
 oh pwohng ehu pwon sang ni marain en kisiniei.
- 15 E ketin pwalangpeseng paip nan sapwtehn
 oh ketikihong irail pihl sang loale.
- 16 E kupwurehda pihl en kusieisang nan paipo
 oh ketin kakusei pihl rasehng pillap pwoat.
- 17 Ahpw re usehlahte ar wiewia dihpihong Koht,
 oh kahngohdiong Wasa Lapalahpie nan sapwtehno.
- 18 Re kasongosonge Koht ni ar nsenki
 pekipeki kisin tungoal me re anahne.
- 19 Re aklapalap patohwan ong Koht, ketihtihki,
 “Pala Koht kak kaunopada atail tungoal nan
 sapwtehnet?”
- 20 Mehlel me e ketin poakih paipo,
 pihl ahpw kusieisang loale;
 ahpw ia duwe, e kak ketin katungoalehkin kitail pilawa
 oh ketikihong sapwellime kan uduk pwe re en tun-
 goale?”
- 21 Koht eri ketin engiengda ni eh ketin karongehda;
 e ahpw ketin kauwohng kisiniei sapwellime aramas
 ako,
 oh sapwellime engieng ahpw laudla,
- 22 pwehki ar sohte likih
 oh sohte kamehlele me e pahn ketin komouriraila.

- 23 E ahpw ketin mahsendalahng pahnlahng
oh ketin ruwese pwe wenihmwēn lahng kan en
ritida;
- 24 e ahpw ketin kamwērehdi wahn pilawa sang nanleng,
ni e ketin kadaridi mana pwe re en tungoale.
- 25 Irail eri tungoale kisin tungoal en tohnleng kan,
oh Koht ketikihong irail uwen me re anahne.
- 26 E pil ketin mweidala pwe angin palimese en ipirseli
wasa,
oh sapwellime manaman en kamwekidada angin
palieir;
- 27 e ahpw ketin kadaridiong sapwellime aramas akan pelin
menpihr ehu,
me tohtohsang piken ni oahroar kan;
- 28 re ahpw pwupwudiong nan werengen impwal ko
oh kapilpene wasa re koukousoan ie.
- 29 Aramas ako eri tungoale oh medkihla;
Koht ketikihong irail dahme irail anahne.
- 30 Ahpw ni ar saikinte itarki dahme re anahne
oh nindokon ar tungutungoal,
- 31 Koht ketin engiengda pahrail
oh kemehla nair ohl kehlail ko,
me pwulopwul kaselel ko en Israel.
- 32 Mehnda ma e ketin wiahda mewukat,
ahpw aramas akan uselahte wiewia dihp;
mehnda ma re uduhdiahl sapwellime manaman akan,
ahpw re sohte mwahn kin likih.
- 33 Ih eri ketin kasohrehla ar mour rasehng esingek ehu
oh mwiadang lupukala ar mour kan ni paisuwed.
- 34 Ni eh ketin kemehla ekei irail,
luhwe ko kin sohpeiong;
re koluhla oh ngidingidki ar kapakapohng.

- 35 Re kin tamanda me Koht iei soundoareparail,
duwen Wasa Lapalap eh kin ketin sewese irail.
- 36 Ahpw ar koasoi kan koaros kin likamw;
sohte mehkot me re kin nda kin mehleh.
- 37 Re sohte kin loalopwoatohng;
re sohte kin loalopwoatohng ar inou ong ih.
- 38 Ahpw Koht me inenen kalahngan ong sapwellime aramas akan.
E ketin mahkikihong irail diparail kan
oh sohte ketin kamwomwiraila.
Pak tohto e ketin koledi sapwellime engieng
oh pein katokehdi engieng en nan kupwure.
- 39 E ketin tamataman me irail ahneki luwet en aramas,
rasehng kisinieng me kin ipidohte oh sohrala.
- 40 Ia uwen tohtohn ar kin kahngohdiong nan sapwtehn;
ia uwen tohtohn ar kansensuwedihada!
- 41 Re pwurupwurehngete kasongosonge Koht
oh katoutouwihala nan kupwuren Koht Sarawien
Israel.
- 42 Re manokehla sapwellime manaman lapalap
oh rahn me e ketin kapitiraila sang ar imwintihti
kan
- 43 oh ketin wiahda sapwellime wiewia kan oh manaman
lapalap akan
nan wasa patapat en Soan nan wehin Isip.
- 44 E ketin wekidohng ni nta pillap akan,
mehn Isip kan ahpw sohla kak nimpil.
- 45 E ketin karpeseng loahng pwehn kaloke irail,
oh kairu pwehn kauwehla sapwarail.
- 46 E ketin kamwarakpeseng loukust pwehn kangala wahn-
sapwarail kan

78:37: Wie. 8.21. 78:44: Eks. 7.17-21. 78:45: Eks.8.20-24; b Eks. 8.1-6.

oh kamwomwala poadokapw en sapwarail kan.

47 E ketin kemehkihla keteu aih^s takaiⁱ arail mwetin wain kan

oh arail tuhke en pik kan.

48 E ketin kemehkihla nair kou kan melimel en keteu aih^s takai

oh nair pelinmen teikan lioal.

49 E kupwurehda paisuwed laud en lelohng irail ni e ketin kauwohng irail engieng mwuledek, me rasehng meninkeder en mehla.

50 E sohte ketin katokehdi sapwellime engieng de komourirailla, ahpw e ketin kemehkinirailla soumwahu lusulus.

51 E ketin kemehla pwutak mesenih en peneinei koaros en Isip.

52 E ahpw ketin kahluwa sapwellime ko rasehng silepen sihpw men

oh ketin kaukauweid irail nan sapwtehno.

53 E ketin kahluwa irail ni meleilei oh onepek, oh re sohte kin masak mehkot;

a arail imwintihti ko e ketin kakihrala nansed.

54 E ahpw ketikidohng irail nan sapweiso sahpw sarawio, pohn nahna me pein ih ketin kalowehdi.

55 E ketin kausasang tohn sahpwo nindokon sapwellime ko ar mwekimwekid kohla;

e ketin nehkpeseng sapwarailo ong kadaudok en Israel ko

oh imwarail kan e ketikihong sapwellime aramas akan.

78:46: Eks. 10.12-15. ⁱ 78:47: KETEU AIHS TAKAI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan. 78:47: Eks. 9.22-25. 78:51: Eks. 12.29. 78:52: Eks. 13.17-22. 78:53: Eks. 14.26-28. 78:54: Eks. 15.17; Sos. 3.14-17. 78:55: Sos. 11.16-23.

- ⁵⁶ Re ahpw kahngohdiong Koht Wasa Lapalap,
oh kasongosonge.
Re sohte kapwaiada sapwellime kosonned akan,
⁵⁷ ahpw re kahngohdiong oh soaloalopwoat duwehte
ar pahpa kahlap ako,
re rasehgala arep me pireklahr.
- ⁵⁸ Re kahngiangihkidahr ar wasahn kaudok en aramas
rotorot kan,
iangahki neirail dikedik en eni kan.
- ⁵⁹ Koht ketin engiengda ni eh mahsanihada soahng wet,
iei me e ketin soingkihla douluhl sapwellime aramas
akan.
- ⁶⁰ E ketiketla sang nan mwoale nan Sailo, j
wasa e ketiket ie rehtail mahso.
- ⁶¹ E ketin mweidala pwe Kohpwahn Inowo en lohding
pahn atail imwintihti kan,
kohpwao me wia kilel en sapwellime manaman oh
lingan.
- ⁶² E ketin engiengda pahn sapwellime aramas ako
oh ketin mweidala pwe re en kamakamala pahn arail
imwintihti ko.
- ⁶³ Mwahnakapw akan kin mehla nan mahwen,
eri peinakapw akan sohte kin diar me re en pwoudiki.
- ⁶⁴ Samworo kan kin mehkihla mehla eikek,
oh ar lihdi kan sohte mweimweiong re en
mwahieikin irail.
- ⁶⁵ Ni imwilah, Kaun-o ahpw ketida duwehte e ketin ohpala
wasa;
e duwehte ohl kommwad emen me ket pahn litopw
en wain.

78:56: S.K 2.11-15. j 78:60: SAILO: En mehn Israel kan ar wasahn kaudok
me keieu kesempwal mwohn mwehin Nanmwarki Depit. 78:60: Sos. 18.1;
Ser. 7.12-14; 26.6. 78:61: 1 Sam. 4.4-22.

- 66 E ketin katangapeseng sapwellime imwintihti kan
re ahpw sarohdi oh namenekla kowahlap.
- 67 Ahpw e ketin soikala kadaudok en Sosep kan;
e sohte ketin pilada kadaudok en Epraim.
- 68 Pwe kadaudok en Suda me e ketin pilada
oh Nahna Saion me e kin ketin poakohng mehlel.
- 69 Wasao me e ketin kauwada ie Tehnpese
duwehte mwoale me mi nanleng;
e ketin katengehdi duwehte sampah
pwehn tengeteng kohkohlahte.
- 70 E ketin pilada sapwellime ladu Depit;
e ketikihsang nan sapwen sihpw kan,
71 wasa me Depit kin apwahpwalih ie nah pelin sihpw,
oh ketin kasapwiladahng en wiahla nanmwarkien
Israel,
pwehn wiahla silepen sapwellimen Koht aramas
akan.
- 72 Depit eri patohwan apwahpwalih irail ni keneinei
mehlel
oh kin kakaun irail ni koahiek unsek.

79

Kapakap en Kapitala Wehi Pokon k

- 1 Maing Koht, aramas rotorot akan pedolongehr nin
limomwi sahpwo.
Re kasaminelahr Tehnpasomwi Sarawio
oh kauwelahr mehkoaros nan Serusalem.
- 2 Re pwilikihdi paliweren sapwellimomwi aramas akan
pwehn wiahla kenen menpihr en pahnlahng kan,

78:70: 1 Sam. 16.11-12; 2 Sam. 7.8; 1 Kron. 17.7. *k* 79:: TITILE NI MAHSEN
EN IPRU: En Asap melkahka. 79:1: 2 Nan. 25.8-10; 2 Kron 36.17-19; Ser.
52.12-14.

oh paliweren sapellimomwi ladu kan pwe mahn
lawalo kan en kin kangkang.

³ Re kakeredier ntahn sapwellimomwi aramas akan duwe-
hte pihl

me pwilipwiliwei duwehte pihl wasa koaros nan
Serusalem;
eri sohte emen luhwehdi pwehn sarepedi me melahr
akan.

⁴ Wehi kan me kapilkitpene kin kepweikengih kiht;
re kin kouruhrkin kiht oh kapailokei kiht.

⁵ Maing KAUN, komw pahn ketin engieng paht
kohkohlahte?

Omwi engieng pahn lullulte rasehng kisiniei?

⁶ Komw ketin kauwohng sapwellimomwi engieng wehi
kan me sohte kin kaudokiong komwi,
ong irail me sohte kin kapakap ong komwi.

⁷ Pwehki ar kemelahr sapwellimomwi aramas akan
oh kauwelahr sapwellimomwi wehi.

⁸ Komw dehr ketin kalokehkin kiht dipen at pahpa kahlap
ako.

Komw kupwurei kiht met;
at koapworopwor koaros sosohralahr.

⁹ Maing Koht, komw ketin sewesei kiht oh doareikitala;
komw ketin kapitkitala oh mahkikihong kiht dipat
akan

pwehn wia kawahupen mwaromwi.

¹⁰ Dahme wehi kan kin idengki reht,

“Ia amwail Kohto?”

Komw mweidohng kiht se en kilang duwen omwi pahn
ketin kaloke wehi kan
pwehki ar kakerehdi ntahn sapwellimomwi ladu kan.

- ¹¹ Komw ketin karonge sengloal en me sensel kan,
oh sang ni omwi manaman lapalap komw ketin
kasaledekala irail kan me pakadeikadahr re en
kamakamala.
- ¹² Maing ei Kaun, komw ketin dupungki ong wehi teikan
pak isipak
lokaia suwed koaros me re patohwanohng komwi.
- ¹³ Eri, kiht sapwellimomwi kan, sihpw en sapwellimomwi
pelin sihpw,
pahn kapingkalahngan ong komwi kohkohlahte
oh kin kapinga komwi ahnsou kohkohdo kan koaros.

80

Kapakap en Pekipek en Onohnda Sapahl en Wehio^l

- ¹ Maing, Silepen Israel, komw ketin karonge kiht;
komw ketin karonge kiht, komwi sounkaweid en
sapwellimomwi pelin sihpw.
Komwi me ket nan mwoalomwi pohn kerup kan,
² komw ketin kasalehda pein komwi ong kadaudok
en Epraim, Pensamin oh Manase.
Komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi roson;
komw ketido oh komourkitala!
- ³ Maing Koht, komw ketin kasapahlkitodohng rehmwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi kalah-
ngan, se ahpw pahn mourkihla!
- ⁴ Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, ia erein
omwi pahn engiengki kapakap en sapwellimomwi
aramas akan?
- ⁵ Komw ketikihong kiht pahtou pwe se en kin tungoale,

^l 80:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; mehn kadehde ehu.
80:1: Eks. 25.22.

oh ketin kanampilehkin kiht pilen masat akan.

⁶ Komw ketin mweidohngehr wehi teikan re en mahmah-wenkipene sahpwet,
oh pil mweidohng at imwintihti kan re en kep-weikengih kiht.

⁷ Maing Koht Wasa Lapalap, komw ketin kasapahlk-itodohng rehmwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi kalah-ngan, se ahpw pahn mourkihla!

⁸ Komw ketikidohsangehr Isip tuhkehrn wain pwoat;
komw ketin koakoahsang tohn wehi teikan oh ketin padokedi tuhkeo nan sapwarail.

⁹ Komwi ketin kamwakelehda wasa kis pwe en kak keirda ie;
e ahpw kalohdi oh parpeseng wasa koaros nan sah-pwo.

¹⁰ Nahna kan mihla pahn mweteh,
oh rah kan koaduhpwaldi sidar ile kan.

¹¹ Re keirda lellahng nan Sehđ Mediderenien,
oh pil lel ni Pillap Iupreitis.

¹² Dahme komw ketin kauwekilahr kehl me kapilpeneo?
Met aramas koaros me kin keid limwah kak pirapah-sang wah kan;

¹³ pwihken wel kan tiakdier,
oh mahn lawalo koaros kin wie kangkang.

¹⁴ Maing Koht Wasa Lapalap, komw ketin sohpeidohng kiht!
Komw mahsendohng kiht sang nanleng;
komw ketido oh ketin doarehla sapwellimomwi aramas akan!

- ¹⁵ Komw ketido oh doarehla tuhkehn wain wet me pein
komwi ketin padokedi,
tuhkehn wain pwulopwul pwoatet me komw ketin
kairada pwehn kehlail!
- ¹⁶ At imwintihti kan pelehdiér oh isikalahr;
komw ketin angiangih irail oh kamwomwiraila!
- ¹⁷ Komw ketin apwalih oh sinsile aramas akan me komw
ketin piladahr,
wehio me komw ketin kakehladahr.
- ¹⁸ Se sohte pahn pwurehng sohpeisang komwi;
komw ketin kakehleikitada, se ahpw pahn kin
kapikapinga komwi.
- ¹⁹ Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, komw ketin kas-
apahlkitodohng pahn kupwuromwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi kalah-
ngan, se ahpw pahn mourkihla!

81

Koulen Kamadipw m

- ¹ Kumwail ngisingiski amwail peren ong Koht atail
soundoar;
kumwail koul kapikapinga Koht en Seikop!
- ² Kumwail tiakada melkahka oh kesengki dampwurin kan;
kumwail kesengki ngilen keseng kaperen ni
noumwail arp oh lair kan.
- ³ Kumwail peuk sowi ni kasarawien kamadipw,
ni ahnsoun pwulodohn maram oh ni ahnsou me e kin
mat.
- ⁴ Met kosonned en wehin Israel,
koasoandi ehu sang Koht en Seikop.

⁵ E ketikihong mehn Israel ko
ni eh ketin mahweniong mehn Isip.

I rongorong ngihl sohte dehde ieu me mamahsanih,

⁶ “I kihsangehr pohn pwpowomwail kan amwail wisik
toutou kan;
ngehi me mweidohng kumwail en kihsang pohmwail
koasoakoasoak en takai weitahta kan.

⁷ Ni amwail kin mihla nan apwal laud, kumwail kin
likwerih ie, oh I kin doareikumwailla.
I kin sapeng kumwail sang nan ei wasahn ruk nan
melimel.
I kasongosongei kumwail ni pwarer en Meripa.

⁸ Nei aramas akan, kumwail rong ei kehkehliket;
Israel, ia uwen ei men ke en rong ie!

⁹ Ke sohte mwahn pahn kaudokiong emen koht tohrohr.

¹⁰ Ngehi me KAUN-O, omw Koht,
me waiukodo sang nan Isip.

Sarapeseng, I ahpw pahn katungoaleiuk.

¹¹ “Ahpw nei aramas akan sohte kin men rong ie;
Israel sohte kin peikiong ie.

¹² Eri, I mweidohng irail en keptakai weweidwei nan elen
nsenarail
oh wiewia dahme re mwahuki.

¹³ Ia uwen ei men nei aramas akan en kin rong ie;
oh ia uwen ei men re en kin peikiong ie!

¹⁴ I pahn mwadang kalowehdi ar imwintihti kan
oh powehdi koaros me kin pelian irail.

¹⁵ Irail kan me kin kailongkin ie pahn masakiehla oh
poaridi mwohi;
arail kalokolok pahn kokkohlahte.

¹⁶ Ahpw I pahn katungoalehkin kumwail pilawa me keieu kaselel
oh kamedkinkumwailla suke en loangalap.”

82

Koht Kaun Lapalahpie ⁿ

- ¹ Koht kin ketin kaunda wie kupwur akan nanleng;
ni wie kupwur en koht akan e kin ketin koasoanehdi
kupwure:
- ² “Kumwail uhdahn pahn katokehdi amwail kopwung
sapwung kan;
kumwail solahr pahn uhpalihki aramas suwed kan!
- ³ Kumwail doare pwuhng en me semwehmwe oh sep-
woupwou kan;
kumwail lamalam pahrek ong me paisuwedlahr oh
me luwet akan.
- ⁴ Kumwail kapitirailsang pahn manaman en aramas mw-
ersuwed kan.
- ⁵ “Ia uwen amwail sohte wehwehki! Ia uwen amwail
loalopwon!
Kumwail sapwungalahr mehlel,
iei me pwuhng sohrkisangehr sampah wet.
- ⁶ I ahpw nda; ‘Kumwail koht ekei,
kumwail koaros sapwellimen Wasa Lapalahpie.’
- ⁷ Ahpw kumwail pahn mehla duwehte aramas akan;
amwail mour pahn pil sohrasang rasehng sapwelli-
men nanmwarki pwutak.”
- ⁸ Maing Koht, komw ketido kaunda sampah;
wehi koaros nin sampah iei sapwellimomwi.

ⁿ 82:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka. 82:6: Sohn 10.34.

83

Kapakap en Kalowehdi Imwintihti en mehn Israel kan ^o

- ¹ Maing Koht, komw dehr ketin nennenewei;
komw dehr ketin sopeimwekid de kupwur meleilei!
- ² Komw ketin mahsanih! Sapwellimomwi imwintihti kan
moromoradahr,
oh irail kan me kin kailongkin komwi ar uhwong
komwi.
- ³ Re koasoakoasone widing rir suwed kei ong sap-
wellimomwi aramas akan;
re koasoakoasone kaupen irail kan me komw kin
ketin sinsile.
- ⁴ Re kin nda, “Nna, kumwail kohdo, kitail en kamwomwala
arail wehi,
pwe Israel en manukunukla kohkohlahte.”
- ⁵ Re pwungkipenehr ar koasoandi kan
oh ehukipenehr ar pahn uhwong komwi:
- ⁶ Iei irail mehn Edom oh mehn Ismael kan;
mehn Mohap oh mehn Akar kan;
- ⁷ mehn Kepal, mehn Ammon oh mehn Amalek,
mehn Pilisdia oh Dair.
- ⁸ Asiria pil iangiraillahr
wehi kehlail me kin sewese mehn Ammon oh mehn
Mohap, irail kadaudok en Lohd.
- ⁹ Komw ketin wiahiong irail soahngohte me komw
wiahiong men Midian ko,
oh ong Sisera oh Sapin ni Pillap Kison.
- ¹⁰ Komw ketin kaloweiraldier ni Endor,
oh paliwararail ko matala pohn pwehl.

^o 83:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; koul pwoat. 83:9:
S.K. 7.1-23; b S.K. 4.6-22.

- ¹¹ Komw ketin wiahiong arail sounkaweid kan soahngohte
me komw ketin wiahiong Orep oh Seep;
komw ketin kalowehdi arail kaun akan koaros duwe-
hte me komw ketin wiahiong Sepa oh Salmuna,
- ¹² me kahski, “Kitail pahn sapwenikihla
sahpw me uhdahn nin limen Koht.”
- ¹³ Maing Koht, komw ketin kamwarakirailpeseng rasehng
pwelpar,
rasehng diper en tuhke me kisinieng kin ipirpeseng.
- ¹⁴ Rasehng kisiniei me kin kamwasikahla tuhke en nanwel
kan,
rasehng mpwul en kisiniei me kin kalulada dohl
akan,
- ¹⁵ Komw ketin pwakihkinirailpeseng engin
sapwellimomwi melimel
oh ketin kamasak kin irail engin sapwellimomwi
kisinieng kehlail kan.
- ¹⁶ Maing KAUN, komw ketin kanamenekirailla,
oh kupwure pwe re en pohnese sapwellimomwi
manaman.
- ¹⁷ Re en lohdi oh masepwehkala kohkohlahte;
oh re en sohrala nan paisuwed douluhl.
- ¹⁸ Re en esehla me komwihte me KAUN,
kaun lapalap en mehkoaros nin sampah.

84

Ngoangki Mi nan Tehnpas en Koht P

- ¹ Maing KAUN, Wasa Lapalap, ia uwen ei poakohng Tehn-
pasomwi Sarawio!
² Ia uwen ei anahne mi wasao!
I ngoangkilahr iang mi nan Tehnpas en KAUN-O.

83:11: S.K. 7.25; b S.K. 8.12.
Peneinei en Kora ar melkahka.

P 84:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En

Paliwereiet oh ngeni unsek kin kokoulki ei peren
ong Koht ieias.

³ Menpihr kan wiadahr pasarail loale,
re pil diaradahr dewerail wasao;
re ahpw kin neineitik limwahn sapwellimomwi pei sarawi
kan,
Maing KAUN, Wasa Lapalap, ei nanmwarki, oh ei
Koht.

⁴ Meid pai irail kan me kin kousoan nan Tehnpasomwi
Sarawio,
kokouliong oh kapikapinga komwi ahnsou koaros.

⁵ Meid pai irail kan me kin ale kehlparail sang rehmwi,
oh kin ngoangki iang seiloakowohng pohn Nahna
Saion.

⁶ Ni ar kin keid nan wahu madekeng en Paka,
e kin wiahla utuhnpihl;
keteu en menseng ahpw kin kadirekihla pihl wasao.

⁷ Ni ar kin kohkohwei, re kin kekehlaila;
re ahpw pahn udiahl Koht en koht akan nan Saion.

⁸ Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, komw ketin karonge
ei kapakapet;
komwi Koht en Seikop, komw ketin karonge ie!

⁹ Maing Koht, komw ketin kupwuramwahwih at nan-
mwarki,
nanmwarkio me pein komwi ketin pilada.

¹⁰ Pwe rahnteieu nan Tehnpasomwi Sarawio
mwahusang rahn kid wasa teikan;
ei kin mihmi ni wenihmwewen tehnpas en ei Koht
mwahusang kousoan nan imwen aramas suwed
akan.

¹¹ KAUN-O iei ih me silepatail oh atail nanmwarki lingan,

me kin kupwuramwahwihkin kitail kalahngan oh wahu.

E sohte kin ketin soikala mehkot mwahu
sang irail me kin kapwaiada me pwung.

¹² Maing KAUN, Wasa Lapalap, meid pai irail kan me kin
likih komwi!

85

Kapakap en Kamwahupen Wehi Pokon 9

¹ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahnganongehr sapwellimomwi wehiet;

komwi me ketin pwurehng kakepwehpwehla Israel.

² Komw ketin mahkikihongehr dipen sapwellimomwi aramas akan

oh ketin mahkohng arail sapwung kan koaros.

³ Komw ketin katokehdi sapwellimomwi kupwur toutou
oh ketin wekidewisang irail sapwellimomwi engieng.

⁴ Maing Koht at sounkomour, komw ketin kasapahlkitodohng rehmwi,

oh ketin katokehdi sapwellimomwi kupwur toutou
ong kiht!

⁵ Ia duwe, komw pahn ketin engieng paht kohkohlahte?
Omwi engiengen sohte pahn tokedi?

⁶ Komw ketin pwurehng kakehlaikitada,
eri kiht, sapwellimomwi aramas akan, pahn
kapikapinga komwi.

⁷ Maing KAUN, komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi limpoak poatopaat,
oh ketikihong kiht sapwellimomwi sawas en komour.

- ⁸ I kin patohwan rongorong dahme KAUN-O Koht kin ketin mamahsanih;
 e ketin inoukihong kitail popohl, ong pein sapwellime aramas akan,
 ma kitail sohte pahn pwurehng atail wiewiahn pweipwei kan.
- ⁹ Mehlel, e pahn kamourala me kin wauneki kan,
 oh sapwellime lingan en komour pahn ketiket nan sapwatail.
- ¹⁰ Limpoak oh loalopwoat ahpw pahn wiakihteieu kohdo;
 pwung oh popohl ahpw pahn tuhpene.
- ¹¹ Atail loalopwoat ahpw pahn wosada sang nan sampah,
 oh pwungen Koht ahpw pahn iroidihdo sang nalleng.
- ¹² KAUN-O pahn ketin kakepwepwehkitaila,
 oh wahnsapwatail kan pahn kaparaparala.
- ¹³ Pwung ahpw pahn kin tieng mwohn KAUN-O
 pwe en kaunopada sapwellime ahl.

86

Kapakap en Peki Sawas ^r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ie oh sapeng ie,
 pwe I me luwet oh sohte sawasepei.
- ² Komw ketin doareiehla sang mehla, pwe I kin loalopwoat
 ong komwi;
 komw ketin doareiehla, pwe ngehi sapwellimomwi
 ladu men oh I kin likih komwi.
- ³ Komwi me ei Koht, eri komw ketin kupwurkalahngan
 ong ie;

^r 86:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit kapakap.

- I kin wie kapakapohng komwi sang nimenseng lel nipwong.
- ⁴ Maing ei Kaun, komw ketin kansenamwahwihala sapwellimomwi ladu menet, pwehki ei kin patohwandahng komwi ei kapakap akan.
- ⁵ Komwi me kupwur mwahu oh diren mahk ong kiht, diren limpoak poatopaat ong koaros me kin patohwan kapakapohng komwi.
- ⁶ Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap; komw ketin karonge ei likwer en pek sawas.
- ⁷ I patohwan likweriong komwi ni ahnsou apwal, pwehki omwi kin ketin sapeng ei kapakap akan.
- ⁸ Maing ei Kaun, sohte emen koht mie duwehte komwi, sohte emen me wiadahr dahme komw ketin wiadahr.
- ⁹ Wehi kan koaros me komw ketin wiahda pahn patohdo oh poaridi mwohn silangomwi; re pahn kapikapinga sapwellimomwi roson lapalap.
- ¹⁰ Komwi me manaman oh kin ketin wiahda soahng kapwuriamwei kan; komwihte me Koht.
- ¹¹ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie audepen kupwuromwien, I ahpw pahn kin loalopwoat peikiong komwi; komw ketin padahkihong ie pwe I en kin papah komwi ni kapehdi unsek.
- ¹² Maing ei Kaun oh ei Koht, I pahn patohwan kapinga komwi sang nan kapehdiet; I pahn kin kalohki sapwellimomwi roson lapalap kohkohlahte.

- ¹³ Ia uwen lapalap en sapwellimomwi limpoak poatopoa
ong ie!
Komwi me ketin kapitiehla sang nan sousou.
- ¹⁴ Maing Koht, aramas aklapalap suwed kei uhwong ie;
pwihn en aramas suwed ehu songosong en ke-
meiehla—
aramas me sohte kin waunekin komwi.
- ¹⁵ Ahpw komwi, Maing ei Kaun, komwi me kalahngan oh
komwi Koht limpoak emen,
komw kin kanengamah, kadek oh loalopwoat ahnsou
koaros.
- ¹⁶ Komw ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalahngan ong
ie;
komw ketin kakehleiehda oh komouriehla,
pwehki ei kin papah komwi duwehte ei nohno eh kin
papah komwi.
- ¹⁷ Maing KAUN, komw ketin kasalehiong ie kilel en omwi
kupwur mwahu;
irail kan me kin kailongkin ie pahn namenekla
ni ar pahn kilang duwen omwi ketin kansenamwah-
wihiehla oh ketin seweseiehda.

87

Kapingpen Serusalem ^s

- ¹ KAUN-O ketin kauwada sapwellime kahnimw pohn dohl
sarawio; ^t
² e kin ketin loalloale kahnimw Serusalem
laudsang wasa teikan nan Israel.
- ³ Rong mahs, kowe, kahnimw en Koht,
irair kapwuriamwei kan me e pahn mahsanih duwen
kowe:

^s 87:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul
pwoat. ^t 87:1: DOHL SARAWI: Tehk 2.6.

⁴ “Ni ei pahn pahngada wehi kan me kin peikiong ie
 I pahn iangahkihong Isip oh Pabilonia.
 I pahn pil mahsanih tohn Pilisdia, Dair oh Idiopia,
 pwe irail pil kisehn Serusalem.”

⁵ A duwen Saion aramas koaros pahn ketihtihki
 me wehi koaros tepisang reh
 oh pein Wasa Lapalap pahn ketin kakehlahda Saion.

⁶ KAUN-O pahn ketin ntingihedi nan doaropwe eden
 aramas koaros
 oh ketin wiahkihla irail koaros pwilidak en
 Serusalem.

⁷ Re kahlek oh kokoulki,
 “Atail paiauwahu kan koaros kin tepisang Saion.”

88

Likwerin Peki Sawas u

¹ Maing KAUN ei Koht, ei sounkomour, I kin likilikwer sang
 nimenseng lel nipwong,
 oh nipwong I kin patohdo mwohmwi.

² Komw ketin karonge ei kapakap;
 komw ketin karonge ei likwer en pek sawas!

³ Apwal ngeder lelohngieier
 I kereniongehr mehla.

⁴ I rasehngehr aramas teikan koaros me nektehn mehla;
 ei kehl koaros sohrasangieier.

⁵ I lekdeklahr rehn me melahr akan;
 I rasehngehr me kamakamalahr akan me wonohnehr
 nan arail sousou,
 irail kan me komw ketin melielahr douluhl,
 me solahr kak ale sawasaparail sang rehmwi.

^u 88:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul pwoat. melkahka pwoat sang Eman mehn Esra.

- ⁶ Komw ketin sikeniedilahng nan kepini ei sousou,
nan pwoahr ehu me loal oh rotorot douluhl.
- ⁷ Omwi engieng pahi me inenen toutou,
oh I milahr pahn iloak en engieng wet.
- ⁸ Komwi me ketin kadohwan sang ie kompoakepahi kan;
komw ketin wiahkiniehla mehkot saut mwohn
masarail kan.
I seldier oh solahr kak pitla;
⁹ pwoaren mesei kat luwetkilahr ei lokolok.
Maing KAUN, I patohwan likilikweriong komwi rahn
koaros
oh kin kapahda pehi kat nan ei kapakap.
- ¹⁰ Ia duwe, komw kin ketin wiahda manaman ong me
melahr akan?
Re kak mourda oh kapikapinga komwi?
- ¹¹ Mie me kin koasoia sapwellimomwi limpoak poatopoaat
nan sousou
de sapwellimomwi loalopwoat nan wasahn kam-
womwomwala kan?
- ¹² Ia duwe, sapwellimomwi manaman akan kin sansal nan
wasa rotoroto
de sapwellimomwi kalahngan nan sapwen me
manokonoklahr akan?
- ¹³ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi pwe komwi
en ketin sewese ie;
nimenseng koaros I kin patohwan kapakapohng
komwi.
- ¹⁴ Maing KAUN, dahme komw ketin soingkiniehla?
Dahme komw ketin sohpeikihwei sang ie?
- ¹⁵ Sang ni ei tikitik, I kin alehdi lokolok laud oh kin
kerenieng mehkihla;

- I patohwan weikengkilahr toutou en sapwellimomwi kalokolok kan.
- ¹⁶ Sapwellimomwi engieng mwuledek kauweielahr; sapwellimomwi kalokolok kan nektehn kemeiehla.
- ¹⁷ Erein rahn ehu pwon re kin kapikapil ie rasehng ahden lapake; re kin kapiliepene sang wasa koaros.
- ¹⁸ Komw pil ketin kadohwanewei sang ie kompoakepahi mehlel kan, eri rotorotte me kin ieiang ie.

89

Melkahka ni Ahnsou Apwal en Wehi ^v

- ¹ Maing KAUN, I pahn kin koulki sapwellimomwi limpoak poatopoot; I pahn kalohki sapwellimomwi loalopwoat kohkohlahte.
- ² I patohwan ese me sapwellimomwi limpoak pahn kin poatopootete, oh sapwellimomwi loalopwoat kin duweduwehte sohthe wekila, rasehng pahnlahng.
- ³ Komw ketin mahsanih, "I wiadahr inou ehu ong emen me I piladahr; I inoukihong ei ladu Depit,
- ⁴ 'Emen sang kadaudokomw kan pahn kin nanmwarki ahnsou koaros; I pahn kin kolokol teng omw wehi kohkohlahte.' "
- ⁵ Maing KAUN, tohn nanleng kan kin koulkihong komwi soahng kapwuriamwei kan me komw kin ketin wiahda;

^v 89:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Edan mehn Esra eh koul. 89:: 1 Nan. 4.31. 89:4: 2 Sam. 7.12-16; 1 Kron. 17.11-14; Mel. 132.11; Wie. 2.30.

- re kin koul kapikapinga sapwellimomwi loalopwoat.
- ⁶ Maing KAUN, sohte emen nanleng me rasehng komwi;
sohte tohn nanleng men me pahrekiong komwi.
- ⁷ Irail me sarawi kan kin masak komwi;
irail koaros kin lemmwikin komwi.
- ⁸ Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, sohte me kin ahneki
manaman lapalap duwehte komwi;
Maing KAUN, komwi me ketin loalopwoat ni
mehkoaros.
- ⁹ Komw kin ketin kakaun manaman laud en madau kan;
komw kin ketin kameleileidi iloak laud kan.
- ¹⁰ Komw ketin kalowehdi Rahap, ^W mahn kamasepwehko,
oh ketin kemehla;
komw ketin powehkihdi sapwellimomwi roson la-
palap sapwellimomwi imwintihti kan.
- ¹¹ Sampah, iei sapwellimomwi, nanleng pil duwehte;
komw me ketin wiahda sampah oh audepe kan
koaros.
- ¹² Komw me ketin kapikada paliepeng oh palieir;
Nahna Tapor oh Nahna Ermon kin pereperen kok-
ouliiong komwi.
- ¹³ Ia uwen laud en sapwellimomwi manaman!
Ia uwen lapalap en sapwellimomwi roson!
- ¹⁴ Sapwellimomwi wehi poahsoankihda pwungen
kosonned oh pwuhng pahrek;
limpoak oh loalopwoat kin sansal ni mehkoaros me
komw kin ketin wia.
- ¹⁵ Meid pai aramas akan me kin kokoul kaudokiong
komwi,
me kin momour nan marain en sapwellimomwi
kadek.

^W 89:10: RAHAP: Mahn kamasepwehk en kawao men me wia kilel en pingiping oh suwed.

- 16 Pwehki komwi re kin pereperen sang nimenseng lel nipwong,
oh kapikapinga sapwellimomwi kalahngan lapalap.
- 17 Komw ketikihong kiht manaman laud en powehdi pak ngeder;
sapwellimomwi limpoak me kin kahrehiong kiht en powehdi.
- 18 Maing KAUN, komwi me kin ketin pilohng kiht silepat;
komwi, me Koht Sarawien Israel, komwi me ketikihong kiht at nanmwarki.

Sapwellimen Koht Inou ong Depit

- 19 Nan peudiah! ehu mahsie komw ketin mahsanihong sapwellimomwi ladu loalopwoat ko,
“I sewesedahr sounpei ndand emen;
I piladahr mehmen sang nanpwungen aramas akan oh ketikihong mwoale.
- 20 I kasapwiladahr ei ladu Depit pwehn nanmwarkihla ni ei keiehki leh sarawi.
- 21 Ei roson pahn kin ieiang ih ahnsou koaros,
oh ei manaman pahn pil kakehlahda.
- 22 Sapwellime imwintihti kan sohte pahn kin pweida ni ar pahn kin pelianda;
oh aramas suwed kan sohte pahn kalowehdi.
- 23 I pahn tiakpeseng oh kauwehla sapwellime imwintihti kan,
oh kemehla koaros me kin kailongki.
- 24 I pahn kin loalloale ahnsou koaros oh loalopwoatohng;
I pahn kin koasoanehdi pwe en kin powehdi sapwellime imwintihti kan ahnsou koaros.
- 25 I pahn kalaudehla sapwellime wehi sang Mediderenien lel ni Pillap Iupreitis.
- 26 E pahn kin mahsanihong ie,

‘Komwi me semei oh ei Koht;
komwi me silepei oh sounkomourpei.’

- 27 I pahn wiahkihla ih nei mesenih,
me pahn lapalap sang nanmwarki kan.
- 28 I pahn kin dadaur ei inou ong ih ahnsou koaros,
oh inou wet pahn kin poatopoaat kohkohlahte.
- 29 Kadaudoke men pahn kin nanmwarki ahnsou koaros;
sapwellime wehi pahn poatopoaat duwehte pahn-
lahng.
- 30 “Ahpw ma kadaudoke kan pahn kauwehla ei kosonned
akan
oh sohte weweidki ei koasoandi kan,
31 ma re pahn mwamwahliki ei kaweid kan
oh sohte kapwaiada ei kosonned akan,
32 eri I pahn kaloke irail pwehki diparail kan;
I pahn kemehkin irail ar sapwung kan.
33 Ahpw I sohte pahn katokehdi ei limpoak ong Depit
oh I sohte pahn kasapwungehla ei inou ong ih.
34 I sohte pahn kauwehla ei inou ong ih,
de kapweiekidi ehute inou me I wiahiong.
- 35 “I inoukihda ni mwarei sarawi pahn pak teieu:
I sohte pahn wiahda likamw ong Depit.
36 Kadaudoke kan pahn kin poatopoaat ahnsou koaros,
oh I pahn kin sinsile sapwellime wehi erein ketipin
eh pahn kin dakedaker wasa.
37 E pahn poatopoaat rasehng maram,
me wia mehn kadehdepen eh loalopwoato pahn-
lahng.”

Kedepwidepw en Lohdien Nanmwarki

- 38 Ahpw komw ketin engiengda pahn sapwellimomwi
nanmwarki me pilipilda;
komw ketin kesehla oh soikeweisang rehmwi.
- 39 Komw ketin katokedier sapwellimomwi inou ong sap-
wellimomwi ladu
oh ketin kesehdiong nanpwel sapwellime nihn.
- 40 Komw ketin karengkehdi kelen sapwellime kahnimw
oh ketin kauwehla sapwellime wasahn mahwen kan.
- 41 Koaros me kin keid wasao kin pirapahsang sapwellime
dipwisou kan;
mehn mpe kan koaros kin kouruhrki.
- 42 Komw ketikihong sapwellime imwintihti kan manaman
en powehdi;
komw ketin kahrehiong irail koaros re en kin
pereperen.
- 43 Komw ketin wiahiong pwe sapwellime tehtehn mah-
wen kan en sohla katepe
oh ketin mweidala pwe en lohdi nan mahwen.
- 44 Komw ketikihsang sapwellime sokon en nanmwarki
oh ketin sikendiong mwoahle nanpwel.
- 45 Komw ketin wiahkihla ih ohl laud emen mwohn eh
ahnsou
oh ketin kadirehkihla paisuwed mehlel.

Kapakap en Peki Kamaiau

- 46 Maing KAUN, komw pahn karirih komwihla
kohkohlahte?
Ia erein sapwellimomwi engieng eh pahn lullul
rasehng kisiniei?
- 47 Komw ketin tamanda ia uwen mwotomwot en ei mour;
tamatanan me komwi me ketin wiahda kiht aramas
me pahn mehla!
- 48 Ihs me kak momourte oh sohte mehla?
Ia duwen aramas emen eh pahn iredihsang pein ih
eh sousou?

- 49 Maing at Kaun, ia kasalepen sapwellimomwi limpoak en mahso?
Ia sapwellimomwi inou ko me komw ketin wiahiong Depit?
- 50 Komw dehr meliehla duwen aramas akan ar kin lahlahwe ie, sapwellimomwi ladu menet, duwen ei kanengamahiong en me rotorot kan ar lahlahwe ie.
- 51 Maing KAUN, sapwellimomwi imwintihti kan kin lahlahwe sapwellimomwi nanmwarki pilipilda!
Re kin lahlahwe wasa koaros me e kin ketila ie.
- 52 Kapinga KAUN-O kohkohlahte!

Amen! Amen!
Pwuhk Kapahiou

90

(Melkahka 90—106)

Duwen Koht oh Aramas X

- 1 Maing ei Kaun, komwi me dewat ahnsou koaros.
- 2 Mwohn nahna kan ar wiawihda,
mwohn omwi ketin kapikada sampah,
komwi Koht poatopaat emen,
oh pahn wia Koht kohkohlahte.
- 3 Komw ketin kilelehiong aramas akan pwe re en pwurehng wiepwelli;
komw ketin kapwureirailahng nan pwehl.
- 4 Pwe mwohn silangmwi pahr 1000 rasehng rahn teieu,
duwehte aio, me samwalahr,
rasehng ahnsou mwotomwot kis nipwong.

X 90:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Moses, ohlen Kohto, eh kapapak.
90:4: 2 Pit. 3.8.

- ⁵ Komw kin ketin koakoait sang nin sampah, rasehng
lapake ieu;
oh se rasehng ouraman ehu.
Se rasehng reh me wosada nimenseng,
⁶ kekeirda oh masalpeseng,
a nin soutik e kin mengila.
- ⁷ Omwi engieng me kin kamwomwkitala;
se kin masepwehngkihda omwi engieng mwuledek.
- ⁸ Komw kin ketin kasalehda mwohmwu dipat akan,
oh dipat rir kan wasa me pahn kak sansalohng
komwi.
- ⁹ At mour kin mwotomwotkihla omwi engieng;
at mour kin mwadang sohrala, rasehng
mwenginingin ehu.
- ¹⁰ Sounpar 70, ihte werein at mour—
a ma se kehlail, e pahn lel 80;
ahpw pahr pwukat kin kahrehiong kiht pwunodte oh
apwal;
mour kin mwadang imwisekla, oh se solahr mie.
- ¹¹ Ihs me pehmehr ia uwen mwuledek en omwi engieng?
Ihs me kak ese kamasepwehk en omwi engieng?
- ¹² Komw ketin padahkihong kiht duwen mwotomwot en
at mour,
pwe se en loalokongkihla.
- ¹³ Maing KAUN, ia erein omwi pahn wie engieng?
Komw ketin kupwurei kiht, sapwellimomwi ladu
pwukat!
- ¹⁴ Komw ketin kadirehkinkitala sapwellimomwi limpoak
poatopaat nimenseng koaros,

- pwe se en kin kokouliong komwi oh pereperen erein at mour.
- ¹⁵ A met komw ketin kansenamwahwihkitala nin duwen omwi ketin kansensuwedihkitech
erein ahnsou me se mihmi nan apwal ahnsou reirei.
- ¹⁶ Komw ketin mweidohng kiht, sapwellimomwi ladu pwukat, se en kilang wiepen nin limomwi manaman akan;
oh kadaudokat kan re en iang udiahl sapwellimomwi roson lingan.
- ¹⁷ Maing KAUN, at Koht, sapwellimomwi kupwuramwahu en ieiang kiht,
oh ketin mweidohng kiht se en pweida mwahu ni mehkoaros me se kin patohwan wia!

91

Koht, Iei Silepatail

- ¹ Mehmen me kin diar eh wasahn ruk rehn KAUN-O,
mehmen me kin mihmi pahn silepen Wasa Lapalapo,
- ² iei ih me kak patohwanohng Koht,
“Komwi me soundoarepei oh silepei.
Komwi me ei Koht; me I kin likih.”
- ³ E pahn ketin doareiukasang me keper rir koaros,
oh sang soangen soumwahu koaros me kin kemehla aramas.
- ⁴ E pahn ketin koaduhpwalkinuhkedi lime kan;
ke sohte pahn perki mehkot pahn epwelpen nin lime;
sapwellime loalopwoat pahn sinsileiuk oh doareiukala.
- ⁵ Ke sohla pahn masak mehkot me keper nipwong,
de mahwen karuaru ong uhk ni rahn,
⁶ de soumwahu lusulus kan me kin wawaiseli nan rotorot,
de soangen suwed teikan me kin kemehla aramas nin rahn.

- ⁷ Aramas kid kak pwupwudi mehla limwahmw,
de aramas nen pil pahn kak kapiluhkpene,
ahpw sohte me pahn kauweiukala.
- ⁸ Ke pahn pein kilangki mesomwen, oh kadehde
duwen me suwed akan ar pahn ale kalokolok.
- ⁹ Pwehki omw wiahkihla KAUN-O doarepomw,
oh wiahkihla Wasa Lapalahpie silepomw,
- ¹⁰ iei me sohte me suwed kot pahn lelohng uhk,
sohte kalokolok ehu pahn kerendohng imwomw.
- ¹¹ Koht pahn ketin kesilehkinuhk sapwellime tohnleng
kan,
pwe re en apwahpwalihuiuk wasa koaros me ke pahn
kohla ie.
- ¹² Re pahn kolkinuhkada pehrail kan,
pwe ke dehr dipekelekel nin takai kan.
- ¹³ Ke pahn sok pohn laion oh sineik kan,
pohn laion kommwad oh sineik me pwoisin kan.
- ¹⁴ Koht ketin mahsanih, “I pahn komourala irail kan me
kin poakohng ie
oh I pahn sinsile irail kan me ese me ngehi iei KAUN-
O.
- ¹⁵ Ni ar pahn likwerih ie, I pahn sapeng irail;
ni ar pahn lelohng nan apwal, I pahn ieiang irail.
I pahn kapitirailla oh kawauwihirailla.
- ¹⁶ I pahn katingihkin irail mour werei;
oh I pahn komourirailla.”

92

Koulen Kaping Y

91:11: Mad. 4.6; Luk 4.10. 91:12: Mad. 4.6; Luk 4.11. 91:13: Luk
10.19. Y 92:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahka pwoat; koulen rahnen
Sapad.

- ¹ Maing KAUN, ia uwen mwahu en ei kin patohwan wia ei
kapingkalahngan ong komwi,
ei kin koul oh patohwan kawauwih komwi, Koht
Wasa Lapalahpie,
- ² ei kin lohkiseli nimenseng koaros sapwellimomwi
limpoak poatopaat,
oh nipwong sapwellimomwi loalopwoat,
- ³ iangahki ngilen selin nei keseng kan
oh ngilen arp.
- ⁴ Maing KAUN, wiepen nin limomwi manaman akan kin
kansenamwahwihiehla;
pwehki sapwellimomwi wiewia kan, I patohwan
koulki ei peren.
- ⁵ Maing KAUN, ia uwen lapalap en wiepen nin limomwi
kan!
Ia uwen loal en audepen kupwuromwien!
- ⁶ Met iei mehkot me aramas pweipwei men sohte kak ese;
aramas loalopwon sohte kak wehwehki:
- ⁷ aramas suwed kak keirda duwehte dihpw,
irail me kin wia me suwed kak paiamwahula;
ahpw re pahn kamwomwomwala douluhl,
- ⁸ pwehki komwi, Maing KAUN, me kaun lapalahpie
kohkohlahte.
- ⁹ Se patohwan ese me sapwellimomwi imwintihti kan
pahn mehla,
oh aramas suwed kan koaros pahn lohdi.
- ¹⁰ Komw ketin kakehleiehda duwehte koupwul lawalo
men;
komw ketin kupwuramwahwihkinie peren
mwuledek.
- ¹¹ I patohwanehr en ei imwintihti kan ar lohdi

oh rongehr en me suwed akan ar weriwer.

- ¹² Me pwung kan pahn pweida mwahu duwehte nih kan;
re pahn keirda duwehte sidar en Lepanon kan.
- ¹³ Re rasehng tuhke kan me poadidi nan tehnpas en
KAUN-O,
me kin pweida mwahu nan Tehnpas en atail Koht,
¹⁴ me kin wah mwahu ni ar mahlahr
oh kin mwomwen pwulopwulte oh kehlail ahnsou
koaros.
- ¹⁵ Met kin kasalehda me KAUN-O me pwung,
oh sohte kisin sapwung kis rehn silepeio.

93

Koht Nanmwarki

- ¹ KAUN-O, iei nanmwarki.
E kin ketin kapwatkihda roson oh lingan.
Sampah tengedi nan dewe
oh sohte kak mwekid.
- ² Maing KAUN, mwoalomwi me tengeteng sang mahs
kohdo lel met,
oh komw ketiketier mwohn tepin kawa.
- ³ Maing KAUN, kepin madau kan kin ngiringirisek;
re kin ngiringirsengki ngihl laud.
- ⁴ KAUN-O me ketin kaunda nanleng,
sapwellime manaman laud sang ngiringirisek en nan
madau,
pil kehlailasang iloak en madau kan.
- ⁵ Maing KAUN, sapwellimomwi kosonned akan me
poatopoot,
oh Tehnpasomwio me inenen sarawi,
met oh pil kohkohlahte.

94

Koht Sounkopwung en Aramas Koaros

- ¹ Maing KAUN, komwi Koht men me kin ketin kaloke aramas;
komw ketin kasalehda sapwellimomwi engieng!
- ² Komwi me sounkopwung en aramas koaros;
komw ketida oh ketikihong me aklapalap akan dahme konehng irail!
- ³ Ia erein aramas suwed kan ar pahn nsensenamwahu?
Maing KAUN, ia erein?
- ⁴ Ia erein me dipan kan ar pahn akalapalap
oh akahksuweiki ar tiahk suwed kan?
- ⁵ Maing KAUN, re kin kauwehla sapwellimomwi aramas akan;
re kin katoutouwihala irail kan me kisehn sapwellimomwi.
- ⁶ Re kin kemehla liohdi kan oh me sepwoupwou kan,
oh kin kihsang mour en mehn liki kan me kin kousoan nan at wehi.
- ⁷ Re kin kahski dene, “KAUN-O sohte kin mahsanih kiht;
Koht en Israel sohte kin ketin tehk wasa.”
- ⁸ Kumwail nei aramas akan, ia duwe, kumwail meid loalopwon oh pweipwei?
Iahd kumwail pahn loalokongla?
- ⁹ Koht me ketikihong kitail salengatail kan—e ahpw sohte kak ketin karonge wasa?
Ih me ketikihong kitail masatail kan—e ahpw sohte kak mahsanih wasa?
- ¹⁰ Ih me kin ketin angiangih wehi kan—eri dah, e sohte pahn ketin kaloke irail?
Ih me kin wia sounpadahk en aramas koaros—eri dah, e sohte ketin kupwurokong?

- 11 KAUN-O ketin mwahngih dahme aramas akan kin medemedewe;
 e kin mwahngih duwen mwahl en audepen nan kapehdirail kan.
- 12 Maing KAUN, ia uwen peren en aramas me komw kin ketin kaweid,
 me komw kin ketin padahkihong sapwellimomwi kosonned!
- 13 Komw kin ketin kommoalehdi sang nan eh apwal lao pwoahr loal kin weiweida mehn lidipiedi aramas suwed.
- 14 KAUN-O sohte pahn ketin kesehla sapwellime kan;
 e sohte pahn ketin kesehla irail kan me kisehn sapwellime.
- 15 Pwuhng pahn pwurehng dierekda nan mwoalen kopwung kan,
 oh aramas pwung koaros pahn utung.
- 16 Ihs me uhda oh uhpalikin ie rehn aramas suwed kan?
 Ihs me iang ie uhwong irail kan me kin wiahda me suwed?
- 17 Ma KAUN-O sohte ketin seweseiehda,
 I uhdahn mwadangdilangehr rehn me melahr akan.
- 18 I patohwan, "I pwupwudier";
 ahpw Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak poatopaat me koliehda.
- 19 Ni ahnsou me I kin pwunodada oh pahtoula,
 komw kin ketin kansenamwahwihiehla oh kapere-niehda.
- 20 Komw sohte kin ketin kupwurki sounkopwung mwersuwed kan,
 me kin kamanahla kosonned sapahrek,

- ²¹ me kin wiahda koasoandi me uhwong aramas
mwahu
oh kin pangalahng mehla aramas akan me sohte
diparail.
- ²² Ahpw KAUN-O kin ketin doare ie;
ei Koht kin ketin sinsile ie.
- ²³ E pahn ketin kalokehkin irail ar loallap suwed
oh ketin kamwomwiraila pwehki diparail kan;
KAUN-O atail Koht pahn ketin kamwomwiraila.

95

Melkahkahn Kaping

- ¹ Kumwail patohdo, kitail kapinga KAUN-O!
Kitail ngisingiski atail peren ong Koht me kin ketin
sinsilei kitail!
- ² Kitail patohwanlahng atail kapingkalahngan mwohn
silangi
oh pereperen kokoulki koulén kaping.
- ³ Pwe KAUN-O, iei Koht manaman emen,
nanmwarki manaman emen me kin ketiket pohnan-
gin koht akan koaros.
- ⁴ E kin ketin kakaun sampah pokon,
sang pahn kepin sampah lellahng pohn kumwen
nahna kan.
- ⁵ E kin ketin kaunda madau me e ketin wiahda,
iangahki sahpw koaros me pein ih ketin kapikada.
- ⁶ Kumwail patohdo, kitail poaridi oh pwongih Koht;
kitail kelehpwikihdi mwohn KAUN-O, me ketin
wieikitailda!
- ⁷ Pwe ih me atail Koht;
kitail sapwellime aramas me e kin ketin apwahp-
walih,

sapwellime pelin sihpw me e kin ketin katungoale.

Kumwail rong dahme e mahsanih rahnwet:

⁸ “Kumwail dehr keptakaila, duwehte amwail pahpa
kahlap ako nan Meripa,

duwen irail rahno nan Massa en sapwtehno.

⁹ Mehnda ma re kilangehr ei doadoahk manaman akan
rehrail,

a re kasongosongieier wasao.

¹⁰ Erein pahr pahisek I wie nsensuwed pahn aramas
pwuko.

I ahpw nda, ‘Ia uwen arail soaloalopwoat!

Re kahng kapwaiada ei kosonned akan.’

¹¹ I ahpw lingeringerkihda oh inoukihda ni kehlaile,
‘Kumwail sohte mwahn pahn pedolong nan sahpwo
wasa me I men kommoaleikumwaildiong ie.’”

96

Koht Nanmwarki Lapalahpie

(1 Kronikel 16.23-33)

¹ Kumwail koulkihong KAUN-O apwoat koul kapwen!

Kumwail, tohn sampah pokon, kumwail kouliong
KAUN-O!

² Kumwail kouliong KAUN-O, oh kapinga mware!

Kumwail lohkiseli rongamwahun sapwellime ko-
mour rahn koaros.

³ Kumwail kalohki duwen sapwellime lingan ong tohn
wehi kan,

oh wiepen nin lime manaman akan en lohkohng
aramas koaros.

95:7: Ipru 3.7-11. 95:7: Ipru 3.15; 4.7. 95:8: Eks. 17.1-7; Nempe
20.2-13. 95:11: Nempe 14.20-23; Deud. 1.34-36; Ipru 4.3, 5; b Deud. 12.9-10.

- ⁴ KAUN-O me lapalap oh konehng ale kaping lapalahpie;
kitail uhdahn pahn lemmwiki laudsang koht teikan
koaros.
- ⁵ Koht en wehi teikan koaros, iei irail me dikedik en eni,
a KAUN-O, iei ih me ketin kapikada nanleng kan.
- ⁶ Lingan oh roson kin kapilpene;
manaman oh lingan kin kadirehla Tehnpese.
- ⁷ Tohn sampah koaros, kumwail kapinga KAUN-O;
kumwail kapinga sapwellime lingan oh manaman.
- ⁸ Kumwail kapinga lingan en mwaren KAUN-O;
kumwail patohwando amwail meirong oh patohlong
nan Tehnpese Sarawio.
- ⁹ Kumwail poaridi mwohn Me Sarawio, ni eh pahn ketido;
tohn sampah koaros en rerrer mwohn silangi!
- ¹⁰ Kumwail lohkihong wehi koaros: “KAUN-O, iei nan-
mwarki men!
Sampah kin tengediong nan dewe, oh sohte kak
mwekid;
KAUN-O pahn ketin kadeingkihda aramas koaros
pwung.”
- ¹¹ Sampah oh lahng, kumwail en perenda!
Madau kan, oh audepahr koaros, kumwail ngirisek;
- ¹² sahpw koaros, oh pil audepahr kan, kumwail en
perenda!
- Tuhke kan en nansapw pil pahn ngisingiski ar peren
- ¹³ ni ahnsou me KAUN-O pahn ketidohn kaunda
sampah.
- E pahn ketin kaunda tohn sampah
ni mehlel oh pwuhng pahrek.

97

Koht Kaun Lapalahpie

- ¹ KAUN-O me nanmwarki! Sampah, ke en nsenamwahu!
Perenda, kumwail deke kan en nan madau!
- ² Depwek oh rotorot mosul kin kapilpene ih;
e kin ketin kaunda ni pwuhng oh mehlel.
- ³ Kisiniei kin tieng mwowe
oh kamwakamwasika sapwellime imwintihti kan me
kapilpene.
- ⁴ Sapwellime lioal kin kamarainihada sampah;
sampah kin kilang oh kin rerrerki.
- ⁵ Dohl akan kin peipeseng rasehng kirihns mwohn silangin
KAUN-O,
mwohn silangin Kaunen sampah pokon.
- ⁶ Nanleng kan kin lohkiseli sapwellime pwuhng,
oh wehi koaros kin kilang sapwellime lingaling.
- ⁷ Irail koaros me kin pwongih dikedik en eni kan kin
namenekla;
oh koht akan koaros kin poaridi mwohn KAUN-O.
- ⁸ Maing KAUN, pwehki sapwellimomwi kopwung kan
tohn Saion kan kin nsenamwahula,
oh kahnimw en Suda kan kin perenda,
- ⁹ Maing KAUN, Wasa Lapalap, komwi me kin kaunda
sampah pokon;
komwi ketin lapalap sang koht akan koaros.
- ¹⁰ KAUN-O kin ketin loalloale irail kan me kin kailongki
me suwed;
e kin ketin sinsile mour en sapwellime aramas akan;
e kin ketin kapitiraila sang pahn manaman en ara-
mas suwed kan.
- ¹¹ Marain kin dakedaker pohn aramas pwung kan,
oh nsenamwahu pohn me mwahu kan.

¹² Kumwail koaros me pwung kan, kumwail
 nsenamwahula
 pwehki wiepen nin limen KAUN-O!
 Kumwail tamataman dahme Koht me sarawio ketin
 wiadahr,
 oh kapingkalahngankihong.

98

Koht me Kaunen Sampah ^Z

- ¹ Kumwail koulki apwoat koul kapwen ong KAUN-O;
 e ketin wiadahr soahng kapwuriamwei kei!
 Sang ni pein sapwellime manaman oh roson sarawi
 e ketin powehdier.
- ² KAUN-O ketin lohkidahr sapwellime powehdi;
 e ketin kasalehiong wehi kan sapwellime manaman
 en komour.
- ³ E ketin dadaurete sapwellime inou ong mehn Israel kan
 ni loalopwoat oh limpoak poatopaat ong irail.
 Aramas koaros wasa koaros udiahlehr manaman en powe-
 hdi en atail Koht.
- ⁴ Kumwail koaros tohn sampah, kumwail koulki koul
 peren ong KAUN-O;
 kumwail kapingahki amwail koul kan oh ngisingiski
 amwail peren!
- ⁵ Kumwail koul kapikapinga KAUN-O!
 Kumwail kesengki noumwail arp kan!
- ⁶ Kumwail peuk sowi oh koronida kan,
 oh ngisingiski amwail peren ong KAUN-O, atail nan-
 mwarki.
- ⁷ A kumwail, sehd oh audepe kan koaros, kumwail
 pwungidekda;

^Z 98:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahka pwoat.

sampah oh towe kan koaros, kumwail kokou!
⁸ Kumwail pillap akan, kumwail lopwolopw;
 kumwail dohl kan, kumwail iang koul pereperen
 mwohn KAUN-O,
⁹ pwehki e ketiket kodohng kaunda sampah.
 E pahn ketin kaunda tohn sampah
 ni mehlel oh pwuhng pahrek.

99

Koht Nanmwarki Lapalahpie

- ¹ KAUN-O iei nanmwarki,
 eri aramas akan kin rerrerki ar masak.
 E ket nan mwoale pohnangin kerup kan,
 sampah ahpw wie rerrerki.
- ² KAUN-O nan Saion me manaman;
 e ketin lapalap sang wehi koaruhsie.
- ³ Aramas koaros pahn kin kapinga lapalap oh lingan en
 mware.
 Ih me sarawihe!
- ⁴ Maing nanmwarki lapalap, komw kin ketin poakohng
 dahme pwung;
 komw ketin koasoanehdi mour en pwuhng nan we-
 hin Israel;
 komw ketikidohr pwuhng oh pahrek.
- ⁵ Kapinga KAUN-O atail Koht
 oh kaudok mwohn mwoale!
 Ih me Sarawihe!
- ⁶ Moses oh Aaron iei sapwellime samworo,
 oh Samuel iei ih emen me kin kapakapohng;
 irail kin likweriong KAUN-O, e ahpw kin ketin sapeng
 irail.
- ⁷ E ketin mahseniong irail sang nan uhren depweko;

re kapwaiadahr kosonned oh koasoandi kan me e
ketikihong irail.

⁸ Maing KAUN, at Koht, komw ketin sapengehr sap-
wellimomwi aramas akan;
komw ketin kasalehiong irail me komwi Koht emen
me kin kupwurmahk,
mehnda ma komw kin ketin kalokehkin irail diparail
kan.

⁹ Kapinga KAUN-O atail Koht
oh kaudok pohn sapwellime dohl sarawio! ^a
KAUN-O atail Koht me sarawihe.

100

Melkakhahn Kaping b

¹ Tohn sampah koaros, kumwail kokouliong KAUN-O!

² Kumwail pereperen kaudokiong KAUN-O
oh patohdo mwohn silangi ngisingiski amwail koul!

³ Dehr manokehla me KAUN-O, iei ih Koht.
Ih me ketin wieikitailda, oh ih me kin sapwelli-
mankin kitail;
kitail me sapwellime aramas, kitail me sapwellime
pelin sihpw.

⁴ Kumwail pedokihlong nan kelen Tehnpaso amwail
koulen kaping;
kumwail patohlong nan sapwellime mwoahl sarawi
ni kapingkalahngan.
Kumwail patohwanohng amwail kapingkalahngan
oh kapikapinga.

99:7: Eks. 33.9. ^a 99:9: DOHL SARAWI: Tehk 2.6. ^b 100:: TITLE NI
MAHSEN EN IPRU: Melkakhahn kapingkalahngan.

⁵ KAUN-O me kalahngan;
 sapwellime limpoak kin poatopoaete
 oh e kin ketin dadaurete sapwellime loalopwoat
 kohkohlahte.

101

Sapwellimen Nanmwarki Inou c

¹ I pahn patohwan koulki duwen kupwur loalopwoat oh
 pwung,
 Maing KAUN, I pahn patohwan koulkihong komwi.
² I pahn idawehn mour mwakelekel.
 Iahd me komwi pahn ketido rehi?

I pahn weweid nan mour mwakelekel nan imwei
³ oh sohte mweidohng me suwed en kin wiawi.
 I kin kailongki wiewiahn irail kan me kin sohpeisang Koht;
 I sohte pahn iang irail.

⁴ I sohte pahn duwehte aramas likamw akan
 oh I sohte pahn patehng aramas suwed kan.
⁵ I pahn kin katokehdi mehmen
 me kin mwengimwengininginki suwed en meteikan;
 I sohte pahn iang aramas emen
 me aklapalap oh pohnmwahso.

⁶ I pahn kin pwungki irail kan me kin loalopwoatohng
 Koht
 oh mweidohng re en kin iang ie mihmi ni imweio.
 Irail kan me uhdahn mehlel
 iei irail me pahn mweimweiong en kin papah ie.

⁷ Sohte aramas likamw pahn kin iang mihmi nan imweio;

100:5: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 106.1; 107.1; 118.1;
 136.1; Ser. 33.11. C 101.: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

sohte aramas liksansalamwahu men pahn kak uh
mwohi.

⁸ Rahn koaros I pahn kin kamwomwala
aramas suwed kan en nan sapwatailet;
I pahn kalipehla aramas suwed koaros
sang nan kahnimw en KAUN-O.

102

Kapakap en Aramas Pwulopwul men nan eh Apwal^d

¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapapak,
oh ketin karonge ei likwer en pek sawas!
² Ni ei mi nan apwal,
komw dehr ketin sohpeisang ie!
Komw ketin karonge ie,
oh ketin sapeng ei likwer ni ahnsou mwadang!
³ Ei mour sosohralahr rasehng ediniei;
paliwereiet mwasimwasik rasehng kisiniei.
⁴ I mengidier duwelahr dihpw me mengilahr;
solahr ei ineng en tungoale mehkot.
⁵ I patohwan weiweirek laud;
solahr mehkot ni paliwereiet ihte kiliette oh tih kat.
⁶ I rasehngehr menpihr lawalo men nan sapwtehn,
rasehng likoht emen nan mohn ihmw kan.
⁷ I kin wonohn wie pepehd;
I duwelahr menpihr men me kalakalapwuk pohn
pwelengen ihmw.
⁸ Ei imwintihti kan kin kepwkepweikengih ie sang ni-
menseng lel nipwong;
irail kan me kin lahlahwe ie kin keriahla aramas ni
edei.

^d 102:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Kapakap en aramas emen me tihwolahr
nan eh lokolok oh kamwusohng KAUN-O eh kaulim kan koaros.

- 9-10 Pwehki omwi engieng mwuledek,
pehs me wialahr ei tungoal kisin mwenge,
oh pilenmesei kat doaloalahr nimei pihl.
Komw ketin pwekiedahr oh ketin keseielahr.
- 11 Ei mour rasehngehr mwete en soutik;
I duwelahr dihpw me mengidier.
- 12 Ahpw komwi, Maing KAUN, komwi me nanmwarki
kohkohlahte;
dih koaros pahn kin tamataman komwi.
- 13 Komw pahn ketida oh ketin poakehla Saion;
e lelehr ahnsowo me komw pahn ketin kupwurehla;
eri ih ahnsou mwahwo met.
- 14 Sapwellimomwi ladu kan kin poakohng Saion,
mehnda ma e kamwomwomwlahr;
re uhdahn poakehla,
mehnda ma e rengkpesengehr.
- 15 Wehi kan pahn masak KAUN-O;
nanmwarki koaros en sampah pahn masak sap-
wellime manaman.
- 16 Ni ahnsou me KAUN-O pahn ketin onehda sapahl Saion,
e pahn ketin kasalehda sapwellime roson lapalap.
- 17 E pahn ketin karonge sapwellime aramas me lekdeklahr
akan
oh karonge ar kapakap.
- 18 Ntingihediong dih kan me pahn kohdo mwuhr dahme
Koht ketin wiadahr,
pwe aramas akan me saikinte ipwidi re en kapinga.
- 19 KAUN-O ketin mahsendihdo sang nan mwoale sarawi
wasa ile,
e ketin mahsendidohng sampah sang nanleng.
- 20 E ahpw ketin karongehda weirek en me sensel kan

oh ketin kasaledekala me koasoandier en kamakamala kan.

²¹ Eri, mware pahn uhdahn lohkseli nan Saion,
oh kapingpe pahn wiawi nan Serusalem

²² ni ahnsou me wehi kan oh nanmwarki kan pahn pokopene

oh wia kaudok ong KAUN-O.

²³ KAUN-O ketin kaluweteiehla ni ahnsou me I wie pwulopwulte;

e ketin kamwotehla ei mour.

²⁴ Maing ei Koht, komw dehr ketikihsang ei mour met mwohn ei pahn likeilapala.

Maing KAUN, komwi kin ketin ieias kokkohahte.

²⁵ Komw ketin kapikada sampah mahsie,
oh pein nin limomwi kan me ketin wiahda nanleng.

²⁶ Soahng pwukat pahn sohrala, a komwi pahn duweduwehte;

re pahn meringla duwehte likou.

Komw pahn ketin keseirailla rasehng likou,

oh re pahn sohrala.

²⁷ Ahpw komwi pahn ketin duweduwehte,
oh sapwellimomwi ieias sohte pahn imwisekla.

²⁸ At tungoal seri kan pahn mour meleilei
oh kadaudokarail kan pahn mour tengeteng,

pahn epwelpen nin limomwi kan.

103

Sapwellimen Koht Limpoak e

¹ Ngeni, kapinga KAUN-O!

Ngeniet oh pil paliwereiet, kapinga mware sarawi!

- ² Ngeni, kapinga KAUN-O,
oh dehr manokehla sapwellime kalahngan lapalap.
- ³ E kin ketin mahkikihong ie dipei kan koaros,
oh kin ketin kamwahwihala ei soumwahu kan
koaros.
- ⁴ E kin ketin doareiesang nan sousou
oh kin ketin kupworamwahwihkin ie limpoak oh
kalahngan.
- ⁵ E kin ketin kadirehkiniehla paiamwahu tohto,
pwe I en kin wie pwulopwulte oh kekehlail duwehte
ikel men.
- ⁶ KAUN-O, ie sounkopwung men me kin sewese irail kan
me toutoulahr,
oh ketikihongirail arail pwuhng.
- ⁷ E ketin kasalehiong Moses sapwellime koasoandi kan
oh mweidohng mehn Israel ko re en kilang manaman
en nin lime ko.
- ⁸ KAUN-O me kalahngan oh limpoak,
me kupwur kanengamah oh diren limpoak
poatopaat.
- ⁹ E sohte kin kapwung aramas ahnsou koaros;
e sohte kin engieng kohkohlahte.
- ¹⁰ E sohte kin ketin kalokei kitail nin duwen me konehng
kitail;
e sohte kin dupukohng kitail duwen dipatail kan oh
atail sapwung kan.
- ¹¹ A duwen ileilehn lahng sang sampah,
ih duwen sapwellime limpoak lapalap ong me kin
wauneki.
- ¹² Duwen mesenleng oh kepinleng ara dohpeseng,
ih duwen eh kin ketin kadohwaneweisang kitail di-
patail kan.

- 13 Duwen sahm emen eh kin kadekohng nah seri kan,
ih duwen KAUN-O eh kin ketin kupwurkalahngan
ong irail kan me kin wauneki.
- 14 Pwe e mwahngih dahme kitail wiawihkihda;
e pil ketin tamataman me kitail uhdahn pwehl.
- 15 Atail mour kin rasehng reh kan.
Kitail kin kekeirda oh masalpeseng duwehte wahn rohs en
nanwel
16 me kisinieng kin ipirete, a e sohla mie—
oh sohte me kak pwurehng kilang.
- 17 A limpoak en KAUN-O ong irail me kin wauneki kin
duweduwehte kohkohlahte,
oh sapwellime kupwuramwahu kin poatopaatete
erein dih koaros
- 18 rehn irail kan me kin dadaurete sapwellime inou
oh kin kapwaiada mehleh sapwellime kosonned akan.
- 19 KAUN-O ketin koasoanehdi mwoale nanleng;
ih me nanmwarkien mehkoaros.
- 20 Kumwail kapinga KAUN-O, kumwail tohnlang kehlaileh oh
manaman akan,
me kin peikiong sapwellime kosonned akan,
oh kin rongorong sapwellime mahsen kan!
- 21 Kumwail kapinga KAUN-O, kumwail manaman koaros
en nanleng,
kumwail lidu kan me kin kapwaiada audepen nan
kupwure!
- 22 Kumwail wiepen nin lime kan koaros, kumwail kapinga
KAUN-O
wasa koaros me e kin ketin kakaun!
Ngeni, kapinga KAUN-O!

104

Kaping ong Sounwiepen Mehkoaros

- ¹ Ngeni, kapinga KAUN-O!
 Maing KAUN, ei Koht, ia uwen omwi lapalap!
 Komw kin ketin kapwatkihda roson oh lingan;
² marain kin dakedaker komwi.
 Komw ketin pahkpeseng nanleng duwehte impwal ehu,
³ oh ketin kauwada tehnpasomwi powe pohn pihl
 kan. f
 Tehnwaromwi, iei depwek kan,
 oh komw kin ketiketseli pohn kisinieng.
- ⁴ Komw kin ketin wiahki kisinieng sapwellimomwi
 meninkeder,
 oh lioal sapwellimomwi ladu.
- ⁵ Komw ketin koasoanehdi teng sampah pohn poahsoane,
 oh e sohte mwahn pahn mwekid kohkohlahte.
- ⁶ Komw ketin koaduhpwalkidier sampah pilen madau,
 duwehte likou puhp ehu,
 pihl akan koaduhpwaldier kumwen nahna kan.
- ⁷ Ni omwi kin angiangih pihl akan, re kin pwilpeseng,
 re pil kin pwilpeseng, ni ar kin rong ngilen omwi
 ruwes.
- ⁸ Re pwilisang pohn nahna kan ong nan wahu kan,
 ong nan wasa kan me komw ketin kilelehdiong irail.
- ⁹ Komw ahpw ketikihong irail irair ehu, me re sohte pahn
 daulih,
 pwe re en dehr pwurehng koaduhpwalehdi sampah.
- ¹⁰ Komw kin ketin kakusada utuhnpihl en nan wahu kan,
 oh pillap akan kin tangatang nanpwungen dohl
 akan.

f 104:3: POHN PIHL KAN: Pihl kan me mi pohnangin depwek (tehk Sen 1.6-7.) 104:4: Ipru 1.7.

- 11 Pihl pwukat me kin kanimpile mahn lawalo kan,
oh ahs lawalo kan kin niminim.
- 12 Menpihr kan kin wiahda pasarail
nan tuhke kan me karanih wasao, oh kin kokoul ie.
- 13 Komw kin ketin kamwerehdi keteu pohn nahna kan
sang nanleng,
oh kin ketin kadirehkihla sampah sapwellimomwi
kapai kan.
- 14 Komw kin ketin kawosadahng kou dihpw,
oh ong aramas wahntuhke oh werentuhke,
pwe aramas en kin kakairada wahnsahpw,
15 oh kapwarehda wain mehn kaparanda nan kape-
hde,
lehn olip mehn kansenamwahwihada,
oh pilawa mehn kakehlahda paliwere.
- 16 Sidar en Lapanon kan kin ale kelemwir mwahu—
sapwellimen KAUN-O tuhke, me pein ih ketin
padokedi,
- 17 Menpihr kan kin wiahda pasarail nan rah kan,
oh kowelik kan kin kousoanla pohn kadoke.
- 18 Kuht lawalo kan kin kousoan pohn nahna ile kan,
oh rak padser kan kin wiahki dewehr nan peden paip
akan.
- 19 Komw ketin wiahda maram pwe en kilelehdi soun-
pwong kan;
ketipin ahpw kin ese ahsoun eh pahn kin kihrla.
- 20 Komw ketin wiahda pwohng, oh ni ahsou en rotorot
mahn lawalo kan koaros kin pwarada.
- 21 Laion pwulopwul kan kin weriwerseli ni ahsou me re
kin sasaikseli kanarail kisin mwenge,

- raparapahki kanarail kisin mwenge me Koht ketin
kaunopadahng irail.
- ²² Ketipin lao kin dakada, re kin pwurala
oh wendi nan dewehr akan.
- ²³ Aramas ahpw kin kohieiong nan sapwarail kan pwe re
en doadoahk,
oh wia sapwasapw lel nin soutik.
- ²⁴ Maing KAUN, ia uwen tohtohn wiepen nin limomwi
kan!
Ia uwen omwi kupwurokong ni omwi ketin
wieirailda!
Sampah inenen direkihla wiepen nin limomwi kan.
- ²⁵ Pwe sapwellimomwi madau kan me inenen tehlap oh
reirei,
wasa soangen mahn oh mwahmw koaros kin
kousoan ie,
mwahmw laud oh pil mwahmw tikitik.
- ²⁶ Sohph kan kin seiseiloak pohn madau, wasa me Lepa-
iadan kin mwadomwadong ie,
mahn kamasepwehko me komwi ketin wiahda.
- ²⁷ Koaruhsie kin koapworopworki komwi,
re kin koapworopworki me komw pahn ketin katun-
goale irail ni ahnsou me re kin anahne.
- ²⁸ Komw kin ketikihong irail, oh re kin tungoale,
komw kin ketin kammedkiniraila arail tungoal kisin
mwenge kan.
- ²⁹ Ni omwi kin ketin sohpeisang irail, re kin masep-
wehkada;
ni omwi kin ketin katokehdi angin silangmwi rehail,
re kin mehla,
oh pwurehng wiepwella.

- ³⁰ A ni omwi kin ketikihong irail angin silangmwi, re kin mourda;
komwi me kin ketikihong sampah mour kapw.
- ³¹ Lingan en KAUN-O en poatopoaete kohkohahte!
En kin kupwurperenki wiepen nin lime kan!
- ³² Ni eh kin ketin mahsaniheki sampah silangi, sampah kin rerada;
oh ni eh kin ketin sair nahna kan, re kin ediedida.
- ³³ I pahn kokouliong KAUN-O erein ei mour;
I pahn kin koul kapikapinga ei Koht erein ei mour.
- ³⁴ En ketin kupwurperenki ei koulet,
pwe e kin ketin kakansenamwahwih ie.
- ³⁵ Me dipan akan en sohrasang sampah;
me suwed kan en sohla mie.

Ngeni, kapinga KAUN-O!
Kapinga KAUN-O!

105

*Koht oh Sapwellime Aramas akan
(1 Kronikel 16.8-22)*

- ¹ Kumwail patohwan kapingkalahngan ong KAUN-O;
kumwail kalohkiseli sapwellime roson lapalap,
oh kehsehki wehi kan wiepen nin lime kan.
- ² Kumwail koul kapikapinga KAUN-O;
kumwail lohkiseli soahng kapwuriamei koaros me
e ketin wiadahr.
- ³ Kumwail nsenamwahuki eh ketin sapwellimanikin kitail;
koaruhsie me kin kaudokiong en perenda.
- ⁴ Kumwail patohdo rapahki sawasepamwail rehn KAUN-O;
oh kaudokiong ahnsou koaros.

⁵⁻⁶ Kumwail kadaudok en Eipraam, sapwellimen KAUN-O
ladu,
kumwail kadaudok en Seikop, aramaso me e ketin
pilada;
kumwail tamanda manaman kapwuriamwei kan me Koht
ketin wiahda
oh kopwung kan me e ketin wiadahr.

⁷ Iei ih, KAUN-O, me atail Koht;
sapwellime mahsen kan pahn kowohng sampah
koaros.

⁸ E pahn kin ketin dadaur sapwellime inou kohkohahte,
inou kan me e ketin wiadahr erein dih koaros,

⁹ inou me e ketin wiahiong Eipraam
oh inou me e ketin wiahiong Aisek.

¹⁰ KAUN-O ketin wiahiong Seikop inou ehu,
inou ehu me pahn poatopaat kohkohahte.

¹¹ E ketin mahsanih, “I pahn kihong uhk wehin Kenan;
e pahn wiahla uhdahn omw sohso.”

¹² Sapwellimen Koht aramas akan me malaulau,
re wia aramas en liki kei nan Kenan.

¹³ Re ahpw kakahnseli sang nan ehu sahpw kolahng nan
ehu,
sang nan ehu wehi kolahng nan ehu.

¹⁴ Ahpw KAUN-O sohte ketin mweidohng emen en
wiakauwe irail;
oh e ketin kaloke nanmwarki kan pwehki irail.

¹⁵ E ketin mahsanih, “Kumwail dehr sair ei ladu pilipil
pwukat;
kumwail dehr wia mehkot suwed ong nei soukohp
akan.”

16 KAUN-O ketin kadorodohng pohn sapwarail lehk la-
 palap
 oh ketikihsang irail arail tungoal akan koaros.

17 Ahpw e ketin kadorala mwohrail Sosep,
 me netla nin duwen ladu men.

18 Neh kan eri lipwalipwkihla sahl kehlail kei, me pirapiri-
 ong,
 oh selmete pwoat pirapiriong nin tepinwere,
 19 e lao pweida me e kohpadahro.

Mahsen en KAUN-O eri dehdehda pwe ih me pwung.

20 Nanmwarkien Isip eri ketikihsang Sosep nan imweteng;
 kaunen wehi kan eri kasaledekla.

21 E ahpw ketin kasapwiladahng Sosep sounkohwa lapalap
 en tehnpese
 oh kaunen sapwellime wehi pokon,
 22 me ahneki manaman koaros pohn sapwellimen
 nanmwarki soumas akan
 oh pwungen kaweid ong sapwellime sounkaweid
 kan.

23 Seikop eri soulahng Isip
 oh kousoanla nan sahpwo.

24 KAUN-O ahpw ketin kangederehla sapwellime aramas
 akan
 oh ketin koasoanehdi pwe re en kehlail sang ar
 imwintihti kan.

25 E ahpw ketin wekidala kapehd en mehn Isip ko pwe re
 en kailongkihla sapwellime aramas akan
 oh kin widiwidinge sapwellime ladu kan.

26 KAUN-O eri ketin poaronehla sapwellime ladu Moses,

105:16: Sen. 41.53-57. 105:17: Sen. 37.28; 45.5. 105:18: Sen.
 39.20—40.23. 105:20: Sen. 41.14. 105:21: Sen. 41.39-41. 105:23:
 Sen. 46.6; b Sen. 47.11. 105:24: Eks. 1.7-14.

- oh Aaron, me e ketin pilada.
- ²⁷ Ira eri wiahda sapwellimen Koht wiewia lapalap ekei
oh manaman kapwuriamwei kei nan Isip.
- ²⁸ KAUN-O ketin kdaridiong rotorot mosul pohn sahpwo,
ahpw mehn Isip ko sohte peikiong sapwellime mah-
sen kan.
- ²⁹ E ketin kawekiong ni nta pilen ar pillap akan
oh kemehla mwahmw en nan pillap ako koaros.
- ³⁰ Sapwarailo inenen direkihla kairu kan;
pil iangahki tehnpas en nanmwarkio.
- ³¹ Koht ketin mahsente, a mwutumwut en loahng oh
amwise
pa audehla sahpwo pwon.
- ³² E ketin kdaridiong pohn sahpwo keteu aihis takai oh
lioal,
wiliandi keteu;
- ³³ e ketin kamwomwala arail wahn wain oh tuhke pik kan
oh ketin karaukehdi tuhke koaros.
- ³⁴ E ketin mahsente, a loukust kan pa pipihrpene,
uwen tohto ieu me sohte kak wadawad;
- ³⁵ re ahpw kangala dihpw koaros en sahpwo;
oh wahntuhke koaros.
- ³⁶ E ketin kemehla mesenih koaros en sahpwo
mesenihen peneinei koaros en Isip.
- ³⁷ KAUN-O eri ketin kahluwaiei mehn Israel ko sang Isip;
re wisik silper oh kohl,
irail koaros kehlail, sohte me soumwahu.
- ³⁸ Mehn Isip ko perenkihda ar mweselda,
pwehki ar kin masak irail.

105:26: Eks. 3.1—4.17. 105:28: Eks. 10.21-23. 105:29: Eks. 7.17-21.
105:30: Eks. 8.1-6. 105:31: Eks. 8.20-24; b Eks. 8.16-17. 105:32: Eks.
9.22-25. 105:34: Eks. 10.12-15. 105:36: Eks. 12.29. 105:37: Eks.
12.33-36.

- 39 E ketin kipehkipeseng pelien depwek pali pohn sapwellime aramas ako
oh ketikihong irail kisiniei pwe en kamarainih irail nipwong.
- 40 Re peki, a e ketin kadarodohng irail kulu g kei,
oh ketin kamedkiniraila kisin saken nanleng.
- 41 E ketin ritingada paipalapo, a pihl pa kusieisang,
oh pwilipwillahng nan sapwtehn duwehte pillap pwoat.
- 42 E ketin kupwukupwurehte sapwellime inou sarawi
ong Eipraam, sapwellime ladu.
- 43 Eri, e ketin kahluwaiei sapwellime aramas pilpil kan,
me kokoul oh ngisingiski ar peren.
- 44 E ahpw ketikihong irail sapwen mehn liki kan,
oh ketin mweidohng pwe re en sapwenikihla,
- 45 pwe re en kin peikiong sapwellime kosonned akan
oh kapwaiada sapwelime mahsen kan.

Kapinga KAUN-O!

106

Sapwellimen KAUN-O Kupwur Mwahu ong Sapwellime Aramas akan

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki eh kupwur mwahu;
sapwellime limpoak me poatopaat.

² Ihs me kak wehkada soahng kapwuriamwei kan koaros me e ketin wiadahr?

105:39: Eks. 13.21-22. ḡ 105:40: KULU: Tehk mahlen nan Eks. 16.13.
105:40: Eks. 16.2-15. 105:41: Eks. 17.1-7; Nempe 20.2-13. 105:44:
Sos. 11.16-23. 106:1: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5;
107.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11.

Ihs me kak kapinga nin duwen me konehng?

³ Meid pai irail kan me kin peikiong sapwellime kosonned akan,
me kin kapwaiada dahme pwung ahnsou koaros.

⁴ Maing KAUN, komw ketin taman ie ni ahnsou me komw kin ketin sewese sapwellimomwi aramas akan;
komw ketin iangahkin ie ni omwi pahn komourairaila.

⁵ Komw ketin mweidohng ie I en udiahl paiamwahu en sapwellimomwi aramas akan
oh iang ahneki peren en sapwellimomwi wehi,
ni kalingan kansenamwahu en irail ko me komw sapwellimanki.

⁶ Se dipadahr duwehte at pahpa kalap ako;
se suwedlahr oh sapwungalahr mehleh.

⁷ At pahpa kahlap ako nan Isip sohte wehwehki wiepen nin limen Koht kapwuriamwei kan;
re manokehla uwen tohtohn pak me e ketin kasalehiong irail sapwellime limpoak,
re ahpw kahngohdiong Wasa Lapalap ni Sehd Weitahtao.

⁸ E ahpw ketin kapitirailla nin duwen me e ketin inoukihong irail,
pwehn kasalehiong irail sapwellime roson lapalap.

⁹ E ketin ruwese Sehd Weitahtao,
a ni ahnsowohte e ngalagalada;
e ahpw ketin kahre sapwellime aramas akan pohn ngalangalo.

¹⁰ E ketin doaireirailla sang me kin kailongkin irail;
e ketin kapitirailla sang ar imwintihti kan.

- 11 Ahpw pihlo kaduhala ar imwintihti kan;
sohte emen rehrazil pitla.
- 12 Iei me sapwellime aramas akan kamehlelekihla sap-
wellime inou kan
oh koulki koulén kaping ong ih.
- 13 Re ahpw mwadangete manokehla dahme e ketin
wiadahro
oh re sohte awih re en rong sapwellime kaweid.
- 14 Re dipada nan ar ngoangkihte ahneki dipwisou nan
sapwtehno
oh re ahpw kasongosong Koht;
- 15 ih eri ketikihong irail dahme re patohwan peki,
e ahpw pil ketin kadarodohng irail soumwahu suwed
ehu.
- 16 Nan sapwtehno re peirinkihda Moses
oh Aaron, sapwellimen KAUN-O ladu sarawio.
- 17 Iei me sampah sarahkipeseng oh kedellahla Dadan;
Apiram oh a peneinei ahpw pil serpweldi;
- 18 kisiniei mwerediong pohn ienge ko
oh kamwasikahla aramas suwed pwuko.
- 19 Re wiahkihda kohl koupwul men ni nahna Sainai
oh kaudokiong dikedik en enio;
- 20 re kawilianki lingán en Koht
mwomwen mahn emen me kin kang dihpw.
- 21 Re manokehla Koht me ketin kepitkiniraila
manaman lapalap akan en nin lime nan Isip.
- 22 Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan me e ketin
wiahda wasao!

Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan nan Sehd
Weitahtao!

23 Ni ahnsou me Koht mahsanih me e pahn ketin kam-
womwala sapwellime aramas ako,
sapwellime ladu pilipildahro, Moses, patohwanda eh
tungal tomw reh,
pwe sapwellimen Koht engieng en dehr kauweiraila.

24 Re ahpw soikala sahpw kaselelo,
pwehki ar sohte kamehlele inou en Koht.

25 Re ahpw mihmihte nan imwarail impwal kan oh lipili-
pahned
oh sohte men rong KAUN-O.

26 Ih eri ketin kahukihla
me e pahn ketin kemeiraila nan sapwtehno

27 oh ketin kamwarakpeseng kadaudokarail ko nanpwun-
gen me rotorot akan,
oh mweidohng re en mehla nan wehin liki kan.

28 Eri nan Peor, sapwellimen Koht aramas ako ahpw iang
kaudokiong Paal
oh iang tungoalehda mehn meirong ko me meiron-
galahr ong koht akan me sohte mour.

29 Soangen tiahk pwukat ahpw kahngiangihada KAUN-O,
iei me soumwahu suwed ehu pwarada nanpwun-
garail.

30 Pineas eri uhdahte oh kaloke me dipada ko,
soumwahu suwedo ahpw tokedi.

31 Sang rahno kohla katamanpen ire wet ahpw kin
wiewiawi,
oh pahn kin wiawi kohkohlahte.

- 32 Ni pwarer en Meripa aramas ako ahpw kahngiangihada
 KAUN-O,
 Moses eri pwukoahkihdi arail kahpwal ko.
- 33 Re inenen kansensuwedihada kowahlap
 me kahrehiong eh koasoakoasoï oh sohte uhdi oh
 medewe dahme eh koasoia.
- 34 Re sohte kemehla me rotorot akan,
 duwen me KAUN-O ketin koasoanediong irail,
- 35 ahpw re kin pwoudikinirailda
 oh iang wia ar tiahk rotorot kan.
- 36 Sapwellimen Koht aramas ako kin kaudokiong dikedik
 en eni kan,
 oh met kahrehda ar mwomwla.
- 37 Re kin mweidala pein nair pwutak oh serepein kan
 pwehn wia mehn meirong ong dikedik en eni kan en
 Kenan.
- 38 Re kin kemehla seri me sohte dipe ko,
 pwelen sahpwo ahpw kin saminkihla kamakamala
 pwukat.
- 39 Re kin saminkihla pein ar wiewia samin kan
 oh kin soaloalopwoat ong Koht.
- 40 KAUN-O eri ketin engiengda pahn sapwellime aramas
 ako;
 oh ketin kalahdekiniraila.
- 41 E ketin mweidohng pwe re en mihla pahn manaman en
 me rotorot akan,
 arail imwintihti kan uhd kauniraildahr.
- 42 Ar imwintihti kan katoutouwihiraildahr
 oh re uhdahn milahr pahn arail manaman.
- 43 Pak tohto KAUN-O ketin kapitala sapwellime aramas
 ako,

re ahpw kin pilada pwe re en uhwong
oh kihrla douluhl nan dihp.

⁴⁴ KAUN-O ahpw ketin karonge irail ni ar kin likweriong
e ahpw kin ketin mahsanih arail apwal.

⁴⁵ Pwehki irail, e ketin tamanda sapwellime inou,
oh pwehki sapwellime limpoak lapalap e kup-
wureiraila.

⁴⁶ E ketin kupwurehda pwe irail kan me kaloke irail
re en kin poakeiraila.

⁴⁷ Maing KAUN, at Koht, komw ketin kapitkitala,
komw ketin kapwureikitodo sang nan wehi kan,
pwe se en kin kapingkalahngan ong komwi
oh kapikapinga mwaromwi me sarawi.

⁴⁸ Kapinga KAUN-O, Koht en Israel;
kumwail kapinga met oh pil kokhohlahte!
Koaruhsie en patohwan, “Amen!”

Kapinga KAUN-O!
Pwuhk kelimau

107

(Melkahka 107–150)

Kapingpen Kalahngan en Koht

¹ “Kitail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki ih me
kalahngan;

sapwellime limpoak kin poatopootete!”

² Kuwmail koaros me e ketin kamouralahr,
kumwail pwurehng kapwurehiong mahsen en kap-
ingkalahngan pwukat ong KAUN-O.

106:47: 1 Kron. 16.35-36. 107:1: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra
3.11; Mel. 100.5; 106.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11.

E ketin kapitkumwaillahr sang amwail imwintihti kan
 ³ oh ketin kasapahlkumwaildo sang sapwen liki kan,
 sang ni mesenleng oh kepinleng, sang ni paliepeng
 oh palieir.

⁴ Ekei irail sansalongselier nan sapwtehn
 sohte kak diarada kahnimw ehu me re pahn
 kousoanla ie.

⁵ Nan ar duhpeklahr oh men nimpildahr
 e ahpw sohla ar koapworopwor.

⁶ Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
 e ahpw ketin doareirailla sang nan ar lokolok kan.

⁷ E ketin kahluwa irail nan ahl inenen
 ong nan kahnimw me re en kousoan ie.

⁸ Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sapwellime
 limpoak poatopaat,
 oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin wiahion-
 girailehr.

⁹ E kin ketin kanimpilehda me men nimpildahr akan
 oh kin ketin katungoalehkihda kisin tungoal mwahu
 me men mwengedahr akan.

¹⁰ Ekei mihmiher nan ar nsensuwed oh rotorot,
 re senselki selmete oh wie lokolok,

¹¹ pwehki ar kahngohdiong kosonned en Koht, Wasa
 Lapalap,
 oh soikeweisang rehrrail sapwellime kaweid kan.

¹² Solahr angirail pwehki ar doadoahk laud;
 re ahpw kin pwupwudi, oh sohte me men sewese
 irail.

¹³ Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
 e ahpw ketin doareirailla sang nan ar lokolok kan.

¹⁴ E ahpw ketikindirailsang nan ar nsensuwed oh rotorot,
 oh ketin kamweidpeseng seliparail kan.

- 15 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sapwellime
limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin wiahion-
girailehr.
- 16 E kin ketin kauwehla wenihmw mete kan
oh ketin sukpeseng kateng metehn wenihmw kan.
- 17 Ekei me pweipwei oh soumwahukihda diparail kan
re ahpw wie lokolongki ar sapwung kan;
- 18 re kin men mwuski soangen kisin tungoal akan
oh re kereniong mehla.
- 19 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doareiraila sang nan ar lokolok kan.
- 20 E ketin kamwahwihkiniraila sapwellime mahsen
oh ketin kapitiraila sang nan sousou.
- 21 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sapwellime
limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin wiahion-
girailehr.
- 22 Re uhdahn pahn kasapahlkalahngankihong ar meirong
kan,
oh ngisingiski ar peren oh lohlohkiseli wiepen nin
lime kan.
- 23 Ekei kin dake soh p seiseiloakseli nan madau kan,
raparapahkiseli arail mour.
- 24 Re udiahlehr dahme KAUN-O kak wia,
wiepen nin lime kapwuriamwei kan nan madau.
- 25 E ketin mahsente, a iet melimel wiawiher,
oh kamwakidada iloak kan.
- 26 Soh p kan kin kepihrdahng nan wehwe
oh lekdekdiiong nan kepin madau;
kapehdirail ahpw tikitingkihla duwen ar keper.

- 27 Re ahpw dipekelekel oh wasawasasseli, likamwete
 aramas sakaula kei—
 ar koahiek en nan madau sohla katepe.
- 28 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
 e ahpw ketin doaireiraila sang nan ar lokolok kan.
- 29 E ketin kamwelehdi wasa,
 oh kameleileidi iloak kan.
- 30 Re ahpw nsenamwahukihla mwelehdien madawo,
 oh e ketin kahluwairailwohng ni wasa me re sei-
 seiloakwohng ie.
- 31 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sapwellime
 limpoak poatopoa,
 oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin wiahion-
 girailehr.
- 32 Re uhdahn pahn kalohki roson lapalap wet nan pokon
 en aramas akan
 oh kapinga mwohn wie kupwur en me mah kan.
- 33 KAUN-O ketin kammadahda pillap akan
 oh ketin katokehdi utuhnpihl kan pwe en dehr
 pwilipwiliwei.
- 34 Oh sahpw kaselel kan e ketin wekidohng ni sapwtehn
 en soahl
 pwehki suwedlahn towe kan.
- 35 E ketin kawekala sapwtehn kan kawekiong ni lehn pihl,
 oh sahpw madekeng kan ni utuhnpihl.
- 36 E ahpw ketin mweidohng me duhpeklahr akan re en
 kousoanla wasa ko,
 re ahpw kauwada ie kahnimw ehu, pwe re en
 kousoanla ie.
- 37 Re ahpw sapwasapwala ie oh koadoahkihada ie ar
 mwetin wain
 me kapwarehda wah mwahu tohto.

- ³⁸ E ahpw ketin kupwuramwahwih sapwellime aramas
ako, re ahpw kaparaparala kowahlap;
oh e pil ketin kangederehla neirail mahn akan.
- ³⁹ Ni sapwellimen Koht aramas ako ar lohdi oh sarohdi,
pwehki apwal mwuledek oh kehnaudek,
- ⁴⁰ e ketin kasalehda eh sohte ketin kupwurohki kupwur
en sohpeidi ko me kahpwalihala sapwellime ko;
iei me e ketin kupwurehda pwe re en kakahnseli nan
sapwtehn, wasa me sohte ahl kin dierek ie.
- ⁴¹ Ih eri ketin kapitala me paisuwed akan sang nan ar
apwal
oh ketin kangederehla tohn arail peneinei duwehte
pelinmen kei.
- ⁴² Me pwung kan kin kilang met, oh re kin nsenamwahuk-
ihla,
a me suwed kan kin nennenlahte, sopeimwekid.
- ⁴³ Me loalokong kan en medemedewe mepwukat;
re en pil medemedewe sapwellimen KAUN-O
limpoak poatopaat.

108

Kapakap en Peki Sawas en Uhwong Imwintihti kan ^h
(Melkahka 57.7-11; 60.5-12)

- ¹ Maing Koht, ni ei koapworopwor unsek,
I pahn koul oh kapinga komwi!
Ngeni, pirida!
- ² Nei arp oh lair, kumwa pirda!
I pahn pangenda ketipin.
- ³ Maing KAUN, I pahn kasapahlkalahngan ong komwi
nanpwungen wehi kan.

^h 108:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

I pahn kapinga komwi nanpwungen aramas akan.

⁴ Sapwellimomwi limpoak poatopoaat kipe wasa koaros nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin leldawohng pahnlahng.

⁵ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi lapalap pahnlahng,
oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin sampah.

⁶ Komw ketin komourkinkitala sapwellimomwi manaman; komw ketin sapeng ei tungoal kapakap,
pwe irail kan me komwi kin ketin loalloale re en kapitipitla.

⁷ Koht ahpw ketin poahngok sang nan mwoale sarawio, mahsanih,
“Ni manaman en powehdi I pahn pwalangpeseng Sekem
oh nehkpeseng Wahun Sukot rehn nei aramas akan.

⁸ Kilead ngehi me uhdahn pahn ahneki, Manase pil duwehte;
Epraim iei ei lisoarop en mahwen
oh Suda ei sokon en nanmwarki.

⁹ Ahpw I pahn doadoahngki Mohap duwehte nei dahl en epwinek,
I pahn kesehdiong pohn Edom ei suht,
kilel en eh uhdahn ahi.
I pahn kadekedengki ei powehdi mehn Pilisdia kan.”

¹⁰ Maing Koht, ihs me pahn kahreielahng nan kahnimw kehlailo?
Ihs me pahn kaluwaielahng Edom?

¹¹ Ia duwe, mehlel me komw ketin soingkitalahr?

Komw sohte pahn ketin iang kahluwa at tungoal
karis kan?

- ¹² Komw ketin sewesei kiht pelian at imwintihti kan;
pwe sawas en aramas me mwahl oh soh-katepe.
¹³ Ma Koht pahn ketin iang kitail, kitail pahn powehdi;
ih me pahn ketin kalowehdi at imwintihti kan.

109

Kaulim en Aramas emen me mi nan Apwalⁱ

- ¹ Maing Koht, I patohwan kapinga komwi; komw dehr
sohte ketin kasalehda kupwuromwi!
² Aramas suwed oh likamw kei uhwongieier.
Re kin kinesang ie likamw,
³ oh re kin koasoia kin ie mehkot suwed,
re uhwong ie ni so kahrepe.
⁴ Re kin uhwong ie, mehnda ma I poakepoake irail
oh kin kapakapkin irail.
⁵ Re kin dupungki me suwed ei wiewia mwahu
oh kailok ni ei kin poakohng irail.

⁶ Komw ketin pilada emen sounkopwung mwersuwed
pwehn wia kopwung en ei imwintihtio,
oh mweidohng emen eh imwintihti kan en wia
sounkedipa.
⁷ En ale kopwung oh dierekda nan dihp;
eh kapakap en pil wiahla dihp toutou!
⁸ Eh mour en mwiadang imwisekla;
oh emen tohrohr en sepwildahng nan dewe!
⁹ Nah seri kan en sepwoupwoula,
oh eh pwoud en lihhdihla!

ⁱ 109:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 109:8: Wie. 1.20.

- 10 Nah seri kan en tangasang ni imwarail kan oh wie
pekipekseli naniel akan;
re en pil pekeussang nan ar wasa kan!
- 11 Me e pwaipwandohng kan en adihasang eh dipwisou,
oh mehn keiru kan en kihsang wahn eh doadoahk.
- 12 En dehr diar mehmen me pahn kadek ong
de apwalih nah seri sepwoupwou kan.
- 13 Kadaudoke kan koaruhsie en mehla,
oh sohte mehmen en tamataman ih erein dih kan me
pahn kohdo.
- 14 KAUN-O en ketin tamataman dipen eh pahpa kahlap ako
oh en dehr mahkikihong dipen ine kan.
- 15 KAUN-O en kin tamataman diparail kan ahnsou koaros,
oh irail en manoknokla douluhl!
- 16 Aramas meno sohte mwahn kin kolokol kadek nan
kapehde;
e kin kaloke oh kemehla
me semwehmwe, me paisuwed, oh me luwet akan.
- 17 E kin mwahuki keriahla meteikan—eri pein ih en riahla!
E kin kahng kapaiahda meteikan—eri sohte mehmen
pahn kapaiahda!
- 18 E ahnlahr keriahla aramas duwehte eh ahnlahr pein
likouda;
eh keria kan en pwurolong nan paliwere rasehng pihl
oh lel nan tihn paliwere rasehng leh!
- 19 Eh keria kan en pwaindi paliwere rasehng likou
oh kapilpene rasehng kateng ahnsou koaros!
- 20 Maing KAUN, komw ketin kaloke ei imwintihti kan nin
duwe met—
irail kan me kin kehrehng ie soahng suwed pwukat!
- 21 Ahpw Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, komw ketin
sewesei ie nin duwen me komw ketin inoukidahr,

oh ketin kapitiehla pwehki kalahngan en sapwellimomwi limpoak.

- ²² Aramas semwehmwe men ngehi oh paisuwed;
mohngiong tihwolahr kowahlap.
- ²³ I nektehn sohrala rasehng mwetehn nin soutik;
I pipihrseli rasehng mensiek men.
- ²⁴ Nan pwukiei kat luwetkilahr eh sohte ei tungoal kisin mwenge;
kiliet oh tih katte me luhwehdi ni paliwereiet.
- ²⁵ Ni aramas akan ar kin kilang ie, re kin kouruhrkin ie;
re kin tuhtuwelengki ar kouruhr.
- ²⁶ Maing KAUN ei Koht, komw ketin sewesei ie;
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoa, komw ketin doareiehla!
- ²⁷ Komw kehsehki ei imwintihti kan
me komwi me ketin doareiehla.
- ²⁸ Mweinele re pahn kerieiehla, ahpw komwi pahn ketin kupwuramwahwihiehla.
Me kin pwakipakih ie kan re en lohdi,
oh ngehi, sapwellimomwi ladu, en kin pereperen.
- ²⁹ Ei imwintihti kan en namenekla kowahlap;
oh re en mihla nan namenek rasehng ar pwuhriiong
nan likou reirei.
- ³⁰ I pahn wia ei kapingkalahngan ni ngihl laud ong KAUN-O;
I pahn kapinga nan pokon en aramas akan,
- ³¹ pwehki eh ketin doarehla aramas semwehmwe menet
oh kapitasang irail kan me kin kadeikada pwe en kamakamala.

110

KAUN-O oh Sapwellime Nanmwarki me Pilipildahr^J

- ¹ KAUN-O ketin mahsanihong ei kaun, nanmwarkio,
 “Komw ketidiong ni palimauniet
 I lao wiahkihda omwi imwintihti kan utupen
 aluweluwomwi kan.”
- ² KAUN-O pahn ketin katelapahla sapwellimomwi mana-
 man en kaunda wehi pokon sang Saion.
 E mahsanih, “Komwi en kaunda sapwellimomwi
 imwintihti kan.”
- ³ Rahn en omwi mahweniong omwi imwintihti kan,
 sapwellimomwi aramas akan pil pahn iang mah-
 weno.
 Sapwellimomwi mwahnakapw akan pahn patohdo
 rehmwi nin nahna sarawi kan,
 rasehng pwoaiken nimensehngie.
- ⁴ KAUN-O ketin inoukidahr kehlail, oh sohte pahn ketin
 koluhkihla:
 “Komwi pahn wiahla samworo sang met
 kohkohlahte
 nin duwen koasoandien samworo Melkisedek.”
- ⁵ Kaun-o kin ketiket ni palimaunomwien;
 e pahn ketin kalowehdi nanmwarki kan ni rahn me e
 pahn engiengda.
- ⁶ E pahn ketin kadeikada wehi kan
 oh ketin kadirehkihla wasahn mahwen kahlep en
 aramas akan;
 e pahn ketin kalowehdi nanmwarki kan en sampah
 pwon.

^J 110:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 110:1: Mad. 22.44; Mark 12.36; Luk 20.42-43; Wie. 2.34-35; 1 Kor. 15.25; Ep. 1.20-22; Kol. 3.1; Ipru 1.13; 8.1; 10.12-13. 110:4: Ipru 5.6; 6.20; 7.17,21.

⁷ Nanmwarkio pahn ketin nimpil sang piletik en ni keile-
nial,
oh ketin rosonkihda, e ahpw pahn ketin uh ni roson
en powehdi.

111

Ong ni Kapingpen KAUN-O

¹ Kapinga KAUN-O!

I pahn kasapahlkalahngan ong KAUN-O sang nan kapehdi
unsek
mwohn pokon en sapwellime aramas akan.

² Ia uwen kapwuriamei en soahng kan me KAUN-O kin
ketin wia!
Koaros me kin perenkihda kin men wehwehkihla
mehlel.

³ Sapwellime wiewia kan koaros kin diren wahu oh roson;
sapwellime pwuhng me poatopoot.

⁴ KAUN-O sohte ketin mweidohng kitail en manokehla
sapwellime wiewia kapwuriamei kan;
ih me kupwur kadek oh kalahngan.

⁵ E kin ketikihda kisin tungoal ong irail kan me kin
wauneki;
e sohte kak meliehla sapwellime inou.

⁶ E ketin kasalehiong sapwellime aramas akan sapwellime
manaman
ni eh ketikihong irail sapwen mehn liki kan.

⁷ E kin ketin loalopwoat oh pwung ni soahng koaros me e
kin ketin wia;
sapwellime kosonned kan sohte kin wekidekla.

⁸ Re kin wie poadopoad kohkohlahte;
pwe re poahsoankihda mehlel oh pwung.

⁹ E ketin kasaledekla sapwellime aramas ako

oh ketin wiahiong irail inou poatopaat ehu.

Ih me sarawi oh manaman!

¹⁰ Elen loalokongla iei wauneki KAUN-O;

e kin ketin kupwurokong en wia kadeik pwung ong
irail kan me kin wauneki.

Kapingpe pahn wiewiawi kohkohlahte.

112

Paien Aramas Mwahu

¹ Kapinga KAUN-O!

Meid pai aramas me kin wauneki KAUN-O,

me kin alehki eh peren sang ni eh kin kapwaiada
sapwellime kosonned akan.

² Nein aramas mwahu seri kan pahn ahneki manaman nan
sahpwo;

kadaudoke kan pahn ale kupwuramwahu.

³ Eh peneinei pahn paiamwahu oh kepwehpwe,
oh e pahn paiamwahu kohkohlahte.

⁴ Marain kin dakerada rotorot ong aramas mwahu kan,
ong irail kan me kalahngan, kadek, oh pwung.

⁵ Meid pai aramas me kin kadek ni eh kin kihwei lohn,
me kin wia eh doadoahk en netinet ni mehlel.

⁶ Aramas mwahu sohte pahn sapwungala;
e sohte pahn manokonokla kohkohlahte.

⁷ E sohte kin masak rong rohng suwed akan;
eh pwoson me kehlail, oh e kin likih KAUN-O.

⁸ E sohte kin pwunod de masepwehk;
e koapworpworki me e pahn kilang eh imwintihti
kan ar pahn lohdi.

⁹ E kin sapan ong me paisuwed akan,

oh eh kadek kin duweduwehte;
e pahn ahneki manaman oh wahun.

¹⁰ Aramas suwed kan re kilang met oh lingeringerkihda;
re kangkakilkin irail ar kailok oh irail kohkohla;
arail koapworopwor sohralahr kohkohlahte.

113

Kapingpen sapwellimen KAUN-O Kalahngan

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail sapwellimen KAUN-O ladu kan,
kumwail kapinga mware!

² Kapingpen mware en wiawi,
met oh pil kohkohlahte.

³ Sang palimese lel palikapi
kumwail kapinga mwaren KAUN-O!

⁴ KAUN-O kin ketin kakaun wehi kan koaruhsie;
sapwellime lingan sikdahla sang nanleng.

⁵ Sohte emen duwehte KAUN-O, atail Koht.

E kin ketiket powe wasa ileilehie,

⁶ ahpw kin ketin mahsendihdo
oh ireirong nanleng oh sampah.

⁷ E kin ketin pwekada me semwehmwe kan sang nanpwel;
e kin ketin kasapwilada me paisuwedlahr akan sang
ar apwal

⁸ oh kin ketin wiahkiniraila werek en me lapalap akan,
me lapalap en sapwellime aramas akan.

⁹ E kin ketin kawauwihala lih depwen kan nan imwarail
kan;
oh kapaiahkin irail seri.

Kapinga KAUN-O!

114

Melkahkahn Pahsohpa

- ¹ Ni ahnsou me mehn Israel mwelesang Isip,
kadaudok en Seikop kan mwelesang sapwen likio,
- ² Suda wiahla sapwellimen KAUN-O aramas sarawi kei,
Israel wiahla sapwellime.
- ³ Sehđ Weitahtao kilangadahte oh tangdoau;
Pillap Sordan tokedihsang eh pwilipwilwei.
- ⁴ Nahna kan mwusimwusikek rasehng kuht kei;
dohl akan lusulusseli duwehte sihmpwul kei.
- ⁵ Sehđ? Dahme ke tangkidoau?
Ah kowe Sordan, dahme ke pweiengkihdi sohla
pwilipwilwei?
- ⁶ Kumwail nahna kan, dahme kumwail
mwusimwusikengi duwehte kuht kei?
Oh kumwail dohl kan, dahme kumwail lusuluskisel
duwehte sihmpwul kei?
- ⁷ Kowe, sampah, ke en rerrada ni KAUN-O eh pahn ketido,
ke en rerrada mwohn silangin Koht en Seikop,
- ⁸ me kin ketin wekidohng takai kan ni pwarer en pihl
oh paip akan ni kahng en pihl.

115

Koht Mehlel Metehmen

- ¹ Maing KAUN, lingan uhdahn pahn kowohng komwihte,
e pahn kowohng komwihte, a kaidehk ong kiht,
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat oh
loalopwoat.

- ² Dahme tohn wehi teikan kin idengki reht,
 “Ia amwail Kohten?”
- ³ Atail Koht kin ketiket nanleng;
 e ketin wiewia mehkoaros me e kin ketin kupwurki.
- ⁴ Arail koht akan me kin wiawihkihda silper oh kohl,
 re uhdahn wiepen pehn aramaste.
- ⁵ Mie ewerail, re ahpw sohte kak lokaia,
 mie masarail, re ahpw sohte kak kilang wasa,
- ⁶ mie salengarail, re ahpw sohte kak rong wasa,
 mie tumwarail, re ahpw sohte kak ned mehkot.
- ⁷ Mie pehrail, re ahpw sohte kak doahke mehkot,
 mie nehrrail, re ahpw sohte kak alu;
 sohte ngihl ehu kak kohda sang nan kapinwararail
 kan.
- ⁸ Me kin wiahda koht likamw pwukat, oh pil likih irail
 re en duwehla dikedik en eni kan me pein irail
 wiadahr.
- ⁹ Kumwail aramas en Israel kan, kumwail likih KAUN-O.
 Ih me sawasapamwail, oh silepamwail.
- ¹⁰ Kumwail sapwellimen Koht samworo kan, kumwail
 likih KAUN-O!
 Ih me sawasepamwail, oh silepamwail.
- ¹¹ Kumwail koaros me kin kaudokiong KAUN-O, kumwail
 likih.
 Ih me sawasapamwail, oh silepamwail.
- ¹² KAUN-O kin ketin tamataman kitail oh e pahn ketin
 kupwuramwahwih kitail;
 e pahn ketin kupwuramwahwih aramas en Israel kan
 oh pil sapwellimen Koht samworo koaros.
- ¹³ E pahn ketin kupwuramwahwih koaros me kin wauneki
 ih,

me lapalap oh pil me tikitik kan.

- ¹⁴ KAUN-O en ketin kupwurehkin kumwail seri—
kumwail oh pil kadaudokamwail kan!
- ¹⁵ KAUN-O en ketin kupwuramwahwih kumwail,
ih me ketin kapikada nanleng oh sampah.
- ¹⁶ KAUN-O kelehpw me ketin sapwellimaniki nanleng,
a sampah e ketikihong aramas akan.
- ¹⁷ Me mehlahr akan sohte kin kapinga KAUN-O,
pil me kin kohdilahng nan sapwen me mehlahr akan
sohte kin kapinga.
- ¹⁸ A kitail me momour kan, kitail pahn kapingkalahngan
ong ih
met oh pil kohkohlahte.

Kapinga KAUN-O!

116

Kapingpen Koht sang Aramas emen me Pitsang Mehla

- ¹ I kin poakohng KAUN-O, pwehki eh kin ketin karonge ie;
e kin ketin karonge ei kapakap akan.
- ² E kin ketin karonge ie
ahnsou koaros me I kin likweriong.
- ³ Keper en mehla kapiliepenehr,
kamasepwehk en sousou lelohngieier;
masak oh pwunod kadireielahr.
- ⁴ I ahpw likweriong KAUN-O, patohwan,
“Maing KAUN, I peki rehmwi, komwi en ketin
doareiehla!”
- ⁵ KAUN-O me ketin kalahngan oh mwahu;

- atail Koht me diren kalahngan.
⁶ KAUN-O kin ketin sinsile me paisuwedlahr akan;
 e ketin doareiehla, ni ei mihla nan wasa keper.
⁷ Mohngionggi, koapworopwor,
 pwe KAUN-O kasaledahr sapwellime kupwur mwahu
 ong ie.
- ⁸ KAUN-O ketin doareiehla sang mehla;
 e ketin katokehdi pilen mesei kat
 oh ketin sileiehdi, pwe I en dehr lohdi.
⁹ Eri, I kin weweid mwohn silangin KAUN-O
 nan sapwen me momour kan.
¹⁰ Ei pwoson duweduwehte, mehnda ma I patohwan,
 “I mihmi nan apwal laud,”
¹¹ pil nan ei masepwehk oh patohwan,
 “Sohte emen me I kak likih.”
- ¹² Dahme I kak meirongkihong KAUN-O
 dupuk en sapwellime kalahngan ong ie?
¹³ I pahn patohwanohng KAUN-O, meirong en wain,
 pwe I en kapingkalahngankihong eh ketin
 doareiehla.
¹⁴ Nan pokon en sapwellime aramas akan koaros
 I pahn patohwanohng dahme I inoukidahr.
- ¹⁵ Ia uwen toutoun kupwur en KAUN-O
 ni emen sapwellime aramas akan eh kin mehla!
¹⁶ Maing KAUN, sapwellimomwi ladu ngehi,
 I kin papah komwi duwehte inei eh papah komwiher.
 Komw ketin doareielahr sang mehla.
¹⁷ I pahn meirongkihong komwi meirong en kapingkalah-
 ngan
 oh pil kapakapohng komwi.

¹⁸⁻¹⁹ I pahn patohwanohng komwi dahme I inoukidahr,
mwohn pokon en sapwellimomwi aramas akan
koaros,
nan mwoalomwi nan Tehnpasomwi en Serusalem,

Kapinga KAUN-O!

117

Ong ni Kapingpen KAUN-O

- ¹ Kumwail wehi kan koaros, kumwail kapinga KAUN-O!
Kumwail aramas koaros, kumwail kapinga!
² Sapwellime limpoak ong kitail me kehlail,
oh sapwellime loalopwoat me poatopaat.

Kapinga KAUN-O!

118

Kapakap en Kapingkalahnganki Powehdi

- ¹ Kumwail patohwanohng KAUN-O amwail kapingkalahn-
gan, pwehki ih me kupwur mwahu,
oh sapwellime limpoak me poatopaat.
² Mehn Israel kan en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopaat.”
³ Sapwellimen Koht samworo kan en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopaat.”
⁴ Koaros me kin kaudokiong en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopaat.”
⁵ Nan ei apwal I ahpw likweriong KAUN-O;
e ahpw ketin sapeng ie, oh ketin kasaledekihiehla.
⁶ KAUN-O ketin ieiang ie, I sohte pahn masak mehkot;

dahme aramas kak wiahiong ie?

⁷ KAUN-O iei ih me kin ketin sewese ie,
oh I pahn kilang duwen ei imwintihti kan ar pahn
lohdi pahi.

⁸ Me mwahu en likih KAUN-O
sang koapworopworki aramas.

⁹ Me mwahu en likih KAUN-O
sang koapworopworki kaunen sampah kan.

¹⁰ Imwintihti ngeder kapiliepenehr;
ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kamwomwirail-
lahr!

¹¹ Re kapiliepene sang pali koaros;
ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kamwomwirail-
lahr!

¹² Re kapiliepene, rasehng mwuten loangalap,
re ahpw mwiadang lulda, rasehng kapakap en tuwi
ieu;
ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kamwomwirail-
lahr.

¹³ Re pelian ie ni kehlail, ngehi eri lohdi,
ahpw KAUN-O ketin seweseiehda.

¹⁴ KAUN-O me ketikihong ie manaman oh kehlail;
ih me ketin doareielahr.

¹⁵ Kumwail rong kadekedek en powehdi sang nan impwal
en sapwellimen Koht aramas akan:

“Sapwellimen KAUN-O manaman lapalap me
wiadahr met!

¹⁶ Manaman en nin lime me kahrehiong kitail en
powehdi—
sapwellime manaman lapalap nan mahwen!”

- ¹⁷ I sohte pahn mehla; ahpw I pahn momour
oh lohkiseli dahme KAUN-O ketin wiadahr.
- ¹⁸ E ketin kaloke ie mwuledek,
ahpw e sohte ketin mweidohng I en mehla.
- ¹⁹ Kumwail ritingadahng ie wenihmw kan en Tehnpaso;
I en patohlong oh kapingkalahngan ong KAUN-O!
- ²⁰ Ih wenihmw en KAUN-O met;
me pwung kante me pahn pedolong.
- ²¹ I patohwan kapinga komwi, Maing KAUN, pwehki omwi
ketin karonge ie,
pwehki omwi ketikihong ie manaman en powehdi.
- ²² Takai me sounkou ihmw kan kesepwekelahr
uhd wiahla takain pwukakeimw.
- ²³ KAUN-O me ketin wiahda met;
meid kapwuriamwei mehlel ong kitail.
- ²⁴ Rahnwet iei rahnen KAUN-O eh ketin powehdi;
kitail perenda, oh ngisingiski atail peren!
- ²⁵ Komw ketin doareikitala, Maing KAUN, komw ketin
doareikitala!
Maing KAUN, komw ketin kupwurei kiht pwe se en
pweida!
- ²⁶ Koht en ketin kupwuramwahwih me kin patohdo ni
mwaren KAUN-O!
Sang ni Tehnpas en KAUN-O se patohwan ka-
paikumwailda.
- ²⁷ KAUN-O, iei Koht; e ketin kupwur mwahu ong kitail.

118:22: Luk 20.17; Wie. 4.11; 1 Pit. 2.7. 118:22: Mad. 21.42; Mark 12.10-11. 118:25: Mad. 21.9; Mark 11.9; Sohn 12.13. 118:26: Mad. 21.9; 23.39; Mark 11.9; Luk 13.35; 19.38; Sohn 12.13.

Kumwail wahda tehnpaini kan oh tapihada sarawio
oh kapar kapil pei sarawio.

²⁸ Komwi me ei Koht, oh I kin patohwanohng komwi ei
kapingkalahngan;
I pahn lohkiseli sapwellimomwi roson lapalap.

²⁹ Kumwail patohwan kapingkalahngan ong KAUN-O,
pwehki ih me kupwur mwahu,
oh sapwellime limpoak me poatopoa.

119

Kosonnéd en KAUN-O

- ¹ Meid pai irail kan me ar mour mwakelekel,
me kin momour nin duwen kosonnéd en KAUN-O.
- ² Meid pai irail kan me kin kapwaiada sapwellime
kosonnéd kan,
oh kin peikiong ni kapehd unsek.
- ³ Re sohte mwahn kin wia me sapwung;
re kin weweid nan elen KAUN-O.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketikidohngkihtehr sapwellimomwi
kosonnéd kan
oh mahsanihong kiht se en peikiong ni loalopwoat.
- ⁵ Ia uwen ei koapworopworki me I pahn loalopwoat
en kolokol sapwellimomwi kaweid kan!
- ⁶ I sohte pahn namenekla
ma I pahn tehk mwahu sapwellimomwi kosonnéd
kan koaros.
- ⁷ I pahn kapinga komwi ni mohngiong mwakelekel
ni ei pahn esehla pwung en sapwellimomwi koa-
soandi kan.
- ⁸ I pahn kapwaiada sapwellimomwi kosonnéd kan;
komw dehr ketin likidmelieiehla!

Kapwaiada Kosonnéd en KAUN-O

- ⁹ Ia duwen mwahnakapw men eh kak dadaur eh mour mwakelekel?
 Eh pahn kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹⁰ I kin song en papah komwi ni mohngiong unsek;
 komw dehr ketin mweidohng I en kauwehla sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹¹ I kin kolokol sapwellimomwi kosonned nan mohngiong i pwe I en dehr wia dihp ong komwi.
- ¹² Maing KAUN, I kin kapinga komwi;
 komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi ahl akan.
- ¹³ Sang ni aweiet I pahn pwurehng lohki kosonned koaros me komw ketikidohr.
- ¹⁴ I kin perenki idawehn sapwellimomwi kosonned kan sang ei pahn ahneki dipwisou tohto.
- ¹⁵ I kin medemedewe sapwellimomwi kaweid kan, oh kasakasawih sapwellimomwi padahk kan.
- ¹⁶ I kin perenki sapwellimomwi kosonned kan;
 I sohte pahn manokehla sapwellimomwi mahsen kan.

Nsenamwahuki Kosonned en KAUN-O

- ¹⁷ Komw ketin kupwure ie, sapwellimomwi ladu menet, pwe I en kin momour oh kapwaiada sapwellimomwi padahk kan.
- ¹⁸ Komw ketin kapehdpeseng pwoaren mesei kat, pwe I en kak udiahl soahng kapwuriamwei kan nan sapwellimomwi kosonnedo.
- ¹⁹ I pahn patopato nin sampah ahnsoute kis;
 komw dehr ekihsang ie sapwellimomwi kosonned kan.
- ²⁰ Mohngiong i tihwokilahr;
 i men ese sapwellimomwi kadeik kan ahnsou koaros.

- ²¹ Komw ketin angiangih me aklapalap akan;
me sohte kin kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan
kin riahla.
- ²² Komw ketin kasaledekihiehla sang arail kepweikeng oh
mwamwahlikin ie,
pwe I kapwaiadahr sapwellimomwi kosonned kan.
- ²³ Me lapalap akan kin ehupene oh wia ar koasoandi en
uhwong ie,
a I pahn medemedewehte sapwellimomwi padahk
kan.
- ²⁴ Sapwellimomwi kaweid kan me wia kaperenpei
oh kaweidpei.

Ngoangki Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- ²⁵ I lohdiar oh wonohnehr nanpwe;
komw ketin kakehleiehda nin duwen omwi ketin
inoukidahr.
- ²⁶ I wehkadahng komwi mehkoaros me I wiadahr, oh
komw ketin sapengieier;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi ahl
akan.
- ²⁷ Komw ketin sewese ie pwe I en wehwehki sap-
wellimomwi kosonned kan,
oh I pahn medemedewe duwen sapwellimomwi
padahk kapwuriamwei kan.
- ²⁸ I toutoukilahr nsensuwed;
komw ketin kakehleiehda nin duwen omwi ketin
inoukidahr.
- ²⁹ Komw dehr mweidohng I en weid nan ahl sapwung,
komw padahkihong ie sapwellimomwi kosonnedo ni
kupwurkalahngan.
- ³⁰ I patohwan piladahr pwe I en peikiong komwi;
I tehk mwahwiher sapwellimomwi kadeik kan.
- ³¹ Maing KAUN, I patohwan dadaurete sapwellimomwi
kaweid kan,

komw dehr ketin mweidohng I en namenekla.

³² I pahn ngoangki peikiong sapwellimomwi mahsen kan,
pwehki komw pahn ketin kalaudehla ei loalokong.

Kapakap en Peki Loalokong

³³ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie wehwehn
sapwellimomwi kosonned kan,
I ahpw pahn kapwaiada ahnsou koaros.

³⁴ Komw ketin kawehwehiong ie sapwellimomwi
kosonned kan, oh I pahn kapwaiada;
I pahn kapwaiada ni mohngiongi unsek.

³⁵ Komw ketin kahluwa ie nan ahl en sapwellimomwi
kosonned kan
pwe iei met me I kin diarki ei nsenamwahu.

³⁶ Komw ketikihong ie ineng en kapwaiada
sapwellimomwi kosonned kan,
a kaidehk I en kepwehpwehla.

³⁷ Komw kupure ie, pwe I en dehr ngoangki dipwisou
mwahl akan;
komw kupwure ie, nin duwen me komwi ketin in-
oukidahr.

³⁸ Komw ketin kapwaiada sapwellimomwi inou ong ie,
sapwellimomwi ladu menet—
inowo me komwi ketin wiawihong irail kan me
peikiong komwi.

³⁹ Komw ketin doareiesang kepweikeng kan me I kin
masak;
ia uwen kupwuriamwei en sapwellimomwi kadeik
kan!

⁴⁰ I men kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan;
komw ketikidohng ie mour kapw, pwe komwi me
pwung.

Likih Kosonned en KAUN-O

- 41 Maing KAUN, komw ketin kasalehiong ie duwen omwi
kupwur limpoak ong ie,
oh doareiehla nin duwen me komwi ketin inouki-
dahr.
- 42 Eri I ahpw pahn kak sapeng irail kan me kin kep-
weikengih ie
pwehki ei koapworopworki sapwellimomwi mahsen.
- 43 Komw kupwure ie pwe I en kin lokaia mehlel ahnsou
koaros,
pwehki ei koapworopwor mihmi ni sapwellimomwi
kadeik kan.
- 44 I pahn kapwaiada sapwellimomwi kosonned ahnsou
koaros,
met oh pil kohkohlahte.
- 45 I pahn weweidwei nan mour saledek,
pwehki ei kin nantihong kapwaiada sapwellimomwi
padahk kan.
- 46 I pahn lohkihda sapwellimomwi koasoandi kan mwohn
nanmwarki kan,
oh I sohte pahn namenengki.
- 47 I kin diar peren ni ei kin kapwaiada sapwellimomwi
mahsen kan,
pwehki ei kin kesempwalki.
- 48 I kin wauneki oh kesempwalki sapwellimomwi
kosonned kan;
I pahn medemedewe sapwellimomwi kaweid kan.

Koapworopworki Kosonned en KAUN-O

- 49 Komw ketin tamanda inowo me komw ketin wiahiong
ie, sapwellimomwi ladu menet;
e kahrehiong ie koapworopwor laud.
- 50 Mehnda ma I mi nan lokolok ahpw I nsenamwahu
pwehki sapwellimomwi inowo kakehleiedahr.
- 51 Me aklapalap akan kin mwamwahlikin ie,

- ahpw I sohte kin sohpeisang sapwellimomwi
kosonned.
- 52 Maing KAUN, I kin tamanda sapwellimomwi kadeik en
mahs ako,
eri ihme kin kansenamwahwihiehla.
- 53 I kin lingeringerkihda kowahlap,
ei kin kilang aramas suwed akan ar kin kauwehla
sapwellimomwi kosonned.
- 54 Sapwellimomwi mahsen kan wia audepen ei koul kan
nan ei mour mwotomwot nan sampah wet.
- 55 Maing KAUN, I kin tamankomwihda nipwong,
oh I kin medemedewe duwen sapwellimomwi
kosonnedo.
- 56 I kin diar ei nsenamwahu
pwehki ei kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.

Poadidiong Kosonned en KAUN-O

- 57 Maing KAUN, komwihte me I kin anahne;
I inoukihda me I pahn peikiong sapwellimomwi
kosonned kan.
- 58 I patohwan peki rehmwi sang nan kapehdi unsek
komwi ketin kupwure ie, nin duwen me komwi ketin
inoukidahr!
- 59 I medemedewe duwen iren ei mour,
I ahpw inoukihda me I pahn idawehn
sapwellimomwi kaweid kan.
- 60 I sohte pahn pwand, ahpw I pahn mwadang
kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.
- 61 Aramas suwed akan wiadahr arail mehn lidipih ie,
ahpw I sohte manokehla sapwellimomwi kosonnedo.
- 62 I kin pwourda nin lukepen pwong
pwe I en kin kapingahkin komwi sapwellimomwi
kadeik pwung kan.
- 63 I kin kompoakepahniki irail koaros me kin papah
komwi,

irail koaros me kin peikiong sapwellimomwi
kosonned kan.

- ⁶⁴ Maing KAUN, sampah direkihla sapwellimomwi
limpoak poatopaat;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.

Kesempwal en Kosonned en KAUN-O

- ⁶⁵ Maing KAUN, komw ketin kapwaiadahr sapwellimomwi
inou,
oh kin ketin kupwur mwahu ong ie, sapwellimomwi
ladu menet.
- ⁶⁶ Komw ketikihong ie loalokong oh erpit,
pwe I kin likih sapwellimomwi mahsen kan.
- ⁶⁷ I kin sapwungala mwohn omwi ketin kaloke ie,
a met I kin peikiong sapwellimomwi mahsen.
- ⁶⁸ Ia uwen omwi kupwur mwahu, ia uwen omwi kupwur
kadek!
Komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- ⁶⁹ Aramas aklapalap akan wiadahr likamw ekei duwen
ngehi,
ahpw sang nan mohngiongiet unsek I kin peikiong
sapwellimomwi kaweid kan.
- ⁷⁰ Aramas pwukat sohte wehwehki,
ahpw I kin diar kansenamwahupei nan
sapwellimomwi kosonnedo.
- ⁷¹ Ei lokolok kan me mwahu ong ie,
pwe e kamarainihiehda ni padahkpen
sapwellimomwi kosonned kan.
- ⁷² I kesempwalki kosonnedo me komwi ketikihdo
sang mwohni en sampah koaros.

Pwuhng en Kosonned en KAUN-O

- ⁷³ Komwi me ketin wiaiehda, oh nekinekid ie mwahu;

- komw ketikihong ie loalokong, pwe I en esehla sapwellimomwi kosonned kan.
- 74 Irail kan me kin waunekin komwi pahn nsenamwahu ni ar pahn kilang ie;
pwehki ei likih sapwellimomwi inou.
- 75 Maing KAUN, I patohwan ese me sapwellimomwi kadeik kan me pwung;
oh komwi ketin kaloke ie pwehki omwi loalopwoat.
- 76 Eri sapwellimomwi limpoak poatopoaat en kansenamwahwihiehla,
nin duwen inowo me komw ketin wiahiong ie, sapwellimomwi ladu menet.
- 77 Komw ketin kupwurkalahngan ong ie, I ahpw pahn mourla
pwehki sapwellimomwi kosonned iei me kaperenpei.
- 78 Me akalapalap akan en namenekla, pwehki ar karaun likamw ong ie;
a ngehi, I pahn kin medemedewe sapwellimomwi kaweid kan.
- 79 Irail kan me kin waunekin komwi, re en sohpeidohng ie
—
irail kan me ese sapwellimomwi mahsen kan.
- 80 Komw kupwure pwe I en kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan ni unsek
oh I en dehr namenengkihla ei lohdi.
- Kapakap en Peki Komour*
- 81 Maing KAUN, I weikengkilahr awiawih komwi en komouriehla;
I likih mehleh sapwellimomwi mahsen.
- 82 Pwoaren mesei kat sohla kilangki wasa ei kasikasik sapwellimomwi inowo,
I ahpw kin idek, “Iahd me komw pahn ketin sewese ie?”
- 83 I rasehngehr ehd kilin mahn mering me pahn lekdekla;

ahpw I sohte patohwan manokehla sapwellimomwi mahsen kan.

- ⁸⁴ Ia erein ahnsou me I pahn awiawih?
Iahd me komw pahn ketin kaloke irail kan me pwakipwahkih ie?
- ⁸⁵ Me aklapalap akan, me sohte kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned,
weiradahr pwoahr kei pwe re en lidipihkin ie.
- ⁸⁶ Sapwellimomwi kosonned koaros me loalopwoat;
aramas akan kin kalokehkin ie koasoi likamw—komw ketin sewese ie!
- ⁸⁷ Kerenieng re pahn kemeiehla,
ahpw I sohte sohpeisang sapwellimomwi kosonned kan.
- ⁸⁸ Komw ketin kupwurehkin ie sapwellimomwi limpoak poatopoaat,
pwe I en kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.
- Pwoson Kosonned en KAUN-O*
- ⁸⁹ Maing KAUN, sapwellimomwi mahsen pahn tengeteng kohkohlahte;
e kin poatopoaat nanleng.
- ⁹⁰ Sapwellimomwi loalopwoat pil kin poatopoaat erein dih koaros;
komw ketin koasoanehdi sampah nan dewe, oh e kin mihmihte.
- ⁹¹ Mehkoaros kin mihmihte lel rahnwet pwehki sapwellimomwi kosonned kan,
pwehki mehkoaros kin uhpah komwi.
- ⁹² Ma ei peren sohte pwilisang ni sapwellimomwi kosonnedo,
eri, I mehkilahr ei lokolok kan.
- ⁹³ I sohte pahn manokehla sapwellimomwi kaweid kan,
pwehki kaweid pwukat me komwi ketin kolokolki ei mour.
- ⁹⁴ Sapwellimomwi ngehi—komw ketin doareiehla!

I kin nantihong kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.

⁹⁵ Aramas suwed kan kin awiawih pwe re en kemeiehla,
ahpw I pahn kin medemedewe duwen
sapwellimomwi kosonned kan.

⁹⁶ I patohwan eseier duwen mehkoaros ar sohte unsek;
ahpw sohte irepen sapwellimomwi kosonnedo!

Poakohng Kosonned en KAUN-O

⁹⁷ Ia uwen ei poakohng sapwellimomwi kosonnedo!

I kin medemedewe sang nimenseng lel nipwong.

⁹⁸ Sapwellimomwi kosonnedo kin ieiang ie ahnsou koaros
oh kin kahrehda ei loalokong sang ei imwintihti.

⁹⁹ I loalokong sang ei sounpadahk kan koaros,
pwehki ei kin medemedewe sapwellimomwi kaweid
kan.

¹⁰⁰ I koahiek sang me mah kan,
pwehki ei kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned
kan.

¹⁰¹ I kin kadohwansang ie soangen tiahk suwed koaros,
pwehki ei kin ngoangki peikiong sapwellimomwi
mahsen.

¹⁰² I sohte seukautihong sapwellimomwi kaweid kan,
pwehki pein komwi me ketin padahkihong ie.

¹⁰³ Ia uwen mem en sapwellimomwi kaweid kan—
e mem sang sukehn loangalap.

¹⁰⁴ I kin loalokongkihla sapwellimomwi kosonned kan,
ihme I kin kailongkihki soangen tiahk suwed koaros.

Marain sang ni Kosonned en KAUN-O

¹⁰⁵ Sapwellimomwi mahsen, iei serepei, mehn kaweid ie,
oh kamarainpen elei kan.

¹⁰⁶ I pahn kapwaiada ei inou
me I pahn kin peikiong sapwellimomwi kaweid
pwung kan.

- 107 Maing KAUN, ei lokolok kan me mwuledek;
komw ketin kolokol ei mour, nin duwen me komwi
ketin inoukidahr.
- 108 Maing KAUN, komw ketin kupwure ei kapakap en
kapingkalahngan,
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi kosonned
kan.
- 109 I kin men tounmeteikihla ei mour;
I saikinte manokehla sapwellimomwi kosonnedo.
- 110 Aramas suwed kan kin lidipih ie,
ahpw I sohte sapeikiong sapwellimomwi kosonnedo.
- 111 I pahn kolokol sapwellimomwi kosonned kan
kohkohlahte;
pwe iei kaperenpen mohngiong.
- 112 I patohwan koasoanadier nan kapehdi me I pahn
peikiong sapwellimomwi kosonned kan
lao lel rahn me I pahn mehla.

Poadoarpatail nan Kosonned en KAUN-O

- 113 I kin kailongki irail kan me kin soaloalopwoatohng
komwi,
ahpw I wauneki sapwellimomwi kosonnedo.
- 114 Komwi me doarepei oh silepei,
I kin koapworopworki sapwellimomwi inou.
- 115 Kumwail me dipan akan, kumwail kohkohweisang ie.
I pahn kapwaiada kosonned kan en ei Koht.
- 116 Komwi ketin kakehleiehda, nin duwen omwi ketin
inoukidahr, I ahpw pahn mourla;
komwi dehr ketin mweidohng I en namenekla nan ei
koapworopwor.
- 117 Komwi ketin kolokol ie, I ahpw pahn nekinek mwahu,
oh tehk mwahu sapwellimomwi kosonned kan ahn-
sou koaros.
- 118 Komwi kin ketin soikala irail koaros me sohte kin
kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan,

pwe ar lamalam likamw akan sohte katepe.

119 Komwi kin ketin wiahki kihd aramas suwed koaros,
ihme I kesempwalkihki sapwellimomwi kaweid kan.

120 I masepwehk pwehki komwi,
I masepwehk kowahlap pwehki sapwellimomwi kop-
wung.

Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

121 I wiadahr dahme mwahu oh pwung;
komwi dehr ketin keseiehla pahn manaman en ei
imwintihti kan!

122 Komwi ketin inoukihda me komwi pahn ketin sewese
sapwellimomwi ladu;
komwi dehr ketin mweidohng me aklapalap akan en
kaloke ie!

123 Pwoaren mesei kat sohla kilangki wasa ei kasikasik
sapwellimomwi sawas en komour,
komouro me komwi ketin inoukidahr.

124 Komw ketin mahsendohng ie nin duwen
sapwellimomwi limpoak poatopaat,
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi kosonned
kan.

125 Sapwellimomwi ladu ngehi; komwi ketin kamarainih
ie,
pwe I en dehdehkihla sapwellimomwi padahk kan.

126 Maing KAUN, ih ahnsou en sapwellimomwi mwekid
met,
pwehki aramas akan kauwelahr sapwellimomwi
kosonned.

127 I kesempwalki sapwellimomwi kosonned kan sang
kohl,
sang kohl me keieu kaselel.

128 Ihme kahrehda I idawehn sapwellimomwi kaweid kan
koaros,
oh kailongki ahl sapwung koaros.

Ineng en Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 129 Sapwellimomwi padahk kan me inenen kaselel;
I kin kapwaiada nan mohngiongki unsek.
- 130 Kawehwehpen sapwellimomwi padahk kan kin kahre-
hda marain
oh kin ketikihdo erpit ong me soaloaloakong kan.
- 131 Nan ei inengiong sapwellimomwi mahsen kan
eweiet kin sarapeseng oh wie esiesingek dondod.
- 132 Komwi ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalahngan ong
ie
nin duwen me komwi kin ketin wiahiong irail kan
koaros me kin poakohng komwi.
- 133 Nin duwen me komwi ketin inoukidahr, komw ketin
kolokol ie pwe I en dehr pwupwudi;
komwi dehr ketin mweidohng suwed en
kaloweiehdi.
- 134 Komw ketin kapitiehla sang irail kan me kalokaloke ie,
pwe I en kak kapwaiada sapwellimomwi kosonned
kan.
- 135 Komwi ketin kupwuramwahwihkin ie omwi pahn ketin
ieiang ie
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi kosonned
kan.
- 136 Pilen mesei kin keredi duwehte pillap ehu,
pwehki aramas akan ar sohte kin kapwaiada sap-
wellimomwi kosonnedo.

Pwuhng Pahrek en Kosonned en KAUN-O

- 137 Maing KAUN, komwi me pwung,
oh sapwellimomwi kosonned kan me pwung.
- 138 Kosonned kan me komwi ketikihdo
me uhdahn pahrek oh pwung.
- 139 Ei lingeringer kin lullul loalei duwehte kisiniei,
pwehki ei imwintihti kan ar mwamwahliki sap-
wellimomwi kosonned kan.

- ¹⁴⁰ Ia uwen dehde en sapwellimomwi inowo!
Ia uwen ei kin poakohng!
- ¹⁴¹ Paliwereiet sohte kesempwal oh me samin,
ahpw I sohte kin sohpeisang sapwellimomwi padahk
kan.
- ¹⁴² Sapwellimomwi pwung pahn poatopaat kohkohlahte,
oh sapwellimomwi kosonnedo kin pwung ahnsou
koaros.
- ¹⁴³ I direkilahr apwal oh pwunod,
ahpw sapwellimomwi kosonned kan kin kahrehiong
ie peren.
- ¹⁴⁴ Sapwellimomwi kaweid kan kin pwung ahnsou koaros;
komwi ketikidohng ie wehwe, I ahpw pahn kak
momour.

Kapakap en Komourla

- ¹⁴⁵ Sang nan mohngiong unsek I kin likweriong komwi;
maing KAUN, komwi ketin sapeng ie oh I pahn
kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.
- ¹⁴⁶ I patohwan likweriong komwi;
komwi ketin doareiehla I ahpw pahn kapwaiada
sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹⁴⁷ Mwohn dakadahn ketipin I kin patohwan peki sawas
sang rehmwi;
I kin koapworopworki sapwellimomwi inou.
- ¹⁴⁸ I kin pepehd pwohng ehu pwon,
pwe I en medemedewe sapwellimomwi kaweid kan.
- ¹⁴⁹ Maing KAUN, komwi ketin karonge ie, pwehki sap-
wellimomwi limpoak me poatopaat,
komwi ketin kasalehiong ie sapwellimomwi kalahn-
gan, oh ketin komouriehla!
- ¹⁵⁰ Aramas lemei kan me kin pwakipwakih ie kerendohr,
irail kan me sohte mwahn kin kapwaiada sap-
wellimomwi kosonned.

- 151 Ahpw maing KAUN, komwi ketiket limwahi,
oh sapwellimomwi mahsen koaros me poatopaat.
152 Sangete mahs I dehdehki duwen sapwellimomwi
kaweid kan;
komwi ketin kupwuredahr en kin poatopaat
kohkohlahte.

Peki Sawas

- 153 Komwi ketin mahsanih ei lokolok, oh ketin doareiehla,
pwehki ei sohte mwahn kin sohpeisang
sapwellimomwi kosonnedo.
154 Komwi ketin uhpalihki ei pwung, oh ketin kasaledeki-
hiehla;
komwi ketin doareiehla, nin duwen me komwi ketin
inoukidahr.
155 Aramas suwed kan sohte pahn mourla,
pwehki ar sohte peikiong sapwellimomwi kosonned
kan.
156 Ahpw maing KAUN, sapwellimomwi limpoak me la-
palap;
komwi ketin kasalehda omwi kupwurkalahngan oh
ketin doareiehla!
157 Ei imwintihiti oh me kin kalokaloke ie me ngeder,
ahpw I sohte sohpeisang sapwellimomwi kosonned
kan.
158 Ni ei kin kilang sounpang aramas pwukat, I kin direk-
ihla nsensuwed,
pwehki ar sohte kin kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
159 Maing KAUN, komw ketin mahsanih uwen ei kin
poakohng sapwellimomwi kaweid kan.
Sapwellimomwi limpoak sohte kin wekidekla, eri,
komw ketin doareiehla!
160 Poahsoan en sapwellimomwi kosonned iei mehlel,
oh sapwellimomwi kopwung kan me poatopaat.

Loalopwoatohng Kosonned en KAUN-O

- 161 Me lapalap akan kin uhwong ie ni sohte kahrepe,
ahpw I kin wauneki sapwellimomwi kosonned.
- 162 Ia uwen ei peren pwehki sapwellimomwi inou kan—
peren duwehte aramas me kin diar kepwe kesemp-
wal.
- 163 I kin kailongki oh tatki lokaia likamw koaros,
ahpw I kin kesempwalki sapwellimomwi kosonned.
- 164 I kin kapingkalahngan ong komwi pak isuh nan rahn
ehu
pwehki pwung en sapwellimomwi kopwung kan.
- 165 Irail kan me kin kesempwalki sapwellimomwi
kosonned kin ahneki saledek sang apwal,
oh sohte mehkot me kak kahrehiong arail pahn
pwupwudi.
- 166 Maing KAUN, I kasikasik sapwellimomwi komour,
oh I kin kapwaiada dahme komwi kin ketin mah-
sanih.
- 167 I kin kapwaiada sapwellimomwi padahk kan;
I kin poakohng ni mohngiong unsek.
- 168 I kin peikiong sapwellimomwi kosonned kan oh sap-
wellimomwi kaweid kan;
komwi kin ketin mahsanih mehkoaros me I kin pato-
hwan wia.

Kapakap en Peki Sawas

- 169 Maing KAUN, ei likwer en pek sawas en leldawohng
rehmwi!
Komwi ketikidohng ie dehdehki, nin duwen me
komwi ketin inoukidahr.
- 170 Komwi ketin karonge ei kapakap,
oh ketin doareiehla nin duwen sapwellimomwi in-
owo!
- 171 I pahn kin kapikapinga komwi ahnsou koaros,

- pwehki omwi ketin padahkihong ie sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹⁷² I pahn koulki duwen sapwellimomwi kosonnedo, pwehki sapwellimomwi kosonned kan me pwung.
- ¹⁷³ Komwi kin ketin onopada ahnsou koaros pwe komwi en ketin sewese ie, pwehki ei kin idawehn sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹⁷⁴ Maing KAUN, ia uwen ei kin anahne sapwellimomwi sawas en komour!
I kin diar nsenamwahu nan sapwellimomwi kosonned.
- ¹⁷⁵ Komwi ketikidohng ie mour, pwe I en kak kapingahkin komwi; sapwellimomwi kaweid kan en sewese ie.
- ¹⁷⁶ I kin sansalongseli duwehte sihpw men me salon-galahr; eri, komwi ketido rapahkin ie, sapwellimomwi ladu, pwehki ei sohte kin sohpeisang sapwellimomwi kosonned kan.

120

Kapakap en Peki Sawas

- ¹ Ni ei mihla nan apwal, I ahpw patohwan likweriong KAUN-O, e ahpw ketin sapeng ie.
- ² Maing KAUN, komw ketin doareiesang aramas likamw oh widing kan.
- ³ Kumwail me likamw akan, dahme Koht pahn ketin wiahiong kumwail?
Ia duwen eh pahn ketin kalokei kumwail?
- ⁴ Lokolok en arep keng sang sounpei men, iangahki takai mwehl sang nan uhmw!

- ⁵ Ei koukousoan rehmwail me kansensuwed rasehng ei
keiru nan Mesek,
de rehn mehn Kedar ^k kan.
- ⁶ Meid werei ei kousoanlahr
rehn aramas akan me kin kailongki mwehi kapohl!
- ⁷ Ni ei kin patohwan ong irail duwen mwehi kapohl,
re kin mwahuki mahwen.

121

KAUN-O, iei Silepatail

- ¹ I saradahng nahna kan;
ia wasa me sawasepei pahn kohdo sang ie?
- ² Sawasepei pahn pwarodo sang rehn KAUN-O,
me ketin kapikada nanleng oh sampah.
- ³ E sohte pahn mweidohng ke en pwupwudi;
silepomw sohte kin ketin seimwokla.
- ⁴ Silepen Israel
sohte kin ketin lusoi de seimwok!
- ⁵ KAUN-O, iei ih me pahn ketin sinsileiuk;
e kin ketiket limwahnw pwe en ketin apwalihiuk.
- ⁶ Ketipin sohte pahn kauweiukala nin rahn,
de maram nipwong.
- ⁷ KAUN-O pahn ketin silehsang uhk soahng keper koaros;
e pahn ketin sinsileiuk mehlel.
- ⁸ E pahn ketin sinsileiuk ni omw kohwei oh kohdo,
met oh pil kohkohlahte.

^k 120:5: MESEK...KEDAR: Sahnw doh riau, me dene towe kan kin kemehla aramas pwehki ar rotorot.

122

Kapingpen Serusalem^l

- ¹ I nsenamwahukihla ni ar patohwanohng ie,
 “Kitail patohla nan tehnpas en KAUN-O.”
- ² Eri iet, se miher met,
 uh nan wenihmw kan en kelen Serusalem!
- ³ Serusalem, iei kahnimw me onohndasapahlehr
 kahnimw lingan oh soanamwahu.
- ⁴ Iei wasaht me kadaudok kan kin patopene ie,
 kadaudok en Israel kan,
 pwe re en kin kapingkalahngan ong KAUN-O
 nin duwen sapwellime kosonned.
- ⁵ Iei wasaht me nanmwarkien Isreal kan
 kin wia kopwung ong sapwellimarail aramas akan.
- ⁶ Kumwail peki mwehi kapohl ong Serusalem:
 “Paiamwahu en kowohng irail kan me kin poakohng
 komwi.
- ⁷ Mwehi kapohl en kin pweida nan omwi kehl kan,
 oh meleilei nan tehnpasomwi kan.”
- ⁸ Pwehki riei kan oh kompoakepahi kan
 I kin patohwanohng Serusalem, “Popohl en ieiang
 komwi!”
- ⁹ Pwehn wia kamwahupen tehnpas en KAUN-O, atail Koht
 I kin kapakapkin komwi pwe komwi en paiamwahu.

123

Kapakap en Peki Kalahngan

- ¹ Maing KAUN, I patohwan saradawohng komwi,
 nanleng wasa me komwi kin ketin kakaun.

^l 122:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

- ² Maing KAUN, at Koht, duwen sounpapah men eh kin uh pahn eh kaun,
duwen sounpapah lih men eh kin uh pahn eh lih kaun,
ih duwen at pahn patohwan saradahng komwi,
komwi lao pahn ketin kupwurei kiht.
- ³ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan, komw ketin kupwur kalahngan ong kiht;
se weikeklahr kowahlap.
- ⁴ E wereilahr at wie lokolongki kepweikeng en me kepwehpwe kan
oh mwamwahlahr pahn me kin kahrehiong kiht nan kehnaudek kan.

124

Koht me Silepen Sapwellime Aramas akan m

- ¹ Ia duwe, ma KAUN-O sohte ketin uhpalihkin kitail?
Israel, sapeng ie!
- ² “Ma KAUN-O sohte ketin uhpalihkinkitailehr
ni ahnsou me atail imwintihti kan mahweniong kitail,
³ re uhdahn kadalleikitaillahr ni atail momour
nan arail lingeringer kowahlap;
⁴ eri, kitail ahpw pahn peikihla ahden pillap akan,
oh mwopwla nan pihlo,
⁵ ahden lapake pahn kamwopwkitaila.”
- ⁶ Kitail kasapahlkalahngan ong KAUN-O,
me sohte ketin mweidohng atail imwintihti kan en kamwomwkitaila.

- ⁷ Kitail pitlahr rasehng menpihr men me pitsang nan lidip
en sounwie lidip kan;
lidipo ohlahr, oh kitail saledeklahr!
⁸ Sawasepatail kin pwarodo sang rehn KAUN-O,
me ketin kapikada nanleng oh sampah.

125

Silasil Mwahu en Sapwellimen Koht Aramas akan

- ¹ Irail kan me kin likih KAUN-O, re rasehng Nahna Saion,
me sohte kak itikekda, sohte kak mwekidida.
² Duwen nahna kan ar kapilpene Serusalem,
ih duwen Koht eh kin ketin kapikapil sapwellime
aramas akan,
met oh pil kohkohlachte.
³ Aramas suwed kan sohte pahn kin kaunda sapwen me
pwung kan ahnsou koaros;
pwe ma re pahn wia met, mwein me pwung kan pahn
pil kakete iang wia me suwed.
⁴ Maing KAUN, komw ketin wiahda me mwahu ong irail
kan me kin wia me mwahu,
irail kan me kin kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
⁵ Ahpw ni omwi kin ketin kaloke aramas suwed akan,
komw pil ketin kaloke irail kan me kin sohpeisang
sapwellimomwi ahl akan.

Popohl en kin ieiangete Israel!

126

Kapakap en Peki Komour

- ¹ Ni ahnsou me KAUN-O ketin kasapahldohng kitail nan
Serusalem,
likamwete kitail ouraman!

- ² Ia uwen atail kouruhr! Ia uwen atail koul oh ngisingiski
 atail peren!
 Mehn liki kan ahpw ndinda,
 “Wiepen nin limen KAUN-O reh rail me lapalap.”
- ³ Mehlel e ketin wiadahr soahng kapwuriamei kei re-
 htail;
 ia uwen atail peren!
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin kasapahlkitalahng nan uh-
 dakato,
 duwehte keteu eh kin kasapahldohng pihl nan
 warawar en pihl me madada kan.
- ⁵ Irail kan me sengiseng nindokon arail kamwakamwarak,
 re en dolung wahnsapwarail pereperen!
- ⁶ Irail kan me sengiseng nindokon arail weuwa kohwei ar
 werentuhke kan
 re en koul oh ngisingiski peren ni arail pahn
 pwurodo,
 wa kohdo wahnsapwarail.

127

Kapingpen Kalahngan en Koht ⁿ

- ¹ Ma KAUN-O sohte ketin kauwada ihmwo,
 doadoahk en sounkou ihmwo kan sohte pahn katepe;
 ma KAUN-O sohte kin ketin sinsile kahnimwo,
 silepe kan en kahnimwo pahn sinsile mwahl.
- ² Sohte katepen omw pahn tihtihwohki raparapahki omw
 mour,
 sangkenei pwpowourda nin sohrahn, oh pwand en
 meirla nipwong,
 Pwe KAUN-O kin ketikihda kisin tungoal ong me e kin
 poakohng kan,

ⁿ 127:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Solomon.

nindokon arail kin wie memeir.

³ Seri kan, iei kisakis ehu sang rehn KAUN-O;
uhdahn kapai ehu sang reh.

⁴ Pwutak kan me ohl emen nainekidahr ni eh pwulopwul,
rasehng arep kei nan pehn sounpei men.

⁵ Meid pai aramaso me naineki tehtehn mahwen tohto
pwukat!

E sohte pahn lohdi

ni eh pahn tuhwong eh imwintihti kan nan wasahn
kopwung.

128

Ketingpen Aramas me kin Peikiong KAUN-O

¹ Meid pai irail kan me kin peikiong KAUN-O,
oh kin momourki sapwellime kosonned akan.

² Ke pahn kin ale dahme ke anahne sang nan omw
doadoahk;
ke pahn kin peren oh paiamwahu.

³ Omw pwoud pahn kin rasehng tuhkehn wain wohkian ni
imwomwo,
oh noumw pwutak kan pahn kin rasehng tuhke olip
kapilpene omw tehpel.

⁴ Aramas emen me kin peikiong KAUN-O
uhdahn pahn kin ale soangen kupwuramwahu wet.

⁵ KAUN-O en ketin kupwuramwahwihiuk sang Saion!
Ke en kadehde kapai kan en Serusalem
rahn koaros en omw mour!

⁶ Ke en momour oh kak kilang nein noumw seri kan!

Popohl en kin ieiangete Israel!

129

Kapakap en Uhwong Imwintihti en Mehn Israel

¹ Israel, ndadohng kiht mahs duwen omw imwintihti kan
ar kalokeiuk
sangete ni omw pwulopwul.

² “Sang ni ei pwulopwul
ei imwintihti kan kalokehkin ie kalokolok mwuledek,
ahpw re so mwahn kaloweiehdi.

³ Re kalipwelipwehda tihnseweiet
duwehla wasa me kin deideidahr ong wasahn poad
wahnsahpw.

⁴ Ahpw KAUN-O, ih me pwung,
e ketin kasaledekihiehla sang nan mour en lidu.”

⁵ Eri koaros me kin kailongki Saion
re en lohdi oh tangdoai.

⁶ Irail koaros en duwehla dihpw me kin wosada pohn
pwelengen ihmw,

me kin mengila mwohn eh pahn laudla;

⁷ me sohte me kin rikpene
de wahsang.

⁸ Sohte me kin keid limwah pahn nda,
“KAUN-O en ketin kupwuramwahwih kumwail!
Se kupwuramwahwih kumwail ni mwaren KAUN-O.”

130

Kapakap en Peki Sawas

¹ Maing KAUN, sang nan ei weikeklahr mwuledek, I pato-
hwan likweriong komwi.

² Maing ei Kaun, komw ketin karonge ie,
komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!

³ Ma komw pahn ketin kilelehdi dipat akan,

- ihs me kak pitsang sapwellimomwi kadeik?
⁴ A komw kin ketin mahkohng kiht,
 pwe se en kin lemmwikin komwi.
- ⁵ I kin ngoangki kasikasik sawas sang rehn KAUN-O,
 oh I kin likih mehlel sapwellime mahsen.
- ⁶ I kin kasikasik KAUN-O
 laudsang silepen nipwong kan ar kin awiawih marain
 en nin sohrahñ—
 ei, laudsang silepen nipwong kan ar kin awiawih
 marain en nin sohrahñ.
- ⁷ Kumwail tohn Israel, kumwail en likih KAUN-O,
 pwehki sapwellime limpoak me poatopoať
 oh e kin ketin kupwurohki doareikitailla ahnsou
 koaros.
- ⁸ E pahñ ketin doarehla sapwellime aramas en Israel kan
 sang nan diparail kan koaros.

131

Kapakap en Likilik ni Karakarahk ^o

- ¹ Maing KAUN, I patohwan pwilikidier ei aklapalap
 oh patohwan sohpeisangehr ei pohnmwahso.
 I solahr kin pwunodki soahng kesempwal akan
 de soahng kan me I sohte kakohng.
- ² I ahpw patohwan itarkihte ei onepek oh popohl.
 Duwen seri pwelel men eh kin mihmi pohn kepehn eh
 nohno,
 iei duwen mohngiongiet eh meleilei loalei.
- ³ Israel, ke en likih KAUN-O
 met oh pil kohkohlahte!

130:8: Mad. 1.21; Tait. 2.14.8 ^o 131:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

132

Kapingpen Tehnpas Sarawi

- ¹ Maing KAUN, komw dehr ketin meliehla Depit
oh soangen apwal akan koaros me lelohng ih.
- ² Maing KAUN, komw ketin tamanda dahme e patohwan
inoukihong komwi,
inowo me e patohwan wiahiong komwi, Wasa La-
palap, Koht en Seikop:
- ³ “I sohte pahn pedolong nan imweio oh wendi nan kieio;
⁴ I sohte pahn kommoal de meirla,
⁵ I lao pahn diar wasa kis ong KAUN-O,
tehnps ehu ong Wasa Lapalap, Koht en Seikop.”
- ⁶ Se rongehr duwen Kohpwahn Inowo, nan Pedleem,
se ahpw diarada nan mohs en Searim.
- ⁷ Se ahpw patohwan, “Kitail patolahng nan tehnps en
KAUN-O;
kitail eri wia atail kaudok mwohn mwoale.”
- ⁸ Maing KAUN, komw ketidohng nan Tehnpas Sarawio
iangahki sapwellimomwi Kohpwahn Inowo,
kilel en sapwellimomwi manaman,
oh ketikette wasaht kohkohlahte.
- ⁹ Sapwellimomwi samworo kan en wia dahme pwung
ahnsou koaros;
sapwellimomwi aramas koaros en ngisingiski ar
peren!
- ¹⁰ Komw ketin inouwohngehr sapwellimomwi ladu Depit;
Maing KAUN, komw dehr soikeweisang rehmwi nan-
mwarki me komw ketin piladahr.
- ¹¹ Komw ketin wiahiong Depit inou mehleh ehu—
inou ehu me komw sohte pahn ketin wekidala:

- “I pahn kasapwilada emen noumw pwutak kan en nan-
mwarki,
oh e pahn kakaun mwurimw.
- ¹² Ma noumw pwutak kan pahn loalopwoatohng ei inou
oh kosonned akan me I pahn kihong irail,
eri, neirail seri kan pil pahn iang mwohd nan mwoahl
wet kokkohlahte.”
- ¹³ KAUN-O ketin piladahr Saion;
e ketin kupwurki wiahki wasao tehnpese:
- ¹⁴ “Iei wasaht me I pahn kin kousoan ie kokkohlahte;
iei wasaht me I pahn kin kakaun wasa.
- ¹⁵ I pahn kapaiahkihda Saion soangen kamwahu koaros
me e kin anahne;
I pahn kammedehkihla me semwehmwe kan kisin
mwenge.
- ¹⁶ I pahn kupwuramwahwih eh samworo kan ni arail
wiewia kan koaros,
oh aramas koaros en kokoul oh ngisngiski ar peren.
- ¹⁷ Iei wasaht me I pahn kasapwilada emen kadaudok en
Depit pwe en wiahla nanmwarki lapalap;
oh I pahn kadakadaur manaman en nanmwrkio me I
piladahr.
- ¹⁸ I pahn kihong eh imwintihti kan nan kanamenek
mwuledek,
a eh wehi pahn paiamwahu oh pweida.”

133

Kapingpen Limpoakpene p

¹ Ia uwen ligan, ia uwen kansenamwahu

132:11: 2 Sam. 7.12-16; 1 Kron. 17.11-14; Mel. 89.3-4; Wie. 2.30. 132:17:
1 Nan. 11.36. *p* 133:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

en sapwellimen Koht aramas akan ar kin minimin-pene!

² E kin rasehng lehn kei kesempwal
me kin dingidingidi sang pohn moangen oh alis en
Aaron,
dingidingidiong pohn tepinweren eh likou puhp.

³ E rasehng pwoaik pohn Nahna Ermon,
me kin mweremwerediong pohn dohl kan en Saion.
Pwe iei wasao me KAUN-O ketin inoukihda me e pahn
ketikihong kitail sapwellime kupwuramwahu—
mour me sohte kak imwisekla.

134

Likwer en Kapinga Koht

¹ Kumwail patohdo oh iang kapinga KAUN-O,
kumwail sapwellime ladu kan koaros,
kumwail koaros me kin iang papah nan Tehnpeseo
nipwong.

² Kumwail kapahda pehmwail kan oh kapakap nan Tehn-
paso,
oh kapinga KAUN-O!

³ KAUN-O me ketin kapikada nanleng oh sampah,
en ketin kupwuramwahwih kumwail sang Saion!

135

Koulen Kaping

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail kapinga mware, kumwail sapwellimen KAUN-O
ladu kan,

² me kin iang papah nan tehnpas en KAUN-O,
nan Tehnpas en atail Koht.

- ³ Kumwail kapinga KAUN-O, pwehki ih me ketin kupwur mwahu;
kumwail koul kapinga mware, pwehki ih me ketin kupwur kadek.
- ⁴ E ketin pilada Seikop,
oh aramas en Israel kan pwe en ketin sapwelli-manikiniraila.
- ⁵ I patohwan wehwehki me atail KAUN-O me lapalap, lapalapasang koht akan koaruhsie.
- ⁶ E kin ketin wia mehkoaros me e kin kupwurki nanleng oh sampah,
nansed oh nan kepin madau kan.
- ⁷ E kin ketikihdo depwek en melimel sang ni imwin sampah;
e kin ketin wiahda lioal en piripir nan melimel kan,
oh kin ketikihdo kisinieng sang nan dewerail kan.
- ⁸ E ketin kemehla mesenih koaros nan Isip,
mesenih en aramas oh mahn akan.
- ⁹ E ketin wiahda manaman oh soahng kapwuriamwei kei wasao
pwe en ketin kaloke nanmwarkio oh sapwellime lapalap akan.
- ¹⁰ E ketin kamwomwala wehi tohtohie
oh kemehla nanmwarki kehlail kan:
- ¹¹ Sihon, nanmwarkien mehn Amor kan,
Ok, nanmwarkien Pasan,
oh nanmwarki koaros nan Kenan.
- ¹² E ketikihong sapwarail ko ong sapwellime aramas ako;
e ketikihong mehn Israel sahpu pwukat.
- ¹³ Maing KAUN, se pahn kin wiahki komwi at Koht ahnsou koaros;
dih koaros pahn kin tamataman komwi.

- ¹⁴ KAUN-O pahn ketin doarehla sapwellime aramas akan;
e pahn ketin kupwurehla sapwellime ladu kan.
- ¹⁵ Koht en wehi kan kin wiawihkihda silper oh kohl;
pehn aramas me kin wiairailda.
- ¹⁶ Mie awarail, re ahpw sohte kak lokaia,
mie masarail, re ahpw sohte kak kilang wasa.
- ¹⁷ Mie salengarail, re ahpw sohte kak rong wasa;
re pil sohte kak esingek.
- ¹⁸ Irail kan koaros me wiairailda oh kin likih irail,
re en duwehla dikedik en eni pwukat me re wiahda!
- ¹⁹ Kapinga KAUN-O, kumwail aramas en Israel kan;
kapinga ih, kumwail samworo en Koht kan!
- ²⁰ Kapinga KAUN-O, kumwail mehn Lipai kan;
kapinga ih, kumwail koaros me kin kaudokiong!
- ²¹ Kapinga KAUN-O nan Saion,
nan Serusalem, sapwellime mwoahl.

Kapinga KAUN-O!

136

Koulen Kapingkalahngan

- ¹ Kumwail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki ih me
ketin kupwur mwahu;
sapwellime limpoak me poatopoa.
- ² Kumwail kapingkalahngan ong Koht me keieu lapala-
pasang koht akan koaros;
sapwellime limpoak me poatopoa.
- ³ Kumwail kapingkalahngan ong kaun me keieu roson
sang kaun akan koaros;

sapwellime limpoak me poatopoat.

⁴ Ithete me kin ketin wiahda manaman kapwuriamwei kan;
sapwellime limpoak me poatopoat.

⁵ Sapwellime erpit me e ketin wiahkihda nanleng;
sapwellime limpoak me poatopoat.

⁶ E ketin kauwada sampah pohn pihl loal akan;
sapwellime limpoak me poatopoat.

⁷ E ketin kapikada ketipin oh maram;
sapwellime limpoak me poatopoat;

⁸ ketipin mehn kakaun rahn akan;
sapwellime limpoak me poatopoat;

⁹ maram oh usu kan mehn kakaun nipwong;
sapwellime limpoak me poatopoat.

¹⁰ E ketin kemehla mesenih koaros nan Isip;
sapwellime limpoak me poatopoat.

¹¹ E ketin kahluwa mehn Israel ko sang Isip;
sapwellime limpoak me poatopoat;

¹² ni roson oh manaman en nin lime;
sapwellime limpoak me poatopoat.

¹³ E ketin pwalangpeseng Sehd Weitahtao;
sapwellime limpoak me poatopoat;

¹⁴ e ketin kahluwa sapwellime aramas ako nansedo;
sapwellime limpoak me poatopoat;

¹⁵ e ahpw ketin kakihrala nanmwarkien Isip oh iangahki
nah karis ko;
sapwellime limpoak me poatopoat.

¹⁶ E ketin kahluwa sapwellime aramas ako nan sapwtehn;
sapwellime limpoak me poatopoat.

- ¹⁷ E ketin kemehla nanmwarki kehlail kan;
sapwellime limpoak me poatopoak;
- ¹⁸ e ketin kemehla nanmwarki ndand kan;
sapwellime limpoak me poatopoak;
- ¹⁹ Sihon, nanmwarkien mehn Amor;
sapwellime limpoak me poatopoak;
- ²⁰ oh Ok, nanmwarkien Pasan;
sapwellime limpoak me poatopoak.
- ²¹ E ketikihong sapwarail ko ong sapwellime aramas ako;
sapwellime limpoak me poatopoak;
- ²² E ketikihong Israel, sapwellime ladu;
sapwellime limpoak me poatopoak.
- ²³ E sohte ketin melieikitailla ni atail lohdi;
sapwellime limpoak me poatopoak;
- ²⁴ E ketin kasaledengkitaila sang atail imwintihti kan;
sapwellime limpoak me poatopoak.
- ²⁵ E kin ketikihong mehkoaros me momour kisin tungoal;
sapwellime limpoak me poatopoak.
- ²⁶ Kumwail kapingkalahngan ong Koht en nanleng;
sapwellime limpoak me poatopoak.

137

En mehn Israel ar Loaleid ni ar Kalipilipala

- ¹ Se mwohndier ni keilen pillap en Papilon kan;
oh wie sengiseng ni at kin tamanda Saion.
- ² Se pil kin langahda nait keseng arp akan
nan tuhke kan en wasao.
- ³ Irail me salihkitedi, re ndaiong kiht se en kouliiong irail,
oh se en kamwait irail:

“Kumwail koulkihong kiht apwoat koulen duwen Saion.”

⁴ Eri, ia duwen at kak koulki koulen KAUN-O
nan sapwen mehn liki kan?

⁵ Serusalem, ma I manokeiukala
pehi kat en sohla kak kesengki arp!

⁶ Ma I sohthe tamanuhkada
oh ma I sohla pahn wiahkin uhk kaperenpei me keieu
laud,
loweiet en sohla kak koul.

⁷ Maing KAUN, komw ketin tamanda dahme mehn Edom
ko wiadahr
ni rahn me Serusalem lohding at imwintihti ko.

Komw ketin tamanda duwen ar kin ndinda,
“Kumwail kauwehla, oh karangkehdi!”

⁸ Papiion, ke pahn kamwommwomla.

Meid pai aramas me pahn dupukohng uhk
me ke wiahiongkitechro—

⁹ me pahn ale noumw seri pwelel kan
oh kasungkinihrpeseng takai kan.

138

Kapakap en Kapingkalahngan 9

¹ Maing KAUN, I kin patohwan kasapahlkalahngan ong
komwi sang nan mohngiongi unsek;

I pahn koulkihong komwi koulen kaping mwohn
koht akan.

² I kin sohpeiong Tehnpasomwi Sarawio,
poaridi oh kapinga mwaromwi

pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat oh loalopwoat,
pwehki omwi ketin kasaledahr duwen mwaromwi oh sapwellimomwi kosonned akan ar lapalahpie.

³ Komw ketin sapeng ie ni ei patohwan likweriong komwi;
komw ketin kakehlakiniedahr sapwellimomwi roson.

⁴ Maing KAUN, nanmwarki koaros en sampah pahn kapinga komwi,
pwehki ar rongehr sapwellimomwi inou kan.

⁵ Re pahn koulki dahme komw ketin wiadahr oh duwen sapwellimomwi roson lapalahpie.

⁶ Mehnda ma komw kin ketiket wasa ileilehie,
ahpw komw kin ketin kupwure me tikitik kan,
oh me aklapalap akan sohte kak ruksang komwi.

⁷ Ni ei kin mihla nan apwal akan,
komw kin ketin apwahpwalih ie.

Komw kin ketin pelianda lingeringer en ei imwintihti kan oh kin ketin kapitkiniehla sapwellimomwi manaman.

⁸ Komw pahn ketin kapwaiada sapwellimomwi inou kan koaros;
Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak me poatopaat.
Komw ketin kaunsekala doadoahk me komw ketin tapihadahr.

139

Sapwellimen Koht Erpit oh Kupwurkalahngan ^r

¹ Maing KAUN, komw ketin kasawih ie, eri, komw ketin mwahngih ie.

^r 139:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ² Komw ketin mwahngih mehkoaros me I kin wia;
 sang wasa doh, komw ketin mwahngih ei lamalam
 akan koaros.
- ³ Komw kin ketin mahsanih ie, ni ei kin doadoahk de
 kommoal, sohte lipilipil;
 komw ketin mwahngih ei wiewia kan koaros.
- ⁴ Pil mwohn ei kin patoh,
 komw mwahngiher dahme I pahn patohwan.
- ⁵ Komw kin ketin kapiliepene ni pali koaros;
 komw kin ketin sinsilehkin ie sapwellimomwi man-
 aman.
- ⁶ Omwi wehwehkin ie me inenen laud mehlel;
 me apwal ong ie mehlel I en dehdehki.
- ⁷ Ia wasa I kak patohla ie, pwe I en pitsang komwi?
 Ia wasa I kak patohwan tangala ie, pwe I en rirsang
 silangmwi?
- ⁸ Ma I pahn patohdahla nanleng, komwi pahn ketiket
 wasao;
 ma I pahn patohdihla nan wasahn me melahr akan,
 komw pil kin ketiket wasao.
- ⁹ Ma I pahn pihrlahng palilahn palimesenleng
 de kousoanla wasa keieu doh palikapi,
- ¹⁰ komw pil kin ketiket wasa ko pwe komwi en kin ketin
 kahluwa ie,
 komw pil kin ketiket wasao ko pwe komwi en kin
 ketin sewese ie.
- ¹¹ I kakete patohwanohng rotorot en koaduhpwaliehdi
 de marain en rotala,
- ¹² ahpw mwohn silangmwi rotorot sohte kin rotorot,
 oh nipwong kin marain duwehte nin rahn.
 Rotorot oh marain kin duwepenehte rehmwi.
- ¹³ Komwi me ketin wiahda soahng koaros ni paliwereiet;

- komwi me ketin kakonepene paliwereiet nan kapehd en inei.
- 14 I kin patohwan kapingahkin komwi omwi lammwin kowahlap;
wiepen nin limomwi kan me kapwuriamwei oh in-
enen mwahu mehleh.
I kin wehwehki duwen met.
- 15 Ni tih kat eh kakonokompene
ni keneinei nan kapehd en inei,
ni ei tepin kekeirda wasa riro,
komw ketin mwahngihieier—
16 komw ketin mahsanihieier mwohn ei ipwidi.
- Rahn akan en mouriet
kileldi nan sapwellimomwi pwuhk,
pil mwohn tepidahn keieun rahn.
- 17 Maing Koht, ia uwen eh apwal ong ie I en dehdehkihla
audepen kupwuromwi kan;
ia uwen tohtohn audepen kupwuromwi kan!
- 18 Ma I song en wadekedi, re pahn tohtohsang piken ni
oaroahr kan.
Ni ei patohwan pirida, I patohwan ieiang komwihte.
- 19 Maing Koht, ia uwen ei ngoangki komwi en ketin
kemehla aramas suwed kan!
Ia uwen ei ngoangki aramas lemei en piseksang ie!
- 20 Re kin lahlahwei komwi;
re kin kasaminehla mwaromwi.
- 21 Maing KAUN, ia uwen ei kailongki irail kan me kin
kailongkin komwi!
Ia uwen ei mwamwahliki irail kan me kin kahngo-
hdiong komwi!
- 22 I kin kailongkin irail mehleh;
I kin wiahkin irail ei imwintihti.

- ²³ Maing Koht, komw ketin kasawih ie, pwe komwi en mwahngih mohngiongiet;
komw ketin song ie, pwe komwi en mwahngih ei lamalam akan.
- ²⁴ Komw ketin rapahki ma mie suwed ehu rehi oh ketin kahluwa ie nan ahl en mour soutuk.

140

Kapakap en Silasil s

- ¹ Maing KAUN, komw ketin kapitiehla sang aramas suwed; komw ketin sileiesang sounkam aramas akan.
- ² Re kin koasoakoasone mehkot suwed ahnsou koaros, ahnsou koaros re kin kamwoarongehda aramas akan.
- ³ Lowarail kan kin rasehng lowen sineik me kin kemehla aramas;
arail lokaia kan rasehng pwoisen en sineik.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin sileiesang manaman en aramas suwed kan;
komw ketin sileiesang sounkam aramas akan me kin nannantihong pwe I en pwupwudi.
- ⁵ Aramas aklapalap kei wiadahr arail mehn lidipih ie; re koasoanedier arail lidip kan limwahnial pwe re en lidipihiehdi.
- ⁶ I ahpw patohwanohng KAUN-O, “Komwi me ei Koht.”
Maing KAUN, komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!
- ⁷ Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, soundoarepei roson, komwi me ketin sinsilei ie ni ahnsoun mahwen.
- ⁸ Maing KAUN, komw dehr ketikihong aramas suwed kan dahme re kin anahne;

komw dehr ketin mweidohng arail koasoandi kan en kin pweida.

- ⁹ Komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan en powehdi;
komw kupwure pwe ar widing kan en pwurehng irail.
- ¹⁰ Komw ketin kamwerediong pohrail mwoalus mwehl;
oh re en lekdekiong nan ehu pwoahr loalen me re sohte kak kohda sang ie.
- ¹¹ Irail kan me kin karaun likamw ong meteikan re en dehr kin pweida;
oh me suwed en kin uhd kamwomwala sounkam aramas akan.
- ¹² Maing KAUN, I patohwan ese me komw kin ketin doarehla pwung en me semwehmwe kan oh pwung en me paisuwedlahr akan.
- ¹³ Mehlel, aramas pwung kan pahn kapinga komwi;
re pahn kin momour mwohn silangmwi.

141

Kapakap en Nin Soutik t

- ¹ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi; komw ketin sewese ie met!
Komw ketin karonge ie ni ei patohwan likweriong komwi.
- ² Komw ketin kupwurehla ei tungoal kapakap duwehte warpwohmwahu,
komw ketin kupwurehla ei pekipek duwehte omwi kin kupwure meirong en nin soutik kan.
- ³ Maing KAUN, komw ketikihong silepen eweiet,

^t 141:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 141:2: Kaud. 5.8.

oh ketikihong silepen wenihmwén kilineweiet.

⁴ Komw sileiesang ineng en wia me sapwung
de patehng aramas suwed kan nan ar tiahk suwed.
I en dehr kin iang towehda arail kamadipw kan.

⁵ Aramas mwahu men kak kaloke oh lipwoare ie ni kadek,
ahpw I sohte pahn perenki ale wahu sang rehn
aramas suwed kan,
pwe ei kapakap kan kin uhwong ar wiewia suwed kan
ahnsou koaros.

⁶ Ahnsou me arail kaun akan kin lekdekdi sang pohn paip
ileile kan,
iei ih ahnsou me aramas akan pahn kamehlele me ei
koasoi kan me mehlel.

⁷ Rasehng lepintuhke me kin pwalpeseng oh loptikpene,
ih duwen tihrail kan eh kin mwarahkpeseng pohn ar
sousou.

⁸ Ahpw, Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, I koapworop-
workin komwi.
I kin patohwan rapahki sapwellimomwi silasil;
komw dehr ketin mweidohng ie I en mehla!

⁹ Komw ketin sileiesang lidip kan me re wiahiong ie,
sang lidip kan en me loallap suwed pwuko.

¹⁰ Aramas suwed kan en pein pwupwudiong nan ar lidip
kan
a en dehr kauweiehla.

142

Kapakap en Peki Sawas ^u

¹ I likweriong KAUN-O pwehn ketin sewese ie;
oh ngidingidki ei pekipek.

^u 142:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul ni eh mihmi nan pwoaren
paipo; kapakap ehu. 142:: 1 Sam. 22.1; 24.3.

- ² I patohwanohng ei kaulim kan koaros;
I patohwan wehkadahng ei apwal akan koaros.
- ³ Ni ngeniet e mwoatohtalahr kowahlap,
e mwahngih dahme konehng I en wia.
Ei imwintihti kan ekihla lidip ehu mehn lidipihiehdi,
nan ahl me I kin weweid ie.
- ⁴ Ni ei kilikilengseli limwahi
I kilang me sohte mehmen me kak sewese ie,
sohte mehmen me kak sinsile ie.
Sohte mehmen me kesempwal kin ie.
- ⁵ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi pwe komwi
en ketin sewese ie;
komwi maing KAUN, iei komwi, me silepei;
komwihte me I anahne nan mour wet.
- ⁶ Komw ketin karonge ie ni ei pek sawas,
pwe I kihrlahr nan apwal.
Komw ketin doareiesang ei imwintihti kan;
re me nohn kehlail sang ie.
- ⁷ Komw ketin kasaledekihiehla sang nan ei pwunod akan;
eri I ahpw pahn kapinga komwi ni pokon en sap-
wellimomwi aramas akan
pwehki omwi ketin kupwur mwahu ong ie.

143

Kapakap en Peki Sawas ^v

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap!
Komw ketin karonge ei pekipek ngidingid ni sap-
wellimomwi pwuhng;
komw ketin sapeng ie ni loalopwoat!
- ² Komw dehr ketin kadeik ie, sapwellimomwi ladu menet;
sohte emen me sohte dipe mwohn silangmwi.

^v 143:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 143:2: Rom 3.20; Kal. 2.16.

- ³ Ei imwintihio koliedier
 oh poweiedier douluhl.
 E ahpw keseiehlong nan imweteng rotorot ehu,
 wasa I rasehngalahr me melahr akan kawao.
- ⁴ Ngeniet mwoatohtalahr;
 oh I milahr nan pwunod laud.
- ⁵ I tamataman rahn akan me samwalahr;
 I medemedewe duwen soahng koaros me komw ketin
 wiadahr,
 oh katamandohng ie wiepen nin limomwi kan
 koaros.
- ⁶ I kapahda pehi kat ni ei kapakapohng komwi;
 ngeniet tihwohkinkomwilahr rasehngalahr pwehl
 madekeng e kin anahne pihl.
- ⁷ Maing KAUN, komw ketin kupwure ie met!
 Solahr ei koapworopwor.
 Komw dehr ketin rirweisang ie,
 pwe I dehr iang irail kan me kin kohdihla nan sapwen
 me melahr akan.
- ⁸ Komw ketin katamankin ie nimenseng koaros duwen
 sapwellimomwi limpoak poatopaat,
 pwe I kin koapworopworkin komwi.
 Ei tungoal kapakap akan kin kohdawohng rehmwi;
 komw ketin kasalehiong ie ahl me I pahn keid ie.
- ⁹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe komwi
 en ketin sinsilei ie;
 komw ketin kapitiehla sang ei imwintihio kan.
- ¹⁰ Komwi me ei Koht;
 komw ketin padahkihong ie duwen ei pahn kapwa-
 iada kupwuromwien.
 Komw ketin kupwur mwahu ong ie, oh kahluwa ie nan ahl
 me pwung.

- ¹¹ Maing KAUN, komw ketin kapitiehla, nin duwen me
komw ketin inoukidahr;
sang ni sapwellimomwi kupwur mwahu komw ketin
doareiesang nan ei apwal akan!
- ¹² Pwehki sapwellimomwi limpoak ong ie, komw ketin
kemehla ei imwintihti kan
oh ketin kamwomwala koaros me kin kaloke ie,
pwe sapwellimomwi ladu ngehi.

144

*En Nanmwarki men eh Kasapahlkalahngan ong Koht
pwehki eh Powehdi w*

- ¹ Kapinga KAUN-O, me iei silepei!
E ketin kasukuhlihkin ie doadoahk en mahwen
oh ketin kaunopiedahng mahwen.
- ² Ih me silepei oh soundoarepei,
ei wasahn ruk oh sounkomourpei,
me I kin koapworopworki mehleh.
Ih me ketikidiong wehi kan pahn ei manaman.
- ³ Maing KAUN, dahkot aramas pwe komwi en kin ketin
tehk;
dahkot aramas, pwe komwi en ketin kupwukup-
wure?
- ⁴ Aramas rasehng kisin tumwenieng;
rahn akan en eh mour rasehng mwete me kin
mwadang sohrala.
- ⁵ Maing KAUN, komw ketin ritingada pahnlahng oh ketidi-
hdo;
komw ketin sair nahna kan, re ahpw pahn kakusada
ediniei.

- ⁶ Komw ketin karpeseng lioal oh katangapeseng sapwellimomwi imwintihti kan;
komw ketin kadar sapwellimomwi arep kan oh pwakihirailpeseng.
- ⁷ Komw ketin kapahdihdo nin limomwi kan;
komw ketin waikiehda sang nan kepin pihl loal wet,
oh ketin kapitiehla;
komw ketin doareiesang pahn manaman en mehn liki kan,
⁸ me sohte mwahn kin lokaia mehlel
oh pil kin likamw ni arail kin kahula.
- ⁹ Maing Koht, I pahn koulkihong komwi koul kapw pwoat;
I pahn kesengki nei arp oh kouliong komwi.
- ¹⁰ Komw ketikihong nanmwarki kan manaman en powehdi
oh ketin kapitala sapwellimomwi ladu Depit.
- ¹¹ Komw ketin doareiesang imwintihti lemei kan;
komw ketin kapitiesang pahn manaman en mehn liki kan,
me sohte mwahn kin lokaia mehlel
oh pil kin likamw ni arail kin kahula.
- ¹² At tungoal pwutak kan ni ar pwulopwul
re en rasehng kisin tuhke kan me kin keirda kehlail.
At tungoal serepein kan en rasehng uhr inen kan
me kin kalingana keimw en tehnpas akan.
- ¹³ At tungoal imwen nahk kan en direkihla
soangen wahnsahpw koaros.
At tungoal pelin sihpw kan
en naitikihada kiden sihmpwul.
- ¹⁴ At tungoal pelin kou kan en neitik oh tohtohla
sohte emen reh rail me pahn iohla, de salongala.

Ngilen paisuwed en dehr pwarada nanial en at kanihmw
kan.

- ¹⁵ Meid pai wehi me ahneki soahng pwukat koaros;
meid pai aramas akan me arail Koht iei KAUN-O!

145

Melkahkahn Kaping ^x

- ¹ Maing Koht, ei nanmwarki, I pahn kalohkiseli sap-
wellimomwi roson lapalap,
I pahn patohwan kasapahlkalahngan ong komwi
ahnsou koaros kohkohlahte.
- ² Rahn koaros I pahn kin patohwan kasapahlkalahngan
ong komwi;
I pahn kin patohwan kapinga komwi ahnsou koaros
kohkohlahte.
- ³ KAUN-O me roson kowalahpie, me pwung en ketin ale
kaping koaros;
sohte me kak dehdehki duwen sapwellime roson
lapalap.
- ⁴ Dih kan koaros pahn kin kapinga wiepen nin limomwi
kan;
re pahn kin lohkiseli duwen wiepen nin limomwi
manaman akan.
- ⁵ Aramas akan pahn kin koasoia duwen sapwelliomwi
lingan oh roson,
oh I pahn kin medemedewe duwen omwi wiewia
kapwuriamwei kan.
- ⁶ Aramas akan pahn kin koasoia duwen wiepen nin
limomwi manaman akan,
oh I pahn kin lohkiseli duwen sapwellimomwi roson
lapalap.

^x 145:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koulen kaping.

- ⁷ Re pahn kin koasoa duwen wiewia mwahu en nin limomwi kan koaros
oh koulki duwen sapwellimomwi kadek.
- ⁸ KAUN-O me ketin limpoak oh kalahngan,
e kin ketin kanengamah oh diren limpoak poatopoa.
- ⁹ E kin kupwur mwahu ong aramas akan koaros
oh kin ketin kalahngan ong wiepen nin lime kan koaros.
- ¹⁰ Maing KAUN, wiepen nin limomwi kan koaros pahn kapinga komwi,
oh sapwellimomwi aramas akan pahn kasapahlkalahngan ong komwi.
- ¹¹ Re pahn koasoa duwen lingan en sapwellimomwi wehi,
oh pil duwen sapwellimomwi manaman,
- ¹² Pwe aramas koaros en dehdehkihla duwen wiepen nin limomwi manaman akan
oh pil duwen roson lingan en sapwellimomwi wehi.
- ¹³ Sapwellimomwi wehi, iei wehi soutuk ehu,
komwi me nanmwarki kohkohlahte.
- KAUN-O me ketin loalopwoat ni sapwellime inou kan;
oh me kin kalahngan ni wiepen nin lime kan koaros.
- ¹⁴ E kin ketin sewese irail kan me kin mihla nan apwal;
e kin ketin pwekada irail kan me kin pwupwudi.
- ¹⁵ Me momour kan koaros kin sohpeiong oh koapworopworkin komwi,
oh komwi kin ketin katungoale irail nin duwen ar anahn akan.
- ¹⁶ Komwi kin ketikihong irail uwen me itar
oh kin ketin kaitarala ar anahn akan koaros.
- ¹⁷ KAUN-O me ketin pwung ni mehkoaros me e kin ketin wia,

- oh kalahngan ni wiepen nin lime kan koaros.
- ¹⁸ E kin ketiket limwahn irail kan me kin likweriong,
irail akan me kin likweriong ni mehlel.
- ¹⁹ E kin ketikihong anahn en irail me kin wauneki;
e kin ketin karonge ar likwer, oh kin ketin komouri-
railla.
- ²⁰ E kin ketin sinsile irail kan me kin poakohng,
a e pahn ketin kamwomwala aramas suwed akan.
- ²¹ I pahn kin patohwan kapinga KAUN-O ahnsou koaros;
wiepen nin lime kan koaros en kin kapinga mware
sarawi ahnsou koaros kohkohlahte.

146

Kapingpen Koht atail Sounkomour

- ¹ Kapinga KAUN-O!
Ngeni, kapinga KAUN-O!
- ² I pahn kapinga KAUN-O erein ei mour;
I pahn kokouliiong ei Koht erein ei mour unsek.
- ³ Kumwail dehr koapworopworki me lapalap en sampah
kan;
pwe sohte emen tohrohr kak komourkumwailla.
- ⁴ Ni ar kin mehla, re kin pwurehng wiepwella;
oh ni ahnsowohte, ar koasoandi kan kin imwisekla.
- ⁵ Meid pai aramas me Koht en Seikop kin ketin sewese
oh me kin koapworopworki KAUN-O eh Koht,
- ⁶ sounkapikada nanleng, sampah, oh madau kan,
oh audeparail kan koaros.
- E kin ketin kapwaiada sapwellime inou kan ahnsou
koaros;
- ⁷ e kin ketin sewese pwungen me toutoulahr akan

oh kin ketin katungoale me duhpeklahr akan.

KAUN-O kin ketin kasaledekla me sensel kan

⁸ oh kin ketin kapehdpeseng mesen me maskun kan.

E kin ketin pwekada me pwupwudi kan;

e kin ketin poakohng sapwellime aramas pwung kan.

⁹ E kin ketin sinsile mehn liki kan me kin kousoan nan sapwatail;

e kin ketin sewese liohdi kan oh me sepwoupwou kan,

a e kin ketin kauwehla koasoandien aramas suwed akan.

¹⁰ KAUN-O pahn ketin nanmwarki kohkohlahte!

Saion, omw Koht pahn kakaun kohkohlahte!

Kapinga KAUN-O!

147

Kapingpen Koht Wasa Lapalap

¹ Kapinga KAUN-O!

Meid mwahu koulki melkahka en kaping ong atail Koht;

meid kansenamwahu oh pwung kapinga ih.

² KAUN-O ketin onehda sapahl Serusalem;

e ketin kasapahldohr me kalipilipala kan.

³ E ketin kamwahwihalahr me nan kapehd ohlahr akan

oh ketin kidimpenehr ar ohla kan.

⁴ Ih me kin ketin koasoanehdi tohtohn usu kan

oh ketikihong eden ehuehu usu.

⁵ Atail Kaun me lapalap oh roson;

sapwellime kupwurokong sohte kak sosohngdi.

⁶ E kin ketin kasapwilada me aktikitik kan,

eh ahpw kin ketin tiakdiong aramas suwed akan
nanpwel.

- ⁷ Kumwail koulki koulén kaping ong KAUN-O;
kumwail kesengki arp ong atail Koht.
- ⁸ E kin ketin kamwarakpeseng depwek kan pahnlahng;
e kin ketin kamwarediong keteu pohn sampah
oh kin ketin kawosehda dihpw pohn dohl akan.
- ⁹ E kin ketikihong mahn akan arail kisin tungoal
oh kin katungoale kisin menpihr kan ni ar kin sen-
gisengki ar men mwenge.
- ¹⁰ E sohte kin kupwurperenki kehlail en oahs akan,
de kommwad en sounpei kan;
- ¹¹ ahpw e kin kupwurperenki irail kan me kin wauneki,
irail kan me kin koapworopworki sapwellime
limpoak poatopaat.
- ¹² Serusalem, kapinga KAUN-O!
Saion, kapinga omw Koht!
- ¹³ E kin ketin silehdi mwahu omw ewen kehl kan;
e kin ketin kupwuramwahwih noumw aramas akan.
- ¹⁴ E kin ketin sinsile irepen omw wehi
oh kin katungoalehkin kumwail pilawa me keieu
mwahu.
- ¹⁵ Ni eh kin ketin koasoanediong sampah mehkot,
koasoandio kin mwadangete pweida.
- ¹⁶ E kin ketin kadaridi sinoh duwehte pilangkes ehu
oh kamwarak pwoaik rasehng pwelpar.
- ¹⁷ E kin ketin kadaridi keteu aihs takai duwehte rakied;
oh sohte me kakohng kepeu me e kin ketin kadarodo!
- ¹⁸ Eri, e kin ketin mahsente, a ais kin peipeseng;
e kin ketin kadar kisinieng, a pihl kin pwilipwiliwei.

¹⁹ E kin ketin poahngokohng sapwellime aramas akan,
sapwellime kaweid oh kosonned kan ong Israel.

²⁰ E sohte ketin wiahiong met wehi teikan;
re sohte ese sapwellime kosonned akan.

Kapinga KAUN-O!

148

Nanleng oh Sampah Pokon en Kapinga Koht

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail tohn powe kan,
kumwail kapinga KAUN-O sang nanleng.

² Kumwail, sapwellime tohnleng kan, kumwail koaros
kapinga,
kumwail, sapwellime karis en nanleng, kumwail
koaros pil kapinga.

³ Kumwa, ketipin oh maram, kumwa kapinga;
kumwail usu lingaling kan, kumwail pil kapinga.

⁴ Kumwail, lahng ileilehie kan, oh pihl Y kan me mi pohn
pwelengen lahng,
kumwail kapinga.

⁵ Mepwukat koaruhsie en kapinga mwaren KAUN-O!

E ketin mahsente, a re wiawihda;
⁶ pwehki sapwellime mahsenohte, re ahpw soandier
nan dewerail kokkohahte,
oh re sohte kak sapeik.

⁷ Kumwail kapinga KAUN-O sang sampah,
kumwail mahn kamasepwehk kan en nan madau, oh
kapin madau kan koaros,

⁸ lioal oh keteu, sinoh oh depwek kan,
oh pil melimel kan me kin peikiong sapwellime
mahsen kan.

⁹ Kumwail dohl oh nahna kan, kumwail kapinga;
tuhke me kin wah kan, oh tuhkehn nanwel kan;

¹⁰ oh pil mahn akan koaros, me mand oh me lawalo kan,
mahn kerep oh menpihr kan.

¹¹ Kumwail kapinga, kumwail nanmwarki kan oh aramas
akan koaros,
soupeidi kan oh soangen soumas teikan koaros;

¹² mwahnakapw oh peinakapw akan,
me mah oh pil seri kan.

¹³ Irail koaruhsie en kapinga mwaren KAUN-O!

Mware me lapalap sang mwar teikan koaros;
sapwellime lingan kin ketiket pohnging lahng oh
sampah.

¹⁴ E ketin kakehlahda sapwellime wehi,
pwe sapwellime aramas akan koaros en kapinga—
aramas en Israel kan me e kin ketin loalloale.

Kapinga KAUN-O!

149

Koulen Kaping

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail koulki koul kapw pwoat ong KAUN-O;
kumwail kapinga ih mwohn pokon en sapwellime
aramas loalopwoat akan.

² Israel, ke en nsenamwahula, pwehki Sounwiepomw;

tohn Saion, kumwail perenda, pwehki amwail nanmwarki.

³ Kumwail kahlek kapingahki mware;

kumwail kesengki aip oh arp kapikapinga ih.

⁴ KAUN-O kin kupwurperenki sapwellime aramas akan;

e kin ketin kawauwihkihla me aktitikit kan manaman en powehdi.

⁵ Sapwellimen Koht aramas akan en perenkihda ar powehdi

oh re en kokoul en peren pwohng ehu unsek.

⁶ Re en ngisingis nindokon ar kapikapinga Koht,

kolokol nair kedlahs keng kan

⁷ pwe re en kalowehdi wehi kan

oh kaloke aramas akan;

⁸ pwe re en salihkihdi sahl mete ar nanmwarki kan, ar kaun akan nan seliparail selmete kehlail;

⁹ pwe re en kaloke wehi kan nin duwen Koht eh ketin koasoanehdi.

Ih met powehdi en sapwellimen Koht aramas akan.

Kapinga KAUN-O!

150

Kapinga KAUN-O!

¹ Kapinga KAUN-O!

Kapinga Koht nan Tehnpese Sarawio!

Kapinga sapwellime roson lapalap nanleng!

² Kapinga pwehki wiepen nin lime kapwuriamwei kan.

Kapinga sapwellime roson lapalap.

³ Kapingahki noumwail sowi kan.

Kapingahki noumwail keseng arp oh lair kan.

⁴ kapingahki noumwail aip oh amwail kahlek kan.

Kapingahki noumwail keseng arp oh ngilen mehn
pepeuk kan.

⁵ Kapingahki noumwail simpal kan.

Kapingahki ngilen simpal kaselel kan!

⁶ Kumwail me momour koaros, kumwail kapinga KAUN-O!

Kapinga KAUN-O!

Pohnpeian Bible
The Holy Bible in the Pohnpeian language of the Federated States of
Micronesia

copyright © 2006 Bible Society of the South Pacific

Language: Pohnpeian

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-09-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Jul 2020 from source files dated 23 Jul 2020

9fdb3393-5132-5d45-b635-9e2989395fdc